

GUIA CARRECS ELECTES 2019-2023

CAPÍTOL I.

LES ENTITATS LOCALS

CAPÍTOL I. LES ENTITATS LOCALS

LES ENTITATS LOCALS.

Segons l'article 3 de la Llei 7/1.985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local, són entitats locals territorials:

- El municipi.
- La província.
- Les illes en els arxipèlags Balear i Canari.

Gaudeixen així mateix de la condició d'entitats locals:

- Les comarques o altres entitats que agrupen diversos municipis.
- Les àrees metropolitanes.
- Les mancomunitats de municipis.

1. ELS AJUNTAMENTS.

Els municipis es governen i administren a través de l'Ajuntament integrat per l'Alcaldia i els regidors i regidores. Els municipis en règim de consell obert es regeixen per l'Assemblea Veïnal i per l'Alcaldia.

L'Ajuntament és una corporació de dret públic que representa al municipi amb plena capacitat jurídica. La Llei de Bases de Règim Local determina l'organització municipal comuna o general en el seu article 20. L'estructura dels òrgans que integren l'Ajuntament és la següent:

a) ÒRGANS NECESSARIS

- En tots els Municipis de l'Estat:

Permanents:

- Ple.
- Alcaldia.
- Tinents Alcaldia.

No permanents:

- Comissió Especial de Comptes.

- En Municipis amb més de 5.000 habitants:

- Junta de Govern Local.
- Comissions Informatives.

▪ **Necessaris en les Grans Ciutats:**

- Ple.
- Secretari/ària del Ple.
- Alcaldia.
- Tinents d'Alcaldia.
- Junta de Govern Local.
- Assessoria Jurídica.
- Consell Social de la Ciutat.
- Comissió Especial de Suggestiments i Reclamacions.
- Intervenció General.

b) **ÒRGANS FACULTATIUS**

▪ **En municipis amb població inferior a 5.000 habitants:**

- Junta de Govern Local.
- Comissions Municipals Informatives.

▪ **En tots els Municipis per a la gestió dels serveis:**

- Òrgans burocràtics:
- Per àrees de gestió: Departaments.
- Òrgans desconcentrats territorialment: Juntes de Districte.
- Representants de l'Alcaldia en barris.
- Consells Sectorials de participació ciutadana.
- Òrgans desconcentrats per a gestió de serveis.
- Entitats Locals Menors.
- Òrgans descentralitzats per a la gestió de serveis.

Competències de l'Ajuntament

L'article 7 de la LBRL, en la redacció donada per la Llei 27/2013 determina el règim general de competències de les Corporacions locals. En l'article 25 s'estableixen les competències pròpies, en el 26 de la citada llei les competències obligatòries i en el 27 les delegades.

D'altra banda, sobre la base de l'article 7.4 del mateix text legal, les Entitats Locals poden exercir les competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació quan no es pose en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la Hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera

i no s'incórrega en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra Administració Pública. A aquest efecte, seran necessaris i vinculants els informes previs de l'Administració competent per raó de matèria, en el qual s'assenyale la inexistència de duplicitats, i de l'Administració que tinga atribuïda la tutela financera sobre la sostenibilitat financera de les noves competències.

2. LES MANCOMUNITATS.

Les mancomunitats de municipis són associacions que es formen voluntàriament per a l'execució en comú d'obres i serveis determinats de la seua competència concepte que ve recollit en l'article 44 de la Llei 7/85, de 2 d'abril de Bases de Règim Local. No és indispensable que pertanguen a la mateixa província ni que existisca entre ells continuïtat territorial. Així mateix, podran integrar-se en la mateixa mancomunitat municipis pertanyents a diferents Comunitats Autònomes, sempre que ho permeten les normatives autonòmiques afectades. La Disposició transitòria onzena de la LRSAL, determina que les mancomunitats adaptaran els seus estatuts a aquest precepte, especificant l'àmbit concret en què es poden dur-se a terme l'execució mancomunitat d'obres i serveis, que es xifra en els àmbits materials enumerats en l'article 25 i en els serveis mínims obligatoris de l'article 26 de la LRBRL.

Les mancomunitats tenen la condició d'Entitat Local, personalitat i capacitat jurídica per al compliment de les seues finalitats específiques, diferent dels ens associats. El seu règim jurídic serà l'establert en els seus Estatuts i la seua regulació ve recollida en la Llei 21/2018, de 16 d'octubre, de mancomunitats de la Comunitat Valenciana. La iniciativa per a la seua creació correspon als Ajuntaments interessats mitjançant acord adoptat per majoria absoluta que contindrà la designació d'una representació de la Corporació en la Comissió Gestora que s'encarregarà de la tramitació de l'expedient.

3. ELS CONSORCIS.

La Disposició derogatòria única de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic deroga l'article 87 de la Llei 7/85 de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local. La nova Llei regula amb certa amplitud als consorcis en els articles 118 a 127, als quals caldria afegir la Disposició addicional dècima (Aportacions als consorcis). A més, és important subratllar que aquesta regulació té caràcter bàsic, amb l'única excepció del que es preveu en l'article 123.2. L'article 118 LRJSP defineix els consorcis

com a entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, creades per diverses Administracions Públiques o entitats integrants del sector públic institucional, entre si o amb participació d'entitats privades, per al desenvolupament d'activitats d'interés comú a totes elles dins de l'àmbit de les seues competències. Poden ser membres dels consorcis, a més de les administracions territorials i els seus organismes, qualsevol entitat privada, ja que l'article 120 de la Llei 39/2015 determina que quan en un consorci forme part una entitat privada, aquest no tindrà ànim de lucre.

Els consorcis actuals constituïts pel sector públic, i si escau amb entitats privades, «podran realitzar activitats de foment, prestacionals o de gestió en comú de serveis públics i quantes unes altres estiguen previstes en les lleis».

La Llei 7/85 també preveu la figura del consorci com una forma de prestació dels serveis municipals per les diputacions provincials. Així, l'article 26.2 de la citada norma determina que la Diputació Provincial, per a coordinar la prestació de serveis en municipis amb població inferior a 20.000 habitants, ha de proposar amb la conformitat dels municipis afectats, la forma de prestació d'aquests serveis.

Aquesta forma de prestació pot consistir en la prestació directa per la diputació o la implantació de fórmules de gestió compartida a través de consorcis, mancomunitats o altres fórmules.

4. ENTITATS D'ÀMBIT INFERIOR AL MUNICIPI.

Les Entitats Locals Menors són aquelles entitats d'àmbit territorial inferior al municipi que baix diverses denominacions té reconegut aquest caràcter, la LRSAL modifica l'article 3.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, que elimina de la relació d'entitats locals les entitats d'àmbit territorial inferior al municipi o entitats locals menors.

La regulació actual de la LBRL configura a les entitats d'àmbit territorial inferior al municipi com una forma d'organització desconcentrada del municipi i mancat de personalitat jurídica.

Les entitats locals menors, en la seua qualitat d'Administracions públiques, i dins de la seua esfera de competències poden exercir les mateixes potestats que els municipis, si bé han de ser les lleis de les comunitats autònomes les que concreten quines d'aquelles

potestats són aplicable a aquestes concretes entitats locals. No obstant això, ha de tindre's en compte que els ens d'àmbit territorial inferior al municipal de nova creació ja no tenen la consideració d'ens locals i se'ls priva de personalitat jurídica i de la condició de subjectes del dret.

Passen a formar part de la tipologia d'òrgans territorials de gestió desconcentrada, com a òrgans desconcentrats que actuen en una part del municipi, amb funcions només de gestió, i sense disposar de competències originàries pròpies.

No així les entitats d'àmbit territorial inferior al municipi existents a 31-12-2013 (data de l'entrada en vigor de la Llei 27/2013), o aquelles el procediment de constitució de les quals com a entitat d'àmbit territorial inferior al municipi s'haja iniciat abans del 01-01-2013, que mantenen la seua personalitat jurídica i la condició d'entitat local (Llei 27/2013 Disposició Transitòria 4a). Una vegada que es constituïsquen, ho faran amb personalitat jurídica pròpia i amb la condició d'entitat local i es regiran pel que es disposa en la legislació autonòmica corresponent (Llei 27/2013 Disposició Transitòria 5a).

5. ELS MUNICIPIS DE GRAN POBLACIÓ.

Aquesta especialitat organitzativa es vincula a l'ampli nombre d'habitants d'un municipi. Es tracta d'un règim especial introduït per la Llei 53/2003, de 16 de desembre, sobre mesures per a la modernització del govern local, que va afegir el títol X de la LRBRL.

Aquest règim d'organització dels municipis de gran població s'aplica a aquells que superen els 250.000 habitants i a les capitals de província la població de les quals siga superior als 175.0000 habitants.

També podran aplicar-se, si ho decideixen les Assemblees Legislatives, a iniciativa d'Ajuntaments que siguen capitals de província, capitals autonòmiques o seus de les institucions autonòmiques i a municipis que superen els 75.0000 habitants i presenten circumstàncies econòmiques, socials, històriques o culturals especials.

- Les atribucions del Ple venen establides en l'article 22 de la Llei 53/2003, de 16 de desembre.
- L'Alcaldia, ostenta la màxima representació del municipi. És responsable davant el Ple. Té el tractament d'Excel·lència. Les funcions venen establides en el seu article 21.

- La Junta de Govern: És l'òrgan que, sota la presidència de l'alcalde/ssa, col·labora de forma col·legiada en la funció de direcció política d'aquest i exerceix les funcions executives, administratives i assistencials que li atribueix la LBRL. Les funcions venen regulades en l'article 23.
- Altres especialitats organitzatives: Districtes, Assessoria Jurídica, Consell Social de la Ciutat, Òrgans de Gestió economicofinancera, Òrgan responsable del control i fiscalització interna, Òrgan per a la resolució de les reclamacions economicoadministratives.

6. CONSELL OBERT.

És un dels escassos exemples que subsisteixen en el règim local de l'anomenada democràcia directa. Els electors, per sufragi universal, lliure directe i secret, elegeixen al seu alcalde, mentre que les atribucions del Ple dels Ajuntaments li corresponen a una assemblea veïnal formada per aqueixos lectors.

Es tracta d'un sistema d'organització municipal que s'aplica en municipis que no aconsegueixen un nombre significatiu d'habitants, en els quals funciona un sistema assembleari.

7. LES ÀREES METROPOLITANES.

Les comunitats autònomes prèvia audiència de l'Administració de l'Estat dels Ajuntaments i Diputacions afectades, podran crear, modificar i suprimir mitjançant Llei, Àrees metropolitanes, d'acord amb el que es disposa en els seus respectius estatuts.

La legislació de la Comunitat autònoma determinarà els òrgans de govern i administració en els quals estaran representats tots els municipis integrats en l'àrea.

CAPÍTOL II.

ORGANITZACIÓ.

FUNCIONAMENT L'AJUNTAMENT

CAPÍTOL II. ORGANITZACIÓ. FUNCIONAMENT DE L'AJUNTAMENT

1. REGIDORS/ES.

El regidor o la regidora és aquella persona física que és triada mitjançant sufragi universal, igual lliure, directe i secret, forma part del govern i administració municipal, juntament amb l'Alcaldia, en els municipis que es regeixen per Ajuntament, no en règim de Consell Obert. Aquesta és la figura legal, però a més els regidors i les regidores són figures claus per al bon funcionament de la gestió de l'Ajuntament, ja que sense la seua col·laboració, seria molt difícil realitzar una gestió adequada l'Ajuntament i els seus serveis. L'Ajuntament és l'administració més pròxima al veïnat, i per tant la que més labors realitza en favor d'aquest.

Adquisició i pèrdua de la condició de regidor/a.

Els regidors i regidores són triats mitjançant sufragi universal, lliure, igual directe i secret de l'article 140 CE. El procediment per a la seua elecció, la duració del seu mandat i els supòsits d'inelegibilitat i incompatibilitat es regula en la legislació electoral, la Llei orgànica 5/1.985 de 19 de juny del Règim Electoral General, reformada per la Llei orgànica 2/2011.

Per a l'elecció de regidores i regidors, cada terme municipal constitueix una circumscripció, en la qual es triarà el nombre de regidories que corresponga, segons el cens de residents en el terme. Les llistes que en cada cas concórreguen a l'elecció hauran de contindre tants noms de candidats i candidates, com el nombre total de regidors/es a triar, que seran proposats/des pels partits o agrupacions d'electors.

Amb motiu de la reforma introduïda per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de maig per a la igualtat efectiva de dones i homes, les llistes de candidatures que es presenten per a les eleccions municipals hauran de tindre una composició equilibrada de dones i homes, de manera que el conjunt de la llista els candidats de cadascun dels sexes suposen com a mínim el quaranta per cent. Quant a la proporció de dones i homes, serà el més a prop possible a l'equilibri numèric. Això no és exigible en les candidatures que es presenten en els municipis amb un nombre d'habitants inferior a 3.000, ni tampoc en les candidatures que es presenten a les illes amb un nombre de residents igual o inferior a 5.000 habitants.

Per a adquirir plenament la condició de regidors i regidores, han de prendre possessió, en la sessió constitutiva o en una posterior, si no ho haguera fet en aquella, prèvia presentació de la corresponent declaració d'interessos, que s'inscriuran en el registre, que existirà a aquest efecte a l'Ajuntament. La Junta Electoral Central en repetits acords estableix que les regidores i els regidors que no hagen formulat aquestes declaracions no poden prendre possessió. Aquesta declaració es farà en el model oficial de l'Ajuntament si n'hi haguera. Els regidors i regidores exerciran el seu mandat segons el que s'estableix en l'article 194 de la llei orgànica 5/85 de 19 de juny, del Règim Electoral General, modificada diverses vegades, als quatre anys comptats a partir de la data anterior a la seua elecció, finalitzant en tot cas dit mandat el dia anterior al de la celebració de les següents eleccions, continuant les seues funcions, solament per a l'administració ordinària, fins a la presa de possessió dels seus successors i successores.

La pèrdua de la condició de regidor o regidora pot ser per les següents causes:

- Decisió Judicial ferma.
- Defunció o incapacitació.
- Extinció del mandat.
- Per renúncia, que haurà de fer-se efectiva per escrit davant el Ple de la Corporació.
- Per incompatibilitat, en els supòsits i condicions establits en la legislació electoral.
- Per pèrdua de la nacionalitat Espanyola.

DRETS I DEURES

a) Retribucions i indemnitzacions.

L'article 75.1 de la Llei 7/85 Reguladora de les Bases de Règim Local estableix que els membres de les Corporacions Locals percebran retribucions per l'exercici dels seus càrrecs quan els exercisquen amb dedicació exclusiva.

L'article 18 del Reial decret llei, 24/2018 de 21 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic estableix el següent «De conformitat amb el que es preveu en l'article 75 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, segons la redacció donada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, i

considerant el que es disposa en l'article 4 del present reial decret llei, el límit màxim total que poden percebre els membres de les corporacions Locals per tots els conceptes retributius i assistències, exclosos els triennis als quals, si escau, tinguen dret aquells/es funcionaris/àries de carrera que es troben en situació de serveis especials, serà el que es recull a continuació, atenent la seua població:

Habitants	Referencia-euros
Més de 500.000	106.130,60
300.001 a 500.000	95.517,54
150.001 a 300.000	84.904,46
75.001 a 150.000	79.598,46
50.001 a 75.000	68.985,42
20.001 a 50.000	58.372,36
10.001 a 20.000	53.065,30
5.001 a 10.000	47.759,30
1.000 a 5.000	42.452,24

En el cas de Corporacions Locals de menys de 1000 habitants, resultarà d'aplicació la següent escala, atenent la seua dedicació:

Dedicació	Referencia euros
Dedicació parcial al 75 %.	31.839,20
Dedicació parcial al 50 %.	23.348,55
Dedicació parcial al 25 %.	15.920,13

Segons l'article 18 Dos. del mateix text legal, indica "Les quanties dels límits recollits en aquesta disposició inclouen un augment del 2,25 per cent respecte de les vigents a 31 de desembre de 2018. Així mateix s'aplicarà l'increment retributiu addicional vinculat a l'evolució del PIB que, d'acord amb l'article 3.dos, s'aprove per al personal del sector públic".

b) Assistències per la concurrència efectiva a les sessions dels òrgans col·legiats que formen part.

- La seua quantia es fixa pel Ple.
- Membres de la Corporació sense dedicació exclusiva o parcial.

c) Indemnitzacions.

- Els membres de la corporació.
- Per les despeses efectives ocasionades en l'exercici del seu càrrec.
- Regulació: Normativa d'aplicació general a les administracions públiques (Reial decret 462/2002, de 24 de maig, d'indemnitzacions per raó del servei) i les que en el seu desenvolupament prove el ple.

La prestació de serveis als Ajuntaments **en règim de dedicació exclusiva** per part dels seus membres haurà d'ajustar-se en tot cas als següents límits:

<i>Ajuntaments habitants</i>	<i>Limitacions d'electes amb dedicació exclusiva</i>
700.001 a 1.000.000	25
500.001 a 700.000	22
300.001 a 500.000	20
100.001 a 300.000	18
50.001 a 100.000	15
35.001 a 50.000	11
20.001 a 35.000	10
15.001 a 20.000	7
10.001 a 15.000	5
3.001 a 10.000	3
2.001 a 3.000	2
1.001 a 2.000	1

Als ajuntaments de municipis amb població inferior a 1000 habitants, no podrà cap membre prestar els seus serveis en règim de dedicació exclusiva.

Dedicacions parcials.

L'article 75.2 de la Llei 7/85 Reguladora de les Bases de Règim Local estableix que els membres de les Corporacions Locals que exercisquen els seus càrrecs amb dedicació parcial per realitzar funcions de Presidència, Vicepresidència o ostentar delegacions, o desenvolupar responsabilitats que així ho requerisquen, percebran retribucions pel temps de dedicació efectiva a aquestes.

Aquestes retribucions no podran superar en cap cas els límits que es fixen, si escau, en les Lleis de Pressupost Generals de l'Estat.

Els membres de les Corporacions Locals que siguen personal de les Administracions Públiques i dels ens, organismes i empreses d'elles dependents solament podran percebre retribucions per la seua dedicació parcial a les seues funcions fora de la seua jornada en els seus respectius centres de treball.

Drets no econòmics.

a) Dret a la participació politicoadministrativa en les entitats locals

Poden resumir-se de la següent forma:

- Dret a elegir a les alcaldesses i alcaldes i revocar el seu nomenament mitjançant la moció de censura.
- Dret a participar en els òrgans municipals amb veu i vot en les sessions del Ple, i en la resta d'òrgans col·legiats per als quals van ser designats. Suposa aquest dret la possibilitat d'exigir la convocatòria de sessions per a tractar els assumptes que s'estime oportú, que siguen competència del Ple i de conformitat amb els seus límits i el procediment legalment establert.
- Dret de control i fiscalització dels òrgans de govern. Les regidores i els regidors tenen legitimació activa per a impugnar els acords de les Entitats Locals sempre que el regidor s'haguera oposat amb el seu vot.

b) Dret a la permanència en el càrrec.

El dret a la permanència en el càrrec durant tot el període del mandat es deriva de la pròpia Constitució, en disposar en el seu article 140 que els/les regidors/es seran triats/des pel veïnat del municipi mitjançant sufragi universal, igual, lliure, directe i secret, per la qual cosa el càrrec de regidor/a només es perd en els supòsits previstos en l'article 182 de la Llei orgànica Reguladora del Règim Electoral General (LOREG).

c) Dret a la informació administrativa

Els membres de les corporacions locals disposen d'un dret específic per a obtenir quants antecedents, dades o informacions obren en poder de la Corporació i resulten precisos per al desenvolupament de la seua funció.

La petició d'accés a les informacions, regulada en l'article 77 de la Llei de Bases de Règim Local, que siga realitzada per un regidor o una regidora, s'entendrà concedida en el termini de cinc dies, (article 14 i 15 del ROF) l'incompliment d'aquest termini per part de la presidència o per la Junta de Govern Local assortirà els efectes atribuïts al silenci administratiu positiu i, si la denegació fora expressa, haurà de fer-se de forma motivada.

Les Regidories tenen dret a què se'ls faciliten còpies d'expedient o antecedent que obren en les oficines municipals, sense autorització prèvia. El lliurament de còpies es limitarà als casos citats en l'article 15 del ROF, de lliure accés dels regidors i regidores a la

informació i als casos en què això siga expressament autoritzat per la Presidència de la Comissió de Govern.

No s'integra el dret a la informació del regidor o regidora, l'obtenció indiscriminadament de còpies dels documents dels expedients complets, encara que si al seu examen.

L'impediment del dret a la informació del regidor o regidora dels assumptes tractats en la Corporació Municipal constitueix un delictes per infracció del dret fonamental de l'article 23 de la CE.

d) Drets a honors i prerrogatives.

L'article 73.2 de la LRBRL estableix que els regidors i regidores gaudiran dels honors i distincions que es determinen per Llei estatal o autonòmica, la qual cosa no implica que les pròpies Corporacions puguen regular tals drets per via reglamentària amb subjecció a la llei.

e) Permisos per a l'exercici del càrrec.

Tant els regidors i les regidores emprats i empleades en el sector públic com en el privat tenen el dret a permís retribuït pel temps necessari per a assistir a les sessions del Ple o Comissions de les quals formen part i atenció a les Delegacions que forme part o exercisca, tal com es reconeix en l'article 75.6 de la LRBRL.

OBLIGACIONS

a) Deure de formular declaració de béns i activitats privades.

b) Deure d'assistència a les sessions del Ple i altres òrgans col·legiats.

Conforme a l'article 12 del ROF, els regidors i regidores tenen el dret i el deure d'assistir amb veu i vot a les sessions del Ple i dels òrgans que formen part, excepte justa causa comunicada amb antelació a l'Alcaldia. També han de comunicar a l'Alcaldia les absències del terme municipal que excedisquen de huit dies, concretant la seua duració possible.

L'Alcaldia podrà sancionar amb multa als regidors i regidores per falta d'assistència no justificada o incompliment reiterat de les seues obligacions (article 78.4 LRBRL).

c) Deure d'abstenció

D'acord amb l'article 76 de la LRBRL, els regidors i regidores han d'abstindre's de participar en la deliberació, votació, decisió i execució de tot assumpte quan concórrega alguna de les circumstàncies referides en la llei de procediment administratiu i la legislació en matèria de contractes públics. Quan un regidor o una regidora, tinga el deure d'abstindre's, haurà d'abandonar el saló mentre es discuteix i vote l'assumpte, excepte quan es tracte de debatre la seua actuació com a corporatiu, en què tindrà dret a romandre i defensar-se. L'actuació de regidors o regidores en els quals concórreguen motius d'abstenció no implicarà, necessàriament, la invalidesa dels actes en què hagen intervingut. Ara bé, aquesta actuació implicarà la invalidesa dels actes en què hagen intervingut, quan haja sigut determinant per a l'adopció d'aquests, això és, els acords seran vàlids i no prosperarà la impugnació d'aquests quan siga possible que es prescindisca del vot del regidor o regidora que degué abstindre's sense que canvie el sentit de l'acord per haver-se aconseguit la majoria requerida.

d) Deure de guardar reserva

En virtut de l'article 16.3 del ROF, els membres de la Corporació han de guardar reserva sobre les informacions que se'ls faciliten per a desenvolupar la seua funció, especialment sobre les quals servisquen d'antecedent per a decisions pendents d'adopció.

e) Deure de no utilització del càrrec amb finalitats particulars

El ROF, en el seu article 20, prohibeix als regidors i regidores invocar o fer ús de la seua condició per a l'exercici de qualsevol activitat mercantil, industrial o professional.

RESPONSABILITATS**a) Responsabilitat administrativa**

Segons l'article 78.2 de la LRBRL, els membres de les Corporacions Locals són responsables dels acords que hagueren votat favorablement. Com a resposta al recollit en l'article 106.2 de la Constitució Espanyola, sobre la responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques, en l'àmbit municipal la corporació local és responsable objectivament dels danys i perjudicis que es causen a particulars en els seus béns i drets, sempre que la lesió siga conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics. Per part seua, l'ens local podrà exigir la responsabilitat dels seus membres, quan per dol, culpa o negligència greu, hagen causat danys i perjudicis a la corporació o a particulars. S'entén, llavors, que tota actuació del regidor o de la regidora en l'exercici del seu càrrec està subjecta a la institució de la responsabilitat patrimonial de l'Administració. Per a evitar la seua responsabilitat en un acord ha de votar

negativament o abstenir-se i demanar que conste en acta el seu vot negatiu o la seua abstenció, amb nom i cognoms.

b) Responsabilitat penal

Les regidores i els regidors són responsables penalment per les actuacions que realitzen en l'exercici del seu càrrec, i que siguen considerades com a delictives, segons el que es disposa en els següents articles del Codi Penal (en la seua redacció donada per Llei orgànica 1/2015, 30 de març, que afecta a alguns articles):

- De la prevaricació del personal funcionari i altres comportaments injustos (articles 404 a 406).
- De la infidelitat en la custòdia de documents i de la violació de secrets, sostracció, destrucció, inutilització o ocultació de documents o dels mitjans per a impedir el seu accés, revelació de secrets, aprofitament d'informació privilegiades (articles 413, 414, 416, 417 i 418).
- Del suborn (articles 419 a 427).
- Del tràfic d'influències (articles 428 a 430).
- De la malversació (articles 432 a 435).
- Dels fraus i exaccions il·legals (articles 436 a 438).
- De les negociacions i activitats prohibides al personal funcionari i dels abusos en l'exercici de la seua funció (articles 439 a 444).
- Dels delictes de corrupció en les transaccions comercials internacionals (articles 445).
- Delictes electorals (EL 5/1985 article 139 i 150).

c) Responsabilitat civil

Els regidors i regidores han de respondre dels seus actes enfront de la Corporació local, quan siguen requerits per a reparar els danys patits per ella mateixa o per a compensar les indemnitzacions a favor de tercers. De la mateixa manera, la responsabilitat també serà exigible pels particulars als qui s'ocasionen el mal pels actes o omissions dels regidors en l'exercici del seu càrrec.

d) Responsabilitat política

e) Control i fiscalització exercits pel Ple

Segons l'article 22.2.a) de la LRBRL, «correspon al Ple el control i fiscalització dels òrgans de govern», a fi d'aconseguir transparència en la seua actuació, coherència amb els programes electorals i, en definitiva, responsabilitat política davant l'electorat. Això s'aconsegueix a través d'instruments com a interpel·lacions, preguntes, mocions, etc.,

la qual cosa aconsegueix alcaldes/sses, tinents d'alcalde, regidors/es i altres òrgans de la Corporació.

f) Moció de censura i qüestió de confiança

Existeixen dos instruments de control que tota corporació local posseeix per a exigir la responsabilitat política del seu màxim representant: la moció de censura a l'alcaldia-presidència i la qüestió de confiança. En el cas dels municipis regits pel règim de Consell Obert, serà el mateix veïnat, inclosos/es en el cens d'electors/es en el moment de plantejar la qüestió de confiança o la moció de censura els/les que, amb el seu vot, decidiran sobre la continuïtat o no de l'alcalde/ssa en el seu càrrec.

RÈGIM D'INCOMPATIBILITATS

L'article 73.1 de la Llei de Bases de Règim Local delega en la regulació sobre règim electoral general el relatiu als supòsits d'inelegibilitat i incompatibilitat dels regidors i regidores.

D'acord amb l'article 73.2 de la LRBRL i l'article 10 del ROF, els regidors o regidores han de posar en coneixement de la Corporació qualsevol fet que poguera constituir causa d'incompatibilitat.

Segons la LOREG, a les causes d'inelegibilitat establides en la legislació sobre règim electoral general s'afigen els supòsits d'incompatibilitat que es relacionen a continuació:

- Advocats/des o Procuradors/es que dirigisquen o representen a parts en procediments judicials o administratius contra la Corporació, excepte si dirigeixen o representen a regidors/es que impugnen un acord que van votar en contra.
- Personal actiu de l'Ajuntament respectiu i de les entitats i establiments dependents d'ell.
- Contractistes o subcontractistes de contractes, el finançament total dels quals o parcial siga a càrrec de la Corporació municipal o d'establiments d'ella dependents.
- Persones Deutores directes o subsidiàries de la corresponent Corporació Local contra els qui s'haguera expedit manament de constrenyiment per resolució judicial. A aquests supòsits d'incompatibilitat cal afegir l'establert en l'article 75.8 de la LRBRL, en virtut del qual, s'apliquen als representants locals que hagen ostentat responsabilitats executives amb dedicació exclusiva, limitacions a l'exercici de les activitats privades establides en l'article 8 de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, durant

els dos anys posteriors a la finalització del mandat. En aquests supòsits, els Ajuntaments podran establir compensacions econòmiques durant aquest període.

La LOREG en els seus articles 6 i 177.2, estableix una detallada relació de les causes d'inelegibilitat, configurades també, d'acord amb el seu article 178.1, com a causes d'incompatibilitat. Produïda la causa d'incompatibilitat i declarada pel Ple, l'afectat o l'afectada ha d'optar, en el termini de deu dies, entre la renúncia al càrrec o l'abandó de la situació que origine la incompatibilitat. Transcorregut el termini, s'entén que l'afectat renuncia al seu càrrec públic. En el cas del personal de l'Entitat Local que opte pel càrrec públic, passarà a la situació de serveis especials. Les incompatibilitats dels membres de les corporacions locals són les previstes en l'article 178.2 de la LOREG, les causes d'inelegibilitat de l'article 6 del mateix text legal quan són sobrevingudes, així com ser deutor o deutora directe/a o subsidiari/a de la corresponent corporació local contra qui s'haguera expedit manament de constrenyiment per resolució judicial. Existeix una diferència entre causes d'inelegibilitat i d'incompatibilitat mentre que les causes d'inelegibilitat impedeixen l'elecció de regidor/a perquè impossibiliten la presentació a eleccions, les causes d'incompatibilitat el que impedeixen és l'exercici del càrrec de regidor/a, llevat que es renuncie a l'activitat incompatible. No obstant això, les causes d'inelegibilitat es converteixen en causes d'incompatibilitat si són sobrevingudes, és a dir, si es produeixen amb posterioritat a l'elecció.

2. L'ALCALDIA.

Drets i deures.

És el/la president/a de l'Ajuntament i de la Junta de Govern Local i ostenta les atribucions que li confereix l'article 21 de la Llei de Bases de Règim Local. És un òrgan necessari en el municipi, sent la seua figura actualment de caràcter presidencialista.

Elecció.

En la mateixa sessió de constitució de la Corporació es procedeix a l'elecció de l'Alcaldia, poden ser candidats i candidates tots/es els regidors i regidores que encapçalen els seus corresponents llistes. Si algun d'ells o elles obté la majoria absoluta dels vots dels regidors i regidores és proclamat electe/a. Si cap d'ells/es obté aquesta majoria és proclamat alcalde/ssa el regidor o la regidora que encapçale la llista que haja obtingut major nombre de vots populars en el corresponent Municipi. En cas d'empat es resoldrà per sorteig. Qui resulte proclamat alcalde/ssa prendrà possessió davant el ple de la

corporació, havent de realitzar el jurament o promesa, que està continguda en l'article 1 del Reial decret 707/1.979, de 5 d'abril i el 58,c) de la Llei 10/2010 de 9 de juliol d'Ordenació i Gestió de la Funció Pública Valenciana.

Tractament.

Segons disposa l'article 19 del TRLRL els alcaldes i alcaldesses tindran els següents tractaments. Els/les de les capitals de província d'Il·lustríssima, (excepte els de Madrid i Barcelona). I els/les dels municipis restants de Senyoria. Es respectaran, no obstant això, els tractaments que corresponguen a tradicions reconegudes per disposicions Legals. La Llei de Mesures per a la Modernització del Govern Local ha estés el tractament d'Excel·lència als alcaldes i alcaldesses de tots els municipis de gran població, per la qual cosa queda parcialment modificat l'article 19 TRLRL.

Cessament.

L'alcalde o alcaldessa pot cessar del seu càrrec a més de per el transcurs del mandat, per:

- a. Renúncia.
- b. Defunció.
- c. Sentència ferma.
- d. Moció de censura.
- e. Qüestió de confiança
- f. Incórrer en causa d'inelegibilitat o incompatibilitat sobrevinguda

Renúncia, defunció, i sentència ferma.

Pot renunciar al seu càrrec, sense que per això perda la condició de regidor o regidora. La renúncia ha de fer-se efectiva per escrit davant el ple de la Corporació que haurà d'adoptar acord de coneixement dins dels 10 dies següents.

La renúncia es fa efectiva quan és elevada al ple, fins a aqueix moment és una renúncia en curs o en tramitació, però la seua eficàcia jurídica es concreta en el moment que arriba al ple. En cas de condemna per sentència ferma el cessament del càrrec ha de declarar-se d'ofici pel Ple.

Vacant l'Alcaldia per renúncia, defunció o sentència ferma, la sessió extraordinària per a l'elecció del nou alcalde o alcaldessa se celebrarà dins dels deu dies següents a l'acceptació de la renúncia pel Ple, al moment de la defunció o notificació de la sentència (article 40.5 ROF).

Acceptada pel ple la renúncia, mort o separat del càrrec per sentència ferma fins a la sessió extraordinària per a elegir el nou alcalde ha d'entendre's que exercirà d'alcalde/ssa, i per això convocarà la sessió, el tinent d'Alcalde que li corresponga. La vacant de l'Alcaldia, en aquests casos, es resol per elecció entre els candidats i les candidates que estableixen les llistes per majoria absoluta i en defecte d'això, a favor del candidat o candidata més votat/da, a aquest efecte es considera que encapçala la llista en què figurava l'alcalde o alcaldessa, el següent d'aquesta llevat que renunciï a la candidatura (article 198 LOREG). Mitjançant STC de 26 de gener de 1993 no es considera cap de llista qui va abandonar el grup polític per a passar al grup mixt.

Moció de censura.

La moció de censura es regula en l'article 197, haurà de ser proposada, almenys, per la majoria absoluta del nombre legal de membres de la Corporació i haurà d'incloure un candidat o candidata a l'Alcaldia, podent ser-ho qualsevol Regidor o Regidora l'acceptació expressa de la qual conste en l'escrit de proposició de la moció. En el cas que algun dels proponents de la moció de censura formara o haja format part del grup polític municipal al qual pertany l'alcalde o alcaldessa la censura de la qual es proposa, la majoria exigida en el paràgraf anterior es veurà incrementada en el mateix nombre de regidors que es troben en tals circumstàncies.

Convocatòria, celebració i votació.

El Ple queda automàticament convocat per a les dotze hores del desé dia hàbil següent al del seu registre. El/la secretari/ària de la Corporació haurà de remetre notificació indicativa de tal circumstància a tots els membres d'aquesta en el termini màxim d'un dia, a comptar des de la presentació del document en el Registre, a l'efecte de la seua assistència a la sessió, especificant la data i hora d'aquesta.

L'Alcaldia, en l'exercici de les seues competències, està obligada a impedir qualsevol acte que pertorbe, obstaculitze o impedisca el dret dels membres de la Corporació a assistir a la sessió plenària en què es vote la moció de censura i a exercir el seu dret al vot en aquesta. Especialment, no són aplicable a la moció de censura les causes d'abstenció i recusació previstes en la legislació de procediment administratiu.

El Ple, ací no és presidit per l'Alcaldia sinó per una Mesa d'edat, integrada per els/les regidors/es de major i menor edat dels presents, exclosos l'alcalde i el candidat a l'Alcaldia, actuant com a secretari el que ho siga de la Corporació, qui acreditarà tal circumstància.

La Mesa es limitarà a donar lectura a la moció de censura, constant que es reuneixen els requisits per a continuar la seua tramitació, a concedir la paraula durant un temps breu, si estigueren presents, al candidat a l'Alcaldia, a l'alcalde i als portaveus dels grups municipals, i a sotmetre a votació la moció de censura [apartat e) de l'article 197.1 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim General Electoral, modificat per la EL 2/2011.

El candidat o candidata inclòs en la moció de censura quedarà proclamat alcalde o alcaldessa si aquesta prosperara amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre de regidors que legalment componen la Corporació.

La votació serà pública i es realitzarà mitjançant crida nominal en tot cas. El candidat o candidata inclòs/a en la moció de censura quedarà proclamat/da alcalde/ssa si aquesta prosperara amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre de regidors/es que legalment componen la Corporació. La votació serà pública i es realitzarà mitjançant crida nominal en tot cas. La dimissió sobrevinguda de l'alcalde o de l'alcaldessa, no suspendrà la tramitació i votació de la moció

Limitacions.

Cap membre de la Corporació pot signar durant el seu mandat més d'una moció de censura. A aquests efectes no es prendran en consideració aquelles mocions que no hagueren sigut tramitades per no reunir els requisits vistos previstos (article 197 LOREG).

Durant el termini de sis mesos, comptat a partir de la data de votació favorable d'un regidor a l'aprovació d'un assumpte al qual s'haguera vinculat una qüestió de confiança, no podrà signar una moció de censura contra l'alcalde o alcaldessa que l'haguera plantejat (article 197 bis 8 LOREG).

Quan la qüestió de confiança es vincule a l'aprovació o modificació dels pressupostos anuals, i resulte rebutjada, prèviament a la convocatòria per a l'elecció del nou alcalde o la nova alcaldessa, s'exigeix que en un mes des que es votara el rebuig de la qüestió de confiança es presente una moció de censura amb una candidatura alternativa a l'Alcaldia, i a aquest efecte, no computaria als signants a l'efecte de la limitació de presentar una moció de censura durant el seu mandat (article 197 bis-5).

Els municipis en els quals s'aplique el règim de Consell Obert, tenen especialitats, previstes en la llei.

Qüestió de confiança.

La qüestió de confiança està regulada en l'article 197 bis. L'Alcaldia és l'única que pot presentar una qüestió de confiança, i aquesta ha de ser vinculada la provació o modificació de qualsevol dels següents assumptes:

- Els pressupostos anuals.
- El reglament orgànic.
- Les ordenances fiscals.
- L'aprovació que pose fi a la tramitació dels instruments de planejament general d'àmbit municipal.

Per a la presentació de la qüestió de confiança serà requisit previ que l'acord dels anteriors assumptes haja sigut debatut en el Ple i que aquest no haguera obtingut la majoria necessària per a la seua aprovació.

Cada alcalde no podrà plantejar més d'una qüestió de confiança en cada any, comptat des de l'inici del seu mandat, ni més de dos durant la duració total d'aquest. No es podrà plantejar una qüestió de confiança en l'últim any de mandat de cada Corporació. No es podrà plantejar una qüestió de confiança des de la presentació d'una moció de censura fins a la votació d'aquesta última.

Els regidors i regidores que votaren a favor de l'aprovació d'un assumpte al qual s'haguera vinculat una qüestió de confiança no podran signar una moció de censura contra l'alcalde que l'haguera plantejat fins que transcórrega un termini de sis mesos, comptat a partir de la data de votació d'aquest.

Així mateix, durant l'indicat termini, tampoc dits regidors podran emetre un vot contrari a l'assumpte al qual s'haguera vinculat la qüestió de confiança, sempre que siga sotmés a votació en els mateixos termes que en tal ocasió. Cas d'emetre aquest vot contrari, aquest serà considerat nul.

La presentació de la qüestió de confiança figurarà expressament en el corresponent punt de l'ordre del dia del Ple, requerint-se per a l'adopció d'aquests acords el «quòrum» de votació exigida en la LBRL, per a cadascun d'ells, això és:

- Majoria simple per a les ordenances fiscals i pressupostos anuals.
- Majoria absoluta de nombre legal de membres de la Corporació per al Reglament Orgànic, i l'aprovació que pose fi a la tramitació dels instruments de planejament general d'àmbit municipal.

Cessament i elecció de la nova Alcaldia.

En el cas que la qüestió de confiança no obtinguera el nombre necessari de vots favorables per a l'aprovació de l'acord, és a dir negada la confiança, l'alcalde o l'alcaldessa cessarà automàticament, i quedarà en funcions fins a la presa de possessió de qui haguera de succeir-li en el càrrec.

L'elecció del nou alcalde o alcaldessa es realitzarà en sessió plenària convocada automàticament per a les dotze hores del desé dia hàbil següent al de la votació de l'acord al qual es vinculara la qüestió de confiança, regint-se per les regles contingudes en l'article 196 LOREG per a l'elecció de l'Alcalde (atés que en aquest cas no hi ha candidat alternatiu com en la moció de censura), amb les següents especialitats:

- En els municipis de més de 250 habitants, l'alcalde o alcaldessa cessant quedarà exclòs del cap de llista a l'efecte de l'elecció, ocupant el seu lloc el segon d'aquesta, tant a l'efecte de la presentació de candidatures a l'alcaldia com de designació automàtica de l'alcalde o alcaldessa, en cas de pertànyer a la llista més votada i no obtindre cap candidat el vot de la majoria absoluta del nombre legal de regidors i regidores.
- En els municipis compresos entre 100 i 250 habitants, l'alcalde/ssa cessant no podrà ser candidat a l'Alcaldia ni proclamat alcalde a falta d'un candidat que obtinga el vot de la majoria absoluta del nombre legal de regidors. Si cap candidat obtinguera aqueixa majoria, serà proclamat alcalde/ssa el regidor o regidora que haguera obtingut més vots populars en les eleccions de regidors, exclòs l'alcalde/ssa cessant.

Quan la qüestió de confiança es vincule a l'aprovació o modificació dels pressupostos anuals, en aquest cas s'entendrà atorgada la confiança i aprovat el projecte si en el termini d'un mes des que es votara el rebuig de la qüestió de confiança no es presenta una moció de censura amb candidat alternatiu a l'alcaldia, o si aquesta no prospera (article 197 bis 5 LOREG).

No sent aplicable a aquest efecte la limitació establida que cap titular de la regidoria pot signar durant el seu mandat més d'una moció de censura.

COMPETÈNCIES.

Venen regulades en l'article 124 de la LRBRL i 41 del ROF. Al seu torn Disposició Addicional segona de la llei 9/2017 de Contractes del sector públic estableix les normes específiques de contractació en les Entitats Locals.

Competència residual

- Les altres que expressament li atribuïsquen les lleis i aquelles que la legislació de l'Estat o de les Comunitats Autònomes assigne al municipi i no atribuïsquen a altres òrgans municipals article 21.1.s).
- La Jurisprudència també atribueix a l'alcalde a l'Alcaldia la competència «atraient» en qüestions que no estiguen expressament atribuïdes al Ple.
- Correspon també a l'alcalde a l'Alcaldia el nomenament dels/de les tinents/es d'alcalde.

DELEGACIONS.

L'alcaldessa o l'alcalde pot delegar l'exercici de les seues atribucions, excepte aquelles que, d'acord amb allò assenyalat en la LRBRL, són indelegables, que són substancialment les de convocar i presidir les sessions del Ple i de la Junta de Govern Local, decidir els empats amb el vot de qualitat, concertar operacions de crèdit, prefectura superior de tot el personal, separació del servei dels funcionaris i acomiadament del personal laboral, i les enunciades en els paràgrafs a, e, j, k, l i m de l'apartat 1 de l'article 21 de la Llei de Bases de Règim Local.

No obstant això, podrà delegar en la Junta de Govern Local l'exercici de les atribucions contemplades en el paràgraf j de l'article anterior.

L'alcalde pot delegar en qualsevol regidor. L'Alcaldia pot delegar en qualsevol titular de regidoria alguna de les seues competències (excepte les que la llei recull com a indelegables). Aquestes delegacions poden referir-se a una àrea, (urbanisme, personal, etc.) a matèries dins de cada àrea o a assumptes concrets.

Entre les facultats del regidor delegat, les Regidories Delegades poden estar dirigir les actuacions en aqueixa àrea o matèria i, si l'alcalde l'Alcaldia ho estima oportú, i el recull expressament en l'acord de delegació, adoptar acords.

La delegació necessita la tramitació d'un procediment: Acord de l'Alcaldia, dació de compte al Ple i publicació en el *Butlletí Oficial de la Província*.

3. TINENTS/ES D'ALCALDE.

Són lliurement designats i cessats per l'Alcaldia dels membres de la Junta de Govern Local i, on aquesta no existisca, dels regidors i regidores. Es donarà compte al Ple de la resolució de l'alcalde/ssa o de l'alcalde, es notificarà personalment als designats o designades i es publicarà en el *Butlletí Oficial de la Província*.

No podran excedir del nombre de membres de la Junta de Govern, i en els municipis en què no existisca aquesta, del terç del nombre legal de membres de la Corporació en sentit estricte, sense tindre en compte els decimals.

La condició de tinent/a d'alcalde es perd, a més de per el cessament decretat per l'Alcaldia, per la renúncia expressa manifestada per escrit i per la pèrdua de la condició de membre de la Junta de Govern o de regidor o regidora.

Correspon als/a les tinents/es d'alcalde substituir a l'Alcaldia en la totalitat de les seues funcions, per l'ordre del seu nomenament, en els casos de vacant (fins a la presa de possessió del nou alcalde/ssa), absència o malaltia. En aquests casos, és necessari que l'Alcaldia efectue una delegació expressa; no obstant això, d'absentar-se per més de 24 hores sense haver conferit la delegació, o quan per causa imprevista li haguera resultat impossible atorgar-la, el/la tinent/a d'alcalde substituirà a l'alcalde o alcaldessa en les seues funcions donant compte a la resta de l'ajuntament.

L'article 38 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals disposa que «dins dels trenta dies següents al de la sessió constitutiva, l'alcalde convocarà la sessió o sessions extraordinàries del Ple de la Corporació que siguen necessàries», a fi de resoldre sobre les següents qüestions. d) Coneixement de les resolucions de l'alcalde en matèria de nomenaments de tinents d'alcalde, membres de la Comissió de Govern, si ha d'existir, i presidents de les Comissions informatives, així com de les delegacions que l'alcalde estime oportú conferir.

4. EL PLE.

El Ple de l'Ajuntament està constituït per tots els regidors i les regidores electes, i presidit per l'alcalde o l'alcalde/ssa. És el màxim òrgan col·legiat de la Corporació.

Competències.

Té atribuïdes les competències de major transcendència de l'article 22 de la LRBRL.

Correspon igualment al Ple la votació sobre la moció de censura a l'Alcaldia i sobre la qüestió de confiança plantejada per l'Alcaldia, que seran públiques i es realitzaran mitjançant crida nominal en tot cas, i es regeixen pel que es disposa en la legislació electoral general.

Correspon al Ple les competències com a òrgan de contractació respecte dels contractes no esmentats en l'apartat anterior que celebre l'Entitat local (competències de l'Alcaldia). Disposició addicional segona punts Llei 9/2017 de Contractes del sector públic

Així mateix, correspon al Ple l'adjudicació de concessions sobre els béns de la Corporació i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial, així com l'alienació del patrimoni quan no estiguen atribuïdes a l'Alcalde o a la Presidència, i dels béns declarats de valor històric o artístic qualsevol que siga el seu valor.

Delegacions.

El Ple pot delegar en l'Alcaldia i en la Junta de Govern Local qualsevol de les atribucions no excloses expressament de la delegació per la LRBRL. Ha d'aprovar-se per majoria simple i farà efecte des de l'endemà al de la seua adopció, sense perjudici de la necessitat de publicació en el *Butlletí Oficial de la Província*.

Les delegacions del Ple en matèria de gestió financera podran així mateix conferir-se a través de les bases d'execució del pressupost.

Sessions.

a) Ordinàries:

Segons l'article 46 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, el Ple celebra sessió ordinària com a mínim:

Població superior a 20.0001 i Diputacions	Mensual
Població entre 5.001 i 20.000	Bimensual
Població de fins a 5.000	Trimestral.

En l'acord es fixarà dia i hora, havent de respectar-se el precepte de caràcter bàsic abans citat.

Encara que l'article 38 del ROF únicament parla que l'alcalde convocarà dins dels trenta dies hàbils següents al de la sessió constitutiva, si es fa transcorregut en aqueix període es produiria una irregularitat que no restaria validesa a la celebració de la sessió fora de termini.

Segons la STS de 5 de juny de 1987, que repeteix la doctrina d'una altra de 22 de maig de 1985 no es pot fonamentar la falta de convocatòria de sessions plenàries de caràcter ordinari en la manca d'assumptes a incloure en l'Ordre del dia, perquè seria negar als regidors un dret fonamental recollit en l'article 23.1 de la Constitució que és el de participar en els assumptes públics.

No hi ha dubte que l'acord municipal pel qual es fixa el règim de sessions pot ser revocat per un altre acord posterior que establisca un altre règim, sempre que es respecte la periodicitat mínima. Una de les característiques dels actes administratius, i els acords municipals ho són, és el de la seua revocabilitat

Entre les qüestions relatives al règim de sessions, tenen singular importància les que afecten els dies i hores de celebració d'aquestes. La normativa no distingeix si els dies de celebració de les sessions poden o no ser festius; tampoc diu si han de celebrar-se al matí o a la vesprada o fins i tot a la nit, excepte la referència de l'article 87 ROF al fet que *«tota sessió, qualsevol que siga la seua classe, es procurarà que acabe dins del mateix dia que comence»*. És evident que el legislador ha volgut deixar en absoluta llibertat a cada Corporació perquè organitze a la seua manera el seu règim de sessions; exigint únicament que es determine i concrete, bé en un Reglament Orgànic, bé en acord exprés, a fi de que existisca un ordre mínim i una mínima garantia de periodicitat.

En circumstàncies excepcionals pot modificar-se puntualment el dia i hora establert; sempre que ho faça l'òrgan competent per a convocar-la, amb la suficient antelació i la seua finalitat no siga una altra que permetre l'assistència de tots els membres de la Corporació. Això no suposa nul·litat i ni tan sols alterar el caràcter ordinari de la sessió.

b) Extraordinàries:

No estan fixades prèviament, sinó que es convoquen quan ho decidisca l'alcalde o l'alcaldessa o quan el sol·licite, almenys, una quarta part del nombre legal de membres de la Corporació.

Tant les sessions ordinàries com les extraordinàries han de convocar-se i notificar-se amb una antelació mínima de 2 dies hàbils. (Ex.: si es convoca i notifica un divendres, la sessió pot celebrar-se el dimarts, però no abans, perquè el diumenge no és dia hàbil)

c) Extraordinàries urgents:

Les convoca l'alcalde o l'alcaldesa quan la urgència de l'assumpte no permet convocar una sessió extraordinària amb l'antelació mínima de dos dies hàbils. En aquest cas, en el primer punt de l'ordre del dia, el Ple ha d'acordar per majoria simple si existia o no urgència. Si el Ple decidira que no hi ha urgència tot seguit s'alçarà la sessió.

Quòrum de constitució: A diferència de la sessió constitutiva, per a la qual s'exigeix un quòrum de constitució de la majoria absoluta del nombre legal de membres, el quòrum ordinari de funcionament del Ple serà el d'un terç del mínim legal de membres d'aquest, que mai podrà ser inferior a tres, a l'empara del que es preveu en l'article 46.2.c) LRBRL. En tot cas, es requereix l'assistència del president i del secretari de la Corporació o dels qui legalment els substituïsquen. (Doctrinalment s'afirma la necessària presència de l'interventor amb caràcter obligatori, si bé reconeixent que la seua inassistència no produirà cap efecte jurídic, quant a la validesa dels acords, contràriament al que ocorre amb el president i el secretari, sobre la base dels següents arguments: «Tot i que ni en la LRBRL, ni en el TRRL existeix cap precepte que es refereix a l'assistència de l'interventor a la sessió, entenem que serà necessària, d'acord amb les disposicions abans citades, i per motius de coherència amb el que s'estableix Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, que considera funció pública necessària en totes les Corporacions locals la de control i fiscalització interna de la gestió econòmica-financera i pressupostària i de la comptabilitat».

Lloc de celebració: De conformitat amb l'article 85 del ROF «el Ple celebrarà les seues sessions a la Casa Consistorial, Palacio Provincial o seu de la Corporació de què es tracte, excepte en els supòsits de força major en els quals, a través de la convocatòria o d'una resolució de l'alcalde o president dictada prèviament i notificada a tots els membres de la Corporació, podrà habilitar-se un altre edifici o local a aquest efecte. En tot cas, es farà constar en acta aquesta circumstància».

Publicitat de les sessions: L'article 70 LRBRL i 227.1 ROF estableixen que les sessions del Ple de les corporacions locals són públiques, sense perjudici que siguen secrets el debat i votació d'aquells assumptes que puguen afectar el dret fonamental dels ciutadans conforme l'article 18.1 CE, quan així s'acorde per majoria absoluta. La publicitat de les sessions i la seua articulació en la implantació de l'administració

electrònica ha donat lloc a la retransmissió en directe, en «*streaming*» de les pròpies sessions, sense perjudici de l'accés a través de la seu electrònica de l'ajuntament als enregistraments realitzats a través de, entre altres, el sistema de vídeo actes.

5. LA JUNTA DE GOVERN LOCAL.

Existeix en tots els municipis amb població superior a 5.000 habitants. També en els de menys, quan així ho dispose el seu reglament orgànic o l'acorde el Ple, article 20.1 b) de la LRBRL.

Està integrada per l'alcalde, que la presideix, i per regidors que són nomenats lliurement per l'alcalde en un número no superior al terç del nombre legal de membres de la Corporació. Els tinents d'alcalde formaran part necessàriament de la Junta de Govern Local. Del nomenament i cessament dels seus membres, l'alcalde donarà compte al Ple. Tals actes es publicaran en el BOP.

L'assistència a l'Alcalde és la seua funció essencial i indelegable, la qual cosa permet comprendre que, fins i tot tractant-se d'un òrgan col·legiat, en la seua composició no ha de respectar-se la proporcionalitat política existent en el Ple. Quan assisteix a l'alcalde, les seues reunions no són públiques ni s'aplicaran les normes de funcionament pròpies dels òrgans col·legiats. S'aplicaran aquestes normes quan la Junta exercisca competències delegades de l'alcalde o del Ple. A més, quan adopte acords per delegació del Ple aquesta part de la sessió serà pública.

6. LES COMISSIONS INFORMATIVES.

Té per objecte l'estudi, informe o consulta dels assumptes que han de ser sotmesos a la decisió del Ple, així com el seguiment de la gestió de l'alcalde, la Junta de Govern Local i els regidors que ostenten delegacions, sense perjudici de les competències de control que corresponen al Ple.

El Tribunal Constitucional ha definit a aquestes comissions com una divisió interna del Ple, la funció de les qual és preparar el treball d'aquest òrgan que és el que adoptarà les decisions. És un òrgan complementari i existiran en els municipis de més de 5.000 habitants i en aquells que compten amb menor població quan així ho dispose el seu reglament orgànic o l'acorde el Ple.

Tots els grups polítics del Ple tenen dret a participar en les comissions mitjançant la presència de regidors en proporció a la representació política que tinguen en el Ple. Les comissions informatives permeten un estudi i anàlisi en profunditat dels assumptes que seran resolts pel Ple, per la qual cosa la presència en aquestes de totes les opcions polítiques de la Corporació garanteix que hauran disposat del temps suficient per a estudiar detalladament cada assumpte.

Creació i composició de les Comissions Informatives.

L'article 46.1.c de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local disposa que en els municipis de més de 5.000 habitants, i en els de menys en què així ho dispose el seu reglament orgànic o l'acorde el Ple, existiran, si la seua legislació autonòmica no preveu en aquest àmbit una altra forma organitzativa, òrgans que tinguen per objecte l'estudi, informe o consulta dels assumptes que han de ser sotmesos a la decisió del Ple, així com el seguiment de la gestió de l'alcalde, la Junta de Govern Local i els regidors que ostenten delegacions, sense perjudici de les competències de control que corresponen al Ple. Tots els grups polítics integrants de la corporació tindran dret a participar en aquests òrgans, mitjançant la presència de regidors pertanyents a aquests en proporció al nombre de regidors que tinguen en el Ple.

En relació amb el que s'ha dit en les últimes línies del paràgraf anterior hem de dir que la regla és la de la proporcionalitat, però no pot oblidar-se que el principi de proporcionalitat cedeix en benefici de la representació de les minories i que tots els grups, per mínims que siguen, han d'estar representats en totes les Comissions, fins i tot els unitaris, segons el nou corrent jurisprudencial.

La Sentència del Tribunal Constitucional 30/1993, de 35 de gener, va reconèixer el dret del recurrent, únic regidor que formava part del grup mixt i que pledejava per no haver-se atribuït, en la seua condició de regidor, un lloc en cadascuna de les referides Comissions.

És per això que cal concloure que tot grup, pel mer fet de ser-ho, pot demanar i té el dret que almenys un dels seus regidors forme part de totes les Comissions, per la qual cosa no se'l pot obligar a prendre la seua opció de vot en la decisió final sense haver pogut accedir a la seua fase de preparació i estudi en comissió [...]. Com hem dit el fonament substancial del dret dels grups a participar en les Comissions obliga al fet que es faça efectiu en relació amb cadascuna d'elles, per la qual cosa en el cas que un grup

tinga un només regidor i per això no puga aconseguir-se una proporcionalitat matemàtica exacta en la formació de les comissions, ha de ser aqueix principi el que cedisca a favor de la participació en la fase d'estudi i preparació de les decisions, aspecte perfectament incardinat en la doctrina constitucional que assenyala que la proporcionalitat no implica de cap manera que cadascuna de les comissions siga reproducció exacta, a escala menor, del Ple municipal, sinó només la que en fixar la composició de les Comissions es procure dotar de presència en elles a les forces polítiques presents en el Ple».

El principi de proporcionalitat cedeix en benefici de la representació de les minories i que tots els grups han d'estar representats en totes les Comissions.

Com diu l'article 125 del ROF, en l'acord de creació de les Comissions informatives es determinarà la composició concreta d'aquestes, tenint en compte les següents regles:

- a. L'alcalde o president de la Corporació és el president nat de totes elles; no obstant això, la presidència efectiva podrà delegar-la en qualsevol membre de la Corporació, a proposta de la mateixa Comissió, després de la corresponent elecció efectuada en el seu si.
- b. Cada Comissió estarà integrada de manera que la seua composició s'acomode a la proporcionalitat existent entre els diferents grups polítics representats en la Corporació.
- c. L'adscripció concreta a cada Comissió dels membres de la Corporació que hagen de formar part d'aquesta en representació de cada grup, es realitzarà mitjançant escrit del seu portaveu dirigit a l'alcalde o president, i del qual es donarà compte al Ple. Podrà designar-se, d'igual forma, un suplent per cada titular.

Les comissions informatives són òrgans sense atribucions resolutòries que tenen per funció l'estudi, informe o consulta dels assumptes que hagen de ser sotmesos a la decisió del Ple (article 123.1 ROF). En els assumptes que resolga la Junta de Govern per delegació del Ple també tindran les mateixes facultats.

Informaran també aquells assumptes de la competència pròpia de la Junta de Govern i de l'alcalde que li siguen sotmesos al seu coneixement per expressa decisió d'aquells.

El nombre i denominació de les Comissions Informatives permanents es decidirà per acord del Ple a proposta de l'Alcalde procurant, en la mesura del possible, la seua correspondència amb el número i denominació de les grans àrees en què s'estructuren els serveis corporatius (article 124.2 ROF).

Les Comissions Informatives, com a òrgans col·legiats, precisen de la figura d'un Secretari. L'article 137 del ROF, en requerir que s'estenga acta de cada sessió que celebre la Comissió Informativa, no determina qui ha de ser el Secretari d'aquesta. De l'anàlisi d'aquesta normativa, entenem que no és obligatori que el Secretari de la Corporació ho siga de la Comissió Informativa.

És l'alcalde qui nomena el secretari de la Comissió Informativa a proposta del de la Corporació.

7. COMISSIÓ ESPECIAL DE COMPTES.

És de destacar l'article 127 del reglament segons el qual la Comissió Especial de Comptes és d'existència preceptiva, segons disposa l'article 116 de la LRBRL, i la seua constitució, composició i integració i funcionament s'ajusta al que s'estableix per a les altres Comissions Informatives.

8. ELS GRUPS POLÍTIQS.

La STC 30/1993, de 25 de gener, indica que «[...] havent optat el legislador com a criteri d'organització del treball de la Corporació, generalitzat, d'altra banda, en tots els òrgans assemblearis, pel seu enquadrament en grups dels regidors que la integren [...]», sorgeix el dret-deure dels regidors d'estar adscrits a un grup polític. Ara bé, el Tribunal Constitucional rebutja que l'expressió grup polític faça referència a les formacions polítiques, coalicions i agrupacions electorals que han concorregut a les eleccions i obtingut representació en la Corporació, perquè «són els representants, en aquest cas, els regidors i no les formacions polítiques o electorals en les llistes de les quals són triats, els qui ostenten l'exclusiva titularitat del càrrec públic i els qui, en conseqüència, integren l'Ajuntament [...] la representació, en sentit jurídic polític del terme sorgeix només amb l'elecció i és sempre representació del cos electoral i mai d'aquelles formacions. Aclarit això, la titularitat del dret a participar en un òrgan intern de funcionament de l'Ajuntament correspondrà als regidors o, si escau, als grups polítics que aquests integren i que ells mateixos constitueixen [...]».

Partint de l'anterior, la decisió d'un partit polític d'expulsar del mateix a tots els regidors que constitueixen grup municipal, no determina la dissolució del grup.

En realitat, a l'efecte de la seua actuació corporativa, els membres de les corporacions locals es constituïran en grups polítics, en la forma i amb els drets i les obligacions que s'establisquen amb excepció d'aquells que no s'integren en el grup polític que constituïska la formació electoral per la qual van ser triats o que abandonen el seu grup de procedència, que tindran la consideració de membres no adscrits.

La decisió d'un partit polític d'expulsar d'aquest a tots els regidors que constitueixen grup municipal, no determina la dissolució del grup.

Tal com disposa l'article 24 del ROF, els grups polítics es constituïran mitjançant escrit dirigit al president i subscrit per tots els seus integrants, que es presentarà en la Secretaria General de la Corporació dins dels cinc dies hàbils següents a la constitució de la Corporació. L'escrit dirigit a l'alcalde no és realment una sol·licitud sinó una simple comunicació en la qual es posa en el seu coneixement que es constitueix el grup i que es designa portaveu.

En el mateix escrit de constitució es farà constar la designació de portaveu del grup, podent designar-se també suplents.

De la constitució dels grups polítics i dels seus integrants i portaveus, el president donarà compte al Ple en la primera sessió que se celebri després de complir-se el termini dels cinc dies.

Els membres de la Corporació que adquirisquen la seua condició amb posterioritat a la sessió constitutiva de la Corporació hauran d'incorporar-se als grups, conforme a les regles acordades per la Corporació.

Correspon als grups polítics designar, mitjançant escrit del seu portaveu dirigit al president i en els termes previstos en cada cas en el present Reglament, a aquells dels seus components que hagen de representar-los en tots els òrgans col·legiats integrats per membres de la Corporació pertanyents als diversos grups.

El Ple de la corporació, amb càrrec als Pressupostos anuals d'aquesta, podrà assignar als grups polítics una dotació econòmica que haurà de comptar amb un component fix, idèntic per a tots els grups i un altre variable, en funció del nombre de membres de cadascun d'ells, dins dels límits que, si escau, s'establisquen amb caràcter general en les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat i sense que puguen destinar-se al

pagament de remuneracions de personal de qualsevol tipus al servei de la corporació o a l'adquisició de béns que puguen constituir actius fixos de caràcter patrimonial.

Els drets econòmics i polítics dels membres no adscrits no podran ser superiors als que els hagueren correspost de romandre en el grup de procedència, i s'exerciran en la forma que determine el reglament orgànic de cada corporació.

Aquesta previsió no serà aplicable en el cas de candidatures presentades com a coalició electoral, quan algun dels partits polítics que la integren decidisca abandonar-la.

Els grups polítics hauran de portar una comptabilitat específica de la dotació a què es refereix el paràgraf segon d'aquest apartat 3 de l'article 73 de la LRBRL, que posaran a la disposició del Ple de la Corporació, sempre que aquest la demane.

Quan la majoria dels regidors d'un grup polític municipal abandonen la formació política que va presentar la candidatura per la qual van concórrer a les eleccions o siguen expulsats d'aquesta, seran els regidors que romanguen en la citada formació política els legítims integrants d'aquest grup polític amb caràcter general. En qualsevol cas, el secretari de la corporació podrà dirigir-se al representant legal de la formació política que va presentar la corresponent candidatura a l'efecte de que notifique l'acreditació de les circumstàncies assenyalades.

El TSJ de Madrid, referint-se a l'article 73.3 de la LRBRL en la seua Sentència 1573/2009 de 21 de juliol, conclou «Del precepte transcrit cal inferir que el legislador estatal es pronuncia en el sentit que tot regidor que abandone, voluntària o involuntàriament, el grup polític municipal que corresponga a la candidatura en la qual resulte elegit després de les eleccions municipals «no podrà integrar-se en cap altre grup polític, actuant en la Corporació com a regidor no adscrit a grup polític».

Si els grups municipals expulsen a algun dels seus membres inicials, l'interessat pot sol·licitar que es reconsidere i que es deixe sense efecte l'expulsió?

Una de les qüestions que solen plantejar-se és si, per actuacions determinades, els grups municipals expulsen a algun dels seus membres inicials, circumstància davant la qual l'interessat pot sol·licitar que es reconsidere i que es deixe sense efecte l'expulsió.

Tal petició podrà dirigir-la al propi grup i serà resolta per aquest amb plena llibertat. Referent a això és il·lustrativa la Sentència 421/2005 de 17 de març del Tribunal Superior de Justícia de Castella i Lleó, segons la qual no es pot imposar als membres del grup cap decisió, en declarar «Si els membres d'un grup s'uneixen per la identitat de

les seues posicions ideològiques d'actuació política o d'interessos comuns i és el mitjà o via perquè els representants populars que formen les respectives corporacions participen en l'activitat decisòria d'aquestes, és clar que imposar a un grup polític un membre que ha sigut expulsat i que per tant ha de presumir-se que no comparteix les posicions i interessos d'aquest, no fa sinó violentar l'exercici del dret fonamental previst en l'article 23.2 CE dels membres d'aqueix grup».

La petició davant qui ha de fer valdre les seues consideracions i fins i tot reclamacions és davant els qui resolguen l'expulsió...

Si escau, la sol·licitud de «Deixar constància expressa de continuar pertanyent a un grup polític Municipal», podrà constar davant els òrgans de la formació política per la qual va concórrer a les eleccions i davant el grup polític constituït pels regidors d'aquesta llista, però no és competència del Ple ja que a aquest només correspon quedar assabentat dels escrits signats per tots els regidors que en el termini de cinc dies formen el grup i de les seues modificacions posteriors; per tant no coneix ni té per què conèixer les voluntats particulars dels membres dels grups sinó les seues decisions finals quant a la formació dels grups polítics municipals, com s'ha dit mitjançant escrit signat per tots ells.

D'altra banda, el grup mixt, la denominació del qual ve del món parlamentari i és el grup polític que respectant el nombre mínim de membres per a constituir-se en grup està integrat per aquells que no poden formar part d'altres grups per haver-los abandonat o haver sigut expulsats i procedents de diferents formacions polítiques amb les quals van concórrer a les eleccions.

El Tribunal Suprem en ocasió de la seua Sentència de 15 de setembre de 1995 va declarar que «s'ha d'afirmar que la constitució d'un grup mixt, com a grup polític en el Ple de la Corporació, no pot ser aprovat, en el cas, com a acte administratiu singular del Ple, com a dita decisió afecta a la Corporació en el seu propi ser i a l'essència de la seua organització i funcionament en forma tal que no pot ser deixat a la voluntat ordenada d'un acte singular de l'Ens sinó a la voluntat ordenant d'una norma d'organització, sense perjudici que la norma provinga del mateix Ajuntament en Ple que l'ha d'acatar. Constitueix matèria típica dels Reglaments propis de cada Corporació la regulació de la formació dels grups polítics i la incorporació a ells dels Regidors del Ple...».

9. PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

La participació ciutadana constitueix un dels eixos fonamentals del règim local espanyol des de la promulgació de la LBRL, imposant-se com deure a totes les corporacions locals el de facilitar la més àmplia informació sobre la seua activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local. De fet, la noció mateixa dels municipis apareix vinculada a la seua consideració de «vies immediates de participació ciutadana en els assumptes públics» (LBRL article 1.1).

Informació ciutadana.

Totes les persones tenen dret a accedir a la informació pública, en els termes previstos en la Constitució (article 105 C.E.).

És aplicable a les entitats Locals la Llei 19/2013 de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. I en l'àmbit de la Comunitat Valenciana ve regulat en la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana.

Les Entitats Locals, i la resta dels subjectes inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Llei de Transparència, han de publicar de forma periòdica i actualitzada la informació el coneixement de la qual siga rellevant per a garantir la transparència de la seua activitat relacionada amb el funcionament i control de l'actuació pública.

La informació subjecta a les obligacions de transparència ha de ser publicada en les corresponents seues electròniques o pàgines web, d'una manera clara, estructurada i comprensible per a les persones interessades i, preferiblement, en formats reutilitzables. S'han d'establir els mecanismes adequats per a facilitar l'accessibilitat, la interoperabilitat, la qualitat i la reutilització de la informació publicada, així com la seua identificació i localització.

Instrument per a l'exercici del dret d'accés del veïnat.

Són diverses les vies per les quals es pot exercitar el dret genèric de les veïnes i els veïns a ser informats dels assumptes públics tractats pels seus respectius ajuntaments.

Seguint l'ordre de la pròpia normativa bàsica estatal, s'analitzen els següents:

- Publicitat dels plens, com a regla general.
- Publicitat de les ordenances locals i dels plans d'ordenació urbanística

- Dret a ser informats, prèvia petició raonada, i a obtindre còpies i certificacions acreditatives dels acords de les corporacions locals i els seus antecedents; així com a consultar els arxius i registres en els termes que dispose la legislació de desenvolupament.
- Tràmit d'informació pública en els procediments administratius de l'esfera local: expedients urbanístics i mediambientals.

Participació

En matèria dels drets de participació ciutadana ha tingut especial rellevància el contingut de la Llei 57/2003, de Modernització dels Governes Locals, recolzant-se en tres importants instruments:

L'associacionisme veïnal com a expressió fins i tot d'un dret fonamental «dret d'associació», fomentat per les entitats locals a través de determinades mesures subvencionadores.

L'establiment de la necessitat de reglaments orgànics en tots aquells municipis que potencien la participació ciutadana, es diuen reglaments orgànics sobre participació ciutadana.

L'aplicació necessària de les noves tecnologies de la informació i la comunicació de forma interactiva per a facilitar la participació i la comunicació amb les veïnes i els veïns, així com per a facilitar la realització de tràmits administratius, d'enquestes, o si escau, de consultes ciutadanes.

Els ajuntaments han d'establir i regular en normes de caràcter orgànic, procediments i òrgans adequats per a l'efectiva participació dels veïns i veïnes en els assumptes de la vida pública local, tant en l'àmbit del municipi en el seu conjunt com en el dels districtes, en el cas que existisquen en el municipi aquestes divisions territorials.

Associacions veïnals.

Cada vegada són més les associacions veïnals que es constitueixen com a un important instrument de participació en la gestió municipal, sense oblidar que els veïns i veïnes, mitjançant l'associacionisme, estan exercitant un dret fonamental, el dret d'associació

Les corporacions locals deuen:

- Afavorir el desenvolupament de les associacions per a la defensa dels interessos generals o sectorials del veïnat.

- Facilitar-los la informació més àmplia sobre les seues activitats.
- Dins de les seues possibilitats, facilitar-los l'ús dels mitjans públics i l'accés a les ajudes econòmiques per a la realització de les seues activitats.
- Impulsar la seua participació en la gestió de la corporació. Estableix a més la Llei, el procediment per a exercir la iniciativa popular, per a això es fixa un percentatge mínim d'electors/es que podran prendre aquesta iniciativa.

Finalment, els drets i deures del veïnat venen establits en l'article 18 de la Llei de Bases de Règim Local. Són drets i deures del veïnat:

- Ser elector i elegible d'acord amb el que es disposa en la legislació electoral.
- Participar en la gestió municipal d'acord amb el que es disposa en les lleis i, si escau, quan la col·laboració amb caràcter voluntari dels veïns siga interessada pels òrgans de govern i administració municipal.
- Utilitzar, d'acord amb la seua naturalesa, els serveis públics municipals, i accedir als aprofitaments comunals, conforme a les normes aplicables.
- Contribuir mitjançant les prestacions econòmiques personals legalment previstes a la realització de les competències municipals.
- Ser informat, prèvia petició raonada, i dirigir sol·licituds a l'Administració municipal en relació a tots els expedients i documentació municipal, d'acord amb el que es preveu en l'article 105 de la Constitució.
- Demanar la consulta popular en els termes previstos en la Llei.
- Exigir la prestació i, si escau, l'establiment del corresponent servei públic, en el supòsit de constituir una competència municipal pròpia de caràcter obligatori.
- Exercir la iniciativa popular en els termes previstos en l'article 70 bis.
- Aquells altres drets i deures establits en les lleis. La inscripció de les persones estrangeres en el padró municipal no constituirà prova de la seua residència legal a Espanya ni els atribuirà cap dret que no els conferisca la legislació vigent, especialment en matèria de drets i llibertats dels estrangers a Espanya.

I. QÜESTIONS PRÀCTIQUES.

Quin és el termini per a la presa de possessió d'un regidor?

Davant la no personació d'un nou regidor per a prendre possessió del seu càrrec, convocat en ocasió de diferents sessions plenàries de la Corporació i la deguda actuació de l'Ajuntament, la Junta Electoral té reiteradament acordat que no és causa de pèrdua de la condició de regidor la no formalització de la presa de possessió, puix que ni la legislació electoral ni la de règim local estableixen un termini per a la presa de possessió

del càrrec de regidor. Pel que qui no haguera formalitzat aquesta conserva la condició de regidor electe, havent de procedir-se a continuar convocant al referit regidor electe a les successives sessions plenàries amb vista a formalitzar la seua presa de possessió.

És possible incloure acords organitzatius d'inici de mandat en l'ordre del dia de sessions ordinàries?

Encara que l'article 38 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals (ROF), atribueix el caràcter d'extraordinàries a les sessions plenàries que se celebren amb aquesta finalitat; també resulta una pràctica freqüent, després de la celebració d'una primera sessió extraordinària, la inclusió de part d'aquests assumptes organitzatius en la primera sessió ordinària que celebre el Ple de la Corporació. Arguments d'eficàcia i racionalització en el funcionament advocarien per acceptar aquesta opció.

Quin procediment hem de seguir per a la creació de Comissions Informatives especials?

El règim i forma de creació de comissions especials és el mateix que per a la constitució i creació de les comissions informatives permanents, previst en els arts 123 i següents del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals (ROF); i la seua creació pot tindre lloc en qualsevol moment durant el mandat de la Corporació. Tindrà lloc a proposta de l'alcalde o a proposta dels regidors; sent necessari acord plenari adoptat per majoria ordinària. Tot això, llevat que el Reglament Orgànic o la normativa de règim local de la respectiva Comunitat Autònoma dispose una altra cosa. En tot cas, l'assumpte ha de figurar en l'Ordre del dia en punt exprés i independent.

Com s'articula la publicitat de la Junta de Govern quan exercisca competències delegades del Ple?

Després de la Sentència del Tribunal Constitucional de 26 de setembre de 2013, no queda dubte que les sessions de la Junta de Govern hauran de ser públiques quan exercisquen, per delegació, competències plenàries. Però, normalment, la Junta de Govern exerceix, també per delegació, competències de l'alcalde; en aquest cas la sessió no tindria caràcter públic.

No sent operatiu celebrar diferent sessió per a distingir entre l'exercici d'unes i altres competències, la solució passaria per establir en la convocatòria una diferenciació en l'ordre del dia entre una part de la sessió de caràcter no públic -corresponent a les competències de l'alcalde- i d'una altra part pública -corresponent al Ple-. Una altra

opció, més complexa, passaria per celebrar dos tipus de sessions; cadascuna amb la seua convocatòria respectivament.

Les Comissions Informatives poden celebrar sessió pública?

Les sessions de les Comissions Informatives no tindran caràcter públic, com assenyala l'article 227.2 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals (ROF), per la qual cosa la seua celebració serà a porta tancada. Sense perjudici de la participació en les mateixes d'altres persones diferents als seus integrants, tal com recull l'article 137.2 ROF quan assenyala que el President de cada Comissió podrà requerir la presència, en les seues sessions, de personal o membres de la Corporació a efectes informatius.

A aquesta afirmació ha d'oposar-se l'excepció de les Comissions informatives en els municipis de gran població, respecte a les quals serà aplicable la doctrina del Tribunal Constitucional en Sentència de 26 de setembre de 2013, en preveure la publicitat de la Junta de Govern, quan exercisca, per delegació, competències del Ple, òrgan les sessions del qual sí que obeeixen al principi de publicitat.

Pot restringir-se la participació als regidors no adscrits en aquestes comissions?

El Tribunal Constitucional va sentenciar que no poden restringir-se facultats dels regidors que pertanyen al nucli de la funció representativa, entre elles, participar en l'activitat de control de govern, en les deliberacions del Ple, votar en els assumptes sotmesos a decisió en aquest òrgan, així com el dret a obtindre informació necessària per a l'exercici d'aquestes funcions. El Tribunal va considerar que la pèrdua de drets econòmics o de subvencions per no pertànyer a un grup no vulnera el dret a exercir el seu *ius in officium*, però la pèrdua del dret a vot en una comissió informativa lesiona aquest dret perquè, buida de contingut l'exercici del dret que se'ls atribueix, i entorpeix i dificulta la posterior defensa de les seues posicions polítiques mitjançant la participació en les deliberació i la votació en els assumptes del Ple, incidint, per això, en el nucli de les funcions de representació pròpies de càrrec de regidor.

Quina organització mínima ha de tindre un Ajuntament?

Alcalde, tinent d'alcalde, Ple i Comissió Especial de Comptes han d'existir en tots els municipis independentment de la seua població. Per a aquells municipis la població dels quals no supere els 5.000 habitants no són obligatòries les Comissions Informatives, Junes de Govern.

Si el meu municipi funciona en règim de consell obert, puc representar en l'assemblea a diversos veïns?

Únicament pot representar a altres dos veïns. Si alguns d'aquests dos representats assisteixen a una sessió des del principi, quedarà sense efecte la representació i cadascun emetrà el seu vot. No podrà representar mai a un altre veí per a subscriure i votar a la moció de censura a l'alcalde.

CAPÍTOL III.

GESTIÓ ECONÒMICA I PRESSUPOSTÀRIA

CAPÍTOL III. GESTIÓ ECONÒMICA I PRESSUPOSTÀRIA

1. CONCEPTE DE PRESSUPOST

Els Pressupostos Generals de les entitats locals constitueixen l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de les obligacions que, com a màxim, poden reconèixer l'entitat i els seus organismes autònoms, i dels drets que prevegen liquidar durant el corresponent exercici, així com de les previsions d'ingressos i despeses de les societats mercantils el capital social de les quals pertanga íntegrament a l'entitat local corresponent.

El marc normatiu que regula el contingut, l'elaboració i l'aprovació dels Pressupostos de les Entitats Locals està recollit en el Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals i en el seu desenvolupament normatiu que correspon a l'Orde EHA/3565/2008, de 3 de desembre, en el Reial decret 500/1990, de 20 d'abril i en les ordres HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local, i HAP/1782/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model simplificat de comptabilitat local i es modifica la Instrucció del model bàsic de comptabilitat local, aprovada per Ordre EHA/4040/2004, de 23 de novembre. Reial decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern de les entitats del sector públic local.

PRINCIPIS PRESSUPOSTARIS

A) Estabilitat pressupostària.

Les corporacions locals han de mantindre una posició d'equilibri o superàvit pressupostari. L'article 12 de la EL 2/2012 estableix la regla de la despesa per a totes les administracions incloses les corporacions locals.

B) Plurianualitat.

L'elaboració dels pressupostos s'emmarcarà en un marc pressupostari a mitjà termini, compatible amb el principi d'annualitat pel qual es regeixen l'aprovació i execució dels Pressupostos. El Pla Pressupostari a mitjà termini s'emmarcarà l'elaboració dels pressupostos anuals i a través del qual es garantirà una programació pressupostària coherent amb els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic i de conformitat amb la regla de despesa, ha d'abastar un període mínim.

C) Transparència.

La comptabilitat de les Administracions Públiques, així com els seus Pressupostos i Liquidacions hauran de contindre informació suficient i adequada que permeta verificar la seua situació financera, el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera i l'observança dels requeriments acordats en la normativa europea en aquesta matèria. El principi de transparència com a base del funcionament de les Administracions Públiques resulta clau per a la rendició de comptes i el control de la gestió pública, així com contribueix a generar confiança en el correcte funcionament del sector públic.

D) Eficàcia i eficiència en l'assignació dels recursos públics.

E) Sostenibilitat financera.

S'entén per sostenibilitat financera la capacitat per a finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits de dèficit i deute públic conforme al que s'estableix en la LOEPSF i en la normativa europea. Les entitats locals han d'aprovar un límit màxim de despesa no financera, coherent amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària i la regla de la despesa, que marcarà el sostre d'assignació de recursos dels seus pressupostos.

F) Responsabilitat.

G) Lleialtat institucional.

ESTRUCTURA PRESSUPOSTÀRIA

L'estructura dels pressupostos de totes les Entitats Locals competeix al Ministeri d'Hisenda, amb subjecció a les següents regles contingudes en l'article 167 del TRLRHL.

A) Els estats de despeses dels pressupostos de les entitats locals es classificaran amb els següents criteris:

La classificació per programes que consta dels següents nivells:

- el primer relatiu a l'àrea de despesa;
- el segon a la política de despesa;
- el tercer als grups de programes, que se subdividiran en programes.

Aquesta classificació pot ampliar-se en més nivells, relatius a subprogrames respectivament. En tot cas, i amb les peculiaritats que puguen concórrer en l'àmbit de les entitats locals, els nivells d'àrea de despesa i de política de despesa s'ajustaran als establits per a l'Administració de l'Estat.

La classificació econòmica agrupa els crèdits atenent la seua naturalesa per capítols, articles conceptes i subconceptes, consta de quatre nivells.

- el primer relatiu al capítol;
- el segon a l'article;
- el tercer al concepte;
- el quart subconcepte.

L'estructura de concepte i subconcepte és oberta, les entitats locals poden desenvolupar a la seua conveniència fora del que s'estableix en l'ordre ministerial.

S'estructura:

- Operacions corrents: capítols de l'1 al 4
- Operacions de capital: capítols 6 i 7
- Operacions financeres: capítols 8 i 9

CONTINGUT DEL PRESSUPOST

Les entitats locals elaboraran i aprovaran anualment un Pressupost General en el qual s'integraran:

- El pressupost de la pròpia entitat, en el qual s'inclouran tots els serveis dependents d'aquesta que no tinguen personalitat jurídica independent.
- Els pressupostos dels organismes autònoms locals dependents d'aquesta.
- Els estats de previsió de despeses i ingressos de les societats mercantils el capital social de les quals pertanga íntegrament a l'entitat local.

El pressupost de l'entitat local serà format pel seu president i a ell haurà d'unir-se la següent documentació

- Els estats de despeses, en els quals s'inclouran, amb la deguda especificació, els crèdits necessaris per a atendre el compliment de les obligacions.
- Els estats d'ingressos, en els quals figuraran les estimacions dels diferents recursos econòmics a liquidar durant l'exercici.

Documentació de l'article 168 TRLHL.

- Memòria explicativa del seu contingut i de les principals modificacions que present en relació amb el vigent.
- Liquidació del pressupost de l'exercici anterior i avanç de la del corrent, referida, almenys, a sis mesos de l'exercici corrent.
- Annex de personal de l'entitat local.
- Annex de les inversions a realitzar en l'exercici.
- Annex de beneficis fiscals en tributs locals contenint informació detallada dels beneficis fiscals i la seua incidència en els ingressos de cada Entitat Local.
- Annex amb informació relativa als convenis subscrits amb les Comunitats Autònomes en matèria de despesa social, amb especificació de la quantia de les obligacions de pagament i dels drets econòmics que s'han de reconèixer en l'exercici al qual es refereix el pressupost general i de les obligacions pendents de pagament i drets econòmics pendents de cobrament.
- Un informe economicofinancer, en el qual s'exposen les bases utilitzades per a l'avaluació dels ingressos i de les operacions de crèdit previstes, la suficiència dels crèdits per a atendre el compliment de les obligacions exigibles i les despeses de funcionament dels serveis i, en conseqüència, l'efectiu anivellament del pressupost.
- S'inclouran les Bases d'Execució.
- Informe sobre el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària.
- S'inclouran també l'estat de previsió de moviments del deute.

TRAMITACION DEL PRESSUPOST

El Pressupost de cadascun dels Organismes Autònoms, integrant del General, proposat inicialment per l'òrgan competent d'aquests, serà remés a l'Entitat Local de la qual depenga abans del 15 de setembre de cada any, acompanyat de la documentació assenyalada en l'article 168.1 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

Les societats mercantils, fins i tot d'aquelles en el capital de les quals siga majoritària la participació de l'entitat local, remetran a aquesta, abans del dia 15 de setembre de cada any, les seues previsions de despeses i ingressos, així com els programes anuals d'actuació, inversions i finançament per a l'exercici següent.

L'Avantprojecte, confeccionat per la Intervenció, servirà de base per a la formació del Projecte.

El Projecte de Pressupost General el formarà el president de l'entitat, sobre la base dels Pressupostos i Estats de previsió.

Al mateix haurà d'unir-se la documentació assenyalada en l'article 168 del text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals:

- Memòria explicativa del seu contingut i de les principals modificacions que present en relació amb el vigent.
- Liquidació del Pressupost de l'exercici anterior i avanç de la del corrent, referida almenys a sis mesos d'aquest.
- Annex de Personal de l'Entitat Local.
- Annex de les inversions a realitzar en l'exercici.
- Informe economicofinancer, en el qual s'exposen les bases utilitzades per a l'avaluació dels ingressos i de les operacions de crèdit previstes, la suficiència dels crèdits per a atendre el compliment de les obligacions exigibles i les despeses de funcionament dels serveis i, en conseqüència, l'efectiu anivellament del Pressupost.

Tramitació de l'expedient: fases

1. Elevació al Ple. El Projecte de Pressupost General, informat per l'Interventor i amb els annexos i documentació complementària, serà remès pel president al Ple de la Corporació abans del dia 15 d'octubre per a la seua aprovació, esmena o devolució (article 168.4 TRLRHL i article 18.4 RD 500/90).
2. Aprovació inicial del Pressupost pel Ple de la Corporació (article 22.2. e) LBRL), per majoria simple dels membres presents (article 47.1 LBRL). L'acord d'aprovació que serà únic, haurà de detallar els Pressupostos que integren el Pressupost General, no podent aprovar-se cap d'ells separatament. (article 168.5 TRLRHL). Així mateix, haurà de fer-se constar en acta, l'aprovació expressa de les Bases d'Execució del Pressupost.
3. Informació pública per espai de quinze dies hàbils, en el Butlletí Oficial de la Província, termini durant el qual els interessats podran examinar-los i presentar reclamacions davant el Ple. (article 169.1 TRLRHL i article 20.1 RD 500/90).
4. Resolució de totes les reclamacions presentades. El Ple disposarà per a resoldre-les d'un termini d'un mes. (article 169.1 TRLRHL i article 20.1 RD 500/90).
5. Aprovació definitiva. El Pressupost General es considerarà definitivament aprovat si al final del període d'exposició no s'hagueren presentat reclamacions; en cas contrari, es requerirà acord exprés pel qual es resolguen les formulades i s'aprova definitivament. (article 169.1 TRLRHL i article 20.1 RD 500/90).

L'aprovació definitiva del Pressupost General pel Ple de la Corporació haurà de realitzar-se abans del 31 de desembre de l'any anterior al de l'exercici en què ha d'aplicar-se. Si en iniciar-se l'exercici econòmic no haguera entrat en vigor el Pressupost corresponent, es considerarà automàticament prorrogat el de l'anterior, amb els seus crèdits inicials, sense perjudici de les modificacions que es realitzen conforme al que es disposa en els articles 177, 178 i 179 del TRLRHL i fins a l'entrada en vigor del nou Pressupost. (article 169.6 TRLRHL i article 21.1 RD 500 /90).

6. Publicació. El Pressupost General definitivament aprovat serà inserit en el Butlletí Oficial de la Corporació, si ho tinguera i resumit per capítols de cadascun dels Pressupostos que ho integren, en el de la Província. (article 169.3 TRLRHL i article 20.3 RD500/90).
7. Remissió de l'expedient i entrada en vigor. del Pressupost General definitivament aprovat es remetrà còpia a l'Administració de l'Estat i a la Comunitat Autònoma. La remissió es realitzarà simultàniament a l'enviament al *Butlletí Oficial de la Província*. (article 169.4 TRLRHL i article 20.4 RD 500/90).

El Pressupost General entrarà en vigor en l'exercici corresponent, una vegada publicat en la forma prevista en l'article 169.3 del TRLRHL i en l'article 20.3 del RD 500/90. (article 169.5 TRLRHL).

Una especialitat d'aprovació del pressupost és plantejar al Ple una qüestió de confiança per part de l'Alcaldia, vinculada a l'aprovació o modificació dels pressupostos anuals. (EL 5/1985 article 197 bis).

MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES I CLASSES

Com el pressupost, és un càlcul previsor de les obligacions, poden sorgir necessitats ineludibles, la despesa de les quals no pot demorar-se fins a l'exercici següent, per aquest motiu quan siga necessari generar crèdit o aquest és insuficient, caldrà acudir a una modificació pressupostària.

Les classes de modificacions són les següents:

- Crèdit extraordinari
- Suplement de crèdit
- Ampliació de crèdit
- Transferència de crèdit
- Generació de crèdit
- Incorporació romanents de crèdit

L'expedient, que haurà de ser prèviament informat per la Intervenció, se sotmetrà a l'aprovació del Ple de la corporació, amb subjecció als mateixos tràmits i requisits que els pressupostos. Seran així mateix, d'aplicació, les normes sobre informació, reclamació i publicitat dels pressupostos a què es refereix l'article 169 de TRLRHL.

EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST.

Execució de la despesa

Les operacions d'execució i gestió de despeses, segons el que s'estableix en el Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, es realitzen en les fases de:

- Autorització de la despesa
- Disposició o compromís de la despesa
- Reconeixement o liquidació de l'obligació
- Ordenació del pagament

Les entitats locals podran en la forma que reglamentàriament s'establisca abastar en un sol acte administratiu dos o més fases d'execució de les enumerades en l'apartat anterior.

Execució de l'ingrés

El pressupost d'ingressos no es troba sotmés a les limitacions del pressupost de despeses. És a dir, únicament recull les estimacions dels recursos amb els quals comptaria l'Entitat Local. No obstant això, alguns ingressos compten amb una fase prèvia al reconeixement, el compromís, contemplat en el Reial decret 500 (article 45), quan identifica una de les fonts de finançament de la modificació pressupostària associada a la generació de crèdit.

La normativa comptable també reconeix l'existència del compromís d'ingressos.

El compromís d'ingressos és l'acte pel qual qualsevol entitat o persona pública o privada s'obliga mitjançant un acord amb l'Entitat Local a finançar totalment o parcialment una despesa determinada.

Sobre la base d'això, aquesta fase no es produeix en tots els ingressos pressupostaris locals, sinó únicament i atenent la seua definició, en el cas de les subvencions rebudes per l'Entitat Local.

EXPEDIENT DE LIQUIDACION DEL PRESSUPOST.

L'article 191 del TRLRHL estableix:

El pressupost de cada exercici es liquidarà quant a la recaptació de drets i al pagament d'obligacions el 31 de desembre de l'any natural corresponent, quedant a càrrec de la Tresoreria local els ingressos i pagaments pendents, segons les seues respectives contraccions. Les obligacions reconegudes i liquidades no satisfetes l'últim dia de l'exercici, els drets pendents de cobrament i els fons líquids a 31 de desembre configuraran el romanent de tresoreria de l'entitat local

En el cas que la liquidació pressupostària se situe en superàvit, aquest s'ha de destinar, a reduir el nivell d'endeutament net, sempre amb el límit del volum d'endeutament si aquest fora inferior a l'import del superàvit a destinar a la reducció del deute. Des de 2014 es permet a les corporacions locals destinar el superàvit a finançar inversions que han de ser financerament sostenibles al llarg de la vida útil de la inversió, no computant la despesa en aquestes inversions a l'efecte de l'aplicació de la regla de la despesa, encara que si a l'efecte del compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària (article 32 EL 2/2012). Les entitats locals hauran de confeccionar la liquidació del seu pressupost abans del dia primer de març de l'exercici següent. L'aprovació de la liquidació del pressupost correspon al president de l'entitat local, previ informe de la Intervenció.

S'inclouran la Liquidació dels organismes autònoms d'ella dependents, prèvia aprovació en aquest últim cas per l'òrgan competent.

La liquidació dels pressupostos que integren el pressupost general de l'entitat local deu:

- Posar de manifest l'estat d'execució del pressupost a 31 de desembre i, en particular:
 - Del pressupost de despeses, i per a cada partida pressupostària, els crèdits inicials, les seues modificacions i els crèdits definitius, Les despeses autoritzades i compromeses, les obligacions reconegudes, els pagaments ordenats i els realitzats, i, si escau, els reintegraments de pagaments de l'exercici.
 - Del pressupost d'ingressos, i per a cada concepte, les previsions inicials, les seues modificacions i les previsions definitives, els drets reconeguts i anul·lats així com els recaptats nets, i si escau, les devolucions d'ingressos indeguts.
- Determinar els drets pendents de cobrament i les obligacions pendents de pagament a 31 de desembre.

- Expressar el resultat pressupostari de l'exercici.
- Determinar els romanents de crèdit.
- Concretar el romanent de tresoreria total i detallar els seus components.
- Detallar-se i conciliar-se els fons líquids a 31 de desembre.

L'Expedient de Liquidació dels Pressupostos de l'entitat local i dels seus organismes autònoms dependents contindrà, per a cadascun d'ells: l'estat d'execució del pressupost, l'estat de romanents de crèdit, l'estat de despeses amb finançament afectat, l'estat demostratiu de pressupostos tancats, l'estat de creditors i deutors no pressupostaris, el resultat pressupostari de l'exercici, el romanent de tresoreria i l'informe d'intervenció. Les entitats locals remetran abans del 31 de març copia de la liquidació del pressupost a l'Estat i a la Comunitat Autònoma.

2. LA COMPTABILITAT.

Les entitats locals, els seus organismes autònoms i les societats mercantils estan sotmesos al **règim de comptabilitat pública**. Les competències per a la gestió de la comptabilitat en el si organitzatiu de les entitats locals estan atribuïdes a la intervenció, reconeixent-se en la normativa com una de les funcions públiques necessàries.

La intervenció ha de portar i desenvolupar la comptabilitat financera, i el seguiment, en termes financers, de l'execució dels pressupostos, d'acord amb les normes generals dictades pel Ple de la Corporació.

PRINCIPIIS GENERALS

Subministrar la informació econòmica i financera necessària per a la presa de decisions econòmiques i polítiques.

Establir el Balanç de l'entitat comptable, situació del patrimoni, així com les seues variacions.

Determinar els resultats analítics posant de manifest els costos dels serveis.

Possibilitar l'inventari i el control de l'immobilitzat financer i no financer, el control d'endeutament.

FINALITATS DE LA COMPTABILITAT

L'article 205 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, estableix que la comptabilitat dels ens locals, com s'ha assenyalat, està organitzada al servei de les següents finalitats:

- a) Establir el balanç de l'entitat local, que pose de manifest la composició i situació del seu patrimoni, així com les seues variacions.
- b) Determinar els resultats des d'un punt de vista econòmic patrimonial.
- c) Determinar els resultats analítics que posen de manifest el cost i rendiment dels serveis.
- d) Registrar l'execució dels pressupostos generals de l'entitat, que posen de manifest els resultats pressupostaris.
- e) Registrar els moviments i situació de la Tresoreria Local.
- f) Proporcionar les dades necessàries per a la formació del compte general, així com dels comptes, estats i documents que hagen d'elaborar-se o remetre's al Tribunal de Comptes.
- g) Facilitar la informació necessària per a la confecció d'estadístiques economicofinanceres per part del Ministeri d'Hisenda.
- h) Facilitar les dades i altres antecedents que siguen necessaris per a la confecció dels comptes econòmics del sector públic i les nacionals d'Espanya.
- i) Retre la informació econòmica i financera que siga necessària per a la presa de decisions, tant en l'ordre polític com en el de gestió.
- j) Possibilitar l'exercici dels controls de legalitat, financers i d'eficàcia.
- k) Possibilitar l'inventari i el control de l'immobilitzat material, immaterial i financer, el control de l'endeutament i el seguiment individualitzat de la situació deutora o creditora dels interessats que es relacionen amb l'entitat local.

COMPETÈNCIES

El control de la gestió econòmica de les entitats locals pot ser intern o extern.

Les funcions de control intern de la gestió econòmica inclouen la triple accepció de funció interventora, funció de control financer i funció de control d'eficàcia. El Reial decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern de les entitats del sector públic local, regula aquest control. Les funcions de control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària, així com les de comptabilitat i tresoreria són funcions públiques, el compliment de les quals queda reservat exclusivament a funcionaris. Aquestes funcions es reserven exclusivament a funcionaris

amb habilitació de caràcter nacional, en concret a l'interventor o secretari-interventor de l'Administració local.

El règim de control simplificat és d'aplicació potestativa per a aquells municipis que compten amb una menor dimensió en la seua activitat economicofinancera i que podrien trobar-se, en principi, en pitjors condicions per a assumir el règim de control general. Per part seua, el control extern es duu a terme pel Tribunal de Comptes, així com, si escau, pels òrgans autonòmics equivalents.

Competència externa

El Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals estableix, clara i taxativament, la competència de l'actual Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques per al desenvolupament de la matèria comptable, i efectua una detallada enumeració de les competències d'aquest Ministeri en relació amb la comptabilitat de l'Administració Local. No obstant això, aquestes competències seran formulades a través de propostes de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

El desenvolupament citat comprén la competència per a aprovar les normes comptables, indicant-se, en primer terme, el caràcter general d'aquestes. Normes comptables a les quals haurà d'ajustar-se l'organització de la comptabilitat dels ens locals, així com, dels organismes autònoms d'ells dependents, s'estableix la competència del Ministeri citat per a l'aprovació del Pla General de Comptes per a les entitats locals, conforme al Pla General de Comptabilitat Pública, així com per a determinar l'estructura i justificació dels comptes, i documentació de la Comptabilitat Pública.

Les entitats locals estan sotmeses al règim de comptabilitat pública, amb el que tenen l'específica i taxativa obligació de rendir comptes al Tribunal de Comptes.

Les Comunitats Autònomes poden preveure en els seus estatuts l'existència d'òrgans fiscalitzadors de comptes

Els comptes han de rendir-se abans del 15 d'octubre de l'any següent al qual corresponguen els Comptes rendits.

Competència interna

El Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals determina la competència amb caràcter general de la Intervenció de l'entitat local, per a la gestió i desenvolupament de la comptabilitat

financera, i per al seguiment, en termes financers, de l'execució dels pressupostos, d'acord, no solament amb les normes de general aplicació, sinó amb aquelles que l'exercici de les seues competències, poguera dictar el Ple de la Corporació.

D'altra banda, l'article 92 bis de la LBRL, introduït per la LRSAL, estableix, amb caràcter general, que les funcions de control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària i la comptabilitat dels ens locals, com a funcions públiques necessàries en totes les corporacions locals. Aquestes funcions es reserven exclusivament a funcionaris amb habilitació de caràcter nacional, en concret a l'interventor o secretari-interventor de l'Administració local. El Reial decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern de les entitats del sector públic local, regula aquest control.

La Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i creació del registre comptable de factures en el Sector Públic, posa en marxa un registre comptable de factures gestionat per l'òrgan o unitat que tinga atribuïda la funció comptable, és a dir, la intervenció excepte en els municipis de gran població; regula un nou procediment de tramitació de factures que millora el seguiment d'aquestes i enforteix als òrgans de control intern als quals els atorga la facultat de poder accedir a la documentació comptable en qualsevol moment i li imposa l'emissió de dos nous informes un trimestral i anual l'altre. Aquesta norma ha sigut desenvolupada per l'Ordre HAP/492/2014 i l'Ordre HAP/1074/2014 i Resolució de 25 de juny de 2014.

LES INSTRUCCIONS DE LA COMPTABILITAT PER A L'ADMINISTRACIÓ LOCAL.

Amb l'aparició l'any 2010 d'un nou PGCP, aprovat per Ordre EHA/1037/2010 de 13 d'abril, s'entra en una nova etapa de la comptabilitat de les administracions públiques en incorporar-se substancials diferències respecte al PGCP anterior. Aquest nou PGCP obliga a efectuar una revisió de la normativa comptable d'aplicació a les entitats locals i els seus organismes autònoms. Sobre la base de l'anterior, han sigut dictades dues noves ordres:

- L'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local.
- L'Ordre HAP/1782/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model simplificat de comptabilitat local i es modifica la Instrucció del model bàsic de comptabilitat local, aprovada per Ordre EHA/ 4040/2004, de 23 de novembre.

Segueix en vigor la Instrucció del model bàsic de comptabilitat local, aprovada per Ordre EHA/4040/2004, de 23 de novembre. D'aquesta forma, els models normal, simplificat i bàsic seran aplicable a les entitats locals següents:

- **Model normal:** Els municipis el pressupost dels quals excedisca de 3.000.000 €, així com aquells el pressupost dels quals no supere aquest import, però excedisca de 300.000 € i la població dels quals siga superior a 5.000 habitants.
- **Model simplificat:** Els municipis el pressupost dels quals no excedisca de 300.000 €, així com aquells el pressupost dels quals supere aquest import, però no excedisca de 3.000.000 € i la població dels quals no supere 5.000 habitants.
- **Model bàsic:** Les entitats locals el pressupost de les quals no excedisca de 300.000 € podran aplicar la Instrucció del model bàsic de comptabilitat local. No podran exercitar aquesta opció aquelles entitats de les quals depenguen organismes autònoms, societats mercantils o entitats públiques empresarials.

Quan les entitats locals que apliquen la Instrucció del model bàsic aproven definitivament un Pressupost superior a 300.000 euros, només vindran obligades a aplicar la Instrucció de Comptabilitat local del model simplificat o del model normal, segons corresponga, si aquesta circumstància es manté durant tres exercicis consecutius

No obstant això, totes les entitats locals incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Instrucció podran aplicar la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

EL COMPTE GENERAL.

Al final de l'exercici comptable, que coincideix amb l'exercici pressupostari, les Entitats Locals hauran de formar el Compte General, a fi de posar de manifest la gestió economicopatrimonial desenvolupada en l'àmbit de l'Entitat. El Compte General, elaborada per la Intervenció de l'Ens local, integrada pels comptes de la pròpia Entitat, dels seus Organismes Autònoms i de les Societats Mercantils de capital íntegrament propietat d'aquesta, conforme a les disposicions de la Instrucció de Comptabilitat Local hauran de ser rendits i aprovats per la presidència de la Corporació abans del 15 de maig de l'exercici immediat següent al qual fan referència.

Contingut del Compte General

El compte de la pròpia Entitat Local i dels seus Organismes Autònoms està formada pels estats que reflecteixen la situació economicofinancera i patrimonial, els resultats economicopatrimonials i l'execució i liquidació dels pressupostos.

L'estructura exacta dels comptes es troba recollida en les corresponents Instruccions de Comptabilitat. Els comptes de les Societats Mercantils que integren el Compte General de l'Entitat Local s'elaboraran conforme al Pla General de Comptabilitat en vigor i constarà dels estats propis de la comptabilitat financera.

Tramitació

Els estats de comptes elaborats conforme a les disposicions de la Instrucció de Comptabilitat Local hauran de ser rendits i aprovats per la presidència de la Corporació abans del 15 de maig de l'exercici immediat següent al qual fan referència. Per part seua, els Organismes Autònoms i Societats Mercantils dependents, hauran de remetre els seus comptes degudament elaborats a la Corporació Local dins del mateix termini. Una vegada formada el Compte General per la Intervenció de l'Entitat Local, se sotmetrà abans del dia 1 de juny a informe de la Comissió Especial de Comptes de l'Entitat Local.

La Comissió Especial de Comptes estarà integrada per membres dels diferents grups polítics de la Corporació. El Compte General, amb l'informe de la Comissió, serà exposat al públic per un termini de quinze dies. Durant aqueixos dies i huit més, les persones interessades podran presentar reclamacions, objeccions i observacions. La Comissió, una vegada examinades aquestes, emetrà un nou informe. El sotmetiment a la Comptabilitat Pública porta implícita l'obligació de la rendició de comptes, al final de l'exercici pressupostari, al Tribunal de Comptes.

El Compte General, acompanyada dels informes de la Comissió i de les reclamacions i objeccions formulades, es portarà al Ple de la Corporació, perquè, en tot cas pugua ser aprovada abans del dia 1 d'octubre, per a la seua posterior remissió al Tribunal de Comptes.

Existeix l'obligació de rendir, al Ple de la Corporació, informació addicional al Compte General.

Els ens locals hauran de remetre la informació necessària al Ministeri d'Hisenda i, si escau, a la Comunitat Autònoma, a fi de donar compliment a una de les finalitats de la Comptabilitat Pública Local enumerades en el Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, com és l'elaboració de les estadístiques economicofinanceres. Igualment, hauran de remetre als òrgans centrals competents tota la informació

necessària per a la confecció dels comptes econòmics del Sector Públic i dels Comptes Nacionals d'Espanya.

Documents comptables

La informació comptable es configurarà en suport informàtic, sense que siga obligatòria l'obtenció i conservació en paper dels llibres de comptabilitat. Quan les operacions s'incorporen al sistema mitjançant captura directa de les dades que consten en el propi justificant o en l'oportú document comptable, perquè aquella incorporació tinga efecte és necessari que aquests documents (justificants i documents comptables) estiguen degudament autoritzats, mitjançant diligències, signatures manuscrites, segells o altres mitjans manuals, per qui tinga atribuïdes facultats per a això.

En tot document que haja produït anotacions en comptabilitat, ja es tracte del propi justificant de l'operació o d'un document comptable específic per al registre d'aquesta, haurà de figurar una diligència de presa de raó, certificada pel responsable de la comptabilitat, acreditativa, com a mínim, de la data, el número d'assentament i l'import amb què aquest document haguera quedat registrat individualitzadament.

Tot acte o fet que, en aplicació del que es preveu en la Instrucció de Comptabilitat, haja de donar lloc a anotacions en el SICAL-Normal, ha d'estar degudament acreditat amb el corresponent justificant que pose de manifest la seua realització. Els justificants de les operacions juntament amb els corresponents documents comptables, si escau, hauran de conservar-se per l'entitat i estaran a la disposició de l'òrgan o òrgans de control competents, a fi de possibilitar i facilitar les actuacions de control i verificació de la comptabilitat que procedisca realitzar.

CAPÍTOL IV.

LES HISENDES LOCALS

CAPÍTOL IV. LES HISENDES LOCALS

1. RECURSOS ECONÒMICS D'HISENDES LOCALS

La Constitució en el seu article 142 estableix que les hisendes locals hauran de disposar dels mitjans suficients per a l'acompliment de les funcions que la llei els atribueix. La llei de bases de Règim Local, també estableix que es dotarà a les hisendes locals de recursos suficients per al compliment de les finalitats de les entitats locals.

INGRESSOS DE DRET PRIVAT

Els ingressos de dret privat són els rendiments de qualsevol naturalesa derivats del seu patrimoni, adquisicions a títol d'herència llegat o donació. No es consideraran ingressos de dret privat els que procedisquen dels béns de domini públic. També són ingressos de dret privat l'import obtingut per l'alienació de béns integrants del patrimoni de les entitats locals com a conseqüència de la seua desafectació com a béns de domini públic.

INGRESSOS DE DRET PÚBLIC

Els tributs.

- Impostos.

Són tributs exigits sense contraprestació, el fet imposable dels quals està constituït per negocis, actes o fets de naturalesa jurídica o econòmica, que posen de manifest la capacitat del contribuent. Poden ser obligatoris o potestatus per a les entitats locals.

A) **Obligatoris.** S'exigeixen amb independència de la voluntat de l'Ajuntament.

- **Impost sobre Béns Immobles (IBI).** És un impost directe de caràcter real, el fet imposable del qual és la propietat de béns immobles de naturalesa rústica o urbana situats en el terme municipal respectiu.
- **Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).** Impost directe de caràcter real, el fet imposable del qual està constituït per l'exercici d'activitats empresarials.
- **Impost de Vehicles de Tracció Mecànica. (IVTM).** Impost directe que grava la titularitat dels vehicles de tracció mecànica, aptes per a circular per les vies públiques.

B) Potestatius, Per a la seua exigència és necessari un acord de l'Ajuntament.

- Impost de Construccions Instal·lacions i Obres. (ICIO). És un impost indirecte, el fet imposable del qual està constituït per la construcció, instal·lació o obra per a les quals s'exigisca llicència d'obres o urbanística, dins del terme municipal.
- Impost de l'Increment del Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (IVTNU) .Aquest impost indirecte grava l'increment de valor que experimenten els terrenys urbans amb motiu de la transmissió de la propietat, per qualsevol tipus, o de la transmissió de qualsevol dret real de gaudi limitatiu del domini sobre els terrenys urbans.(Ha de tindre's en compte la declaració d'inconstitucionalitat i nul·la la regla de determinació de la base imposable de l'IVTNU estatal aplicable en ocasió de la transmissió dels terrenys, en la mesura en què sotmeta a tributació situacions d'inexistència d'increment de valor (TCo 59/2017).

- Taxes

La taxa local és un ingrés de naturalesa tributària que forma part dels recursos de les Hisendes locals, d'exacció potestativa, i el fet imposable de la qual és la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local, o la prestació de serveis públics o la realització d'activitats administratives que beneficien de manera particular als subjectes passius.

El règim jurídic de les taxes es troba recollit en la següent normativa:

- La LHL article 20 a 27, normativa que coincideix substancialment amb la de les taxes estatals.
- Supletòriament, la L 8/1989, de taxes i preus públic.
- La taxa és un tribut potestatiu per a l'entitat local, per tant per a la seua exacció s'exigeix amb caràcter previ l'adopció de:
 - ✓ l'acord d'imposició en cada cas concret; i
 - ✓ l'acord d'ordenació, aprovant l'ordenança fiscal que regule la taxa.
 Poden imposar-se:
 - Per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic.
 - Per prestació de serveis públics o realització d'activitats administratives.

Contribucions Especials. (Per a la seua exigència és necessari un acord de l'ajuntament).

Els ajuntaments poden exigir contribucions especials als qui obtinguen un benefici o un augment de valor dels seus béns com a conseqüència de la realització d'una obra pública o quan s'establisca o amplie un servei públic, de caràcter local.

Participació en tributs de l'Estat, i les Comunitats autònomes.

Les entitats locals participaran en els Tributs de l'Estat en la quantia i segons els criteris que s'estableixen en la Llei Reguladora de les Hisendes locals. La Secretària General de Coordinació Autonòmica i Local desenvolupa la informació a subministrar per les corporacions locals relativa a l'esforç fiscal i la seua comprovació en les Delegacions d'Economia i Hisenda per a procedir a la liquidació definitiva de la seua participació en els tributs de l'Estat.

Subvencions

- Marc General de les subvencions

La Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions (desenvolupat pel Reial decret 887/2006, de 21 de juliol pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003) i la Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda Pública, del Sector Públic instrumental i de subvencions de la Comunitat Valenciana, és la normativa de les subvencions.

S'entén per subvenció segons l'article 2 de la Llei 38/2003 de Subvencions tota disposició dinerària realitzada per qualsevol dels subjectes contemplats en l'article 3 de l'esmentada Llei, a favor de persones públiques o privades, i que complisca els següents requisits:

- Que el lliurament es realitze sense contraprestació directa dels beneficiaris.
- Que el lliurament estiga subjecte al compliment d'un determinat objectiu, l'execució d'un projecte, la realització d'una activitat, l'adopció d'un comportament singular, ja realitzats o per desenvolupar, o la concurrència d'una situació, devent la persona beneficiària complir les obligacions materials i formals que s'hagueren establert.
- Que el projecte, l'acció, conducta o situació finançada tinga per objecte el foment d'una activitat d'utilitat pública o interès social o de promoció d'una finalitat pública.

No estan compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei les aportacions dineràries entre diferents Administracions públiques, per a finançar globalment l'activitat de l'Administració a la qual vagen destinades, i les que es realitzen entre els diferents agents d'una Administració els pressupostos de la qual s'integren en els Pressupostos Generals de l'Administració a la qual pertanguen, tant si es destinen a finançar globalment la seua activitat com a la realització d'actuacions concretes a desenvolupar en el marc de les funcions que tinga atribuïdes, sempre que no resulten d'una convocatòria pública.

Fons de Cooperació Incondicionat de la Comunitat Valenciana

El Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, té el seu origen en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, que en el seu article 64.3 prescriu que per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per llei de les Corts, es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana amb els mateixos criteris que el fons estatal. En compliment d'aquest mandat estatutari, en l'article 201 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana, es crea el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana.

A fi de donar suport jurídic al Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, i després de l'informe favorable de la Comissió Mixta Generalitat - Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP), es promulga el Decret 51/2017, de 7 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana, que té per objecte garantir la suficiència financera de les entitats locals de la Comunitat Valenciana i potenciar la seua autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, finançant globalment la seua activitat, a més, aquest fons promourà l'equilibri econòmic dels ens locals de la Comunitat Valenciana i la realització interna del principi de solidaritat, a fi de contribuir al fet que els diferents nuclis i entitats de població compten amb la dotació adequada per a la prestació dels serveis de competència local.

El Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana té naturalesa incondicionada i no finalista, per la qual cosa els municipis i les entitats locals menors podran destinar els recursos que reben al desenvolupament general de les seues competències, sense vinculació a un objectiu o finalitat concret, a fi de finançar globalment les activitats i serveis que els corresponguen en virtut de les competències que hagen assumit segons la legislació vigent. A més, aquestes transferències formen part i estan vinculades al sistema de finançament autonòmic de les Corporacions Locals Valencianes, sense que en cap cas tinguen naturalesa de subvenció.

Són beneficiaris del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana tots els municipis i entitats locals menors de la Comunitat Valenciana.

Les operacions de crèdit

El text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, estableix que els ajuntaments i entitats locals, poden concertar operacions de crèdit en totes les seues modalitats, tant a curt com a llarg termini.

La Disposició final primera del Reial decret llei 17/2014, de 26 de desembre, de mesures de sostenibilitat financera de les comunitats autònomes i entitats locals i unes altres de caràcter econòmic, modifica el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, afegint l'article 48 bis en els següents termes:

«Totes les operacions financeres que subscriuen les Corporacions Locals estan subjectes al principi de prudència financera. S'entén per prudència financera el conjunt de condicions que han de complir les operacions financeres per a minimitzar el seu risc i cost. El principi de prudència financera, s'ha definit en la Resolució de 4 de juliol de 2017, de la Secretaria General del Tresor i Política Financera aplicable a les operacions d'endeutament i derivats de les comunitats autònomes i entitats locals.

- a) Crèdits per a Inversions. Poden instrumentar-se en emissió de deute públic, contractació de préstecs o crèdits, conversió total o parcial d'operacions preexistents. Ha de tindre's en compte que el Reial decret llei 8/2010, de 20 de maig, pel qual s'adopten mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic, en el seu article 14. 2 establia que per a l'any 2011 no podrien les entitats locals recórrer al crèdit per a finançar les seues inversions, article que ha sigut prorrogat per la disposició addicional catorzena per a l'exercici 2012.
- b) Crèdits per a finançar operacions corrents. Tenen un caràcter excepcional, i només són possibles quan es donen les següents condicions:
 - Que l'import de l'operació no supere el 5 per 100 dels recursos per operacions corrents del pressupost de l'ajuntament.
 - Que la càrrega financera total no supere el 25 per 100 dels citats recursos.
 - Que les operacions de crèdit a concertar queden cancel·lades abans que es procedisca a la renovació de la Corporació que les concerta.
- c) Crèdits per a atendre necessitats transitòries de tresoreria a curt termini. És necessari que es donen els següents requisits:
 - Que no excedisca d'un any.
 - Que el conjunt d'aquesta classe d'operacions no supere el 30 % dels ingressos liquidats per operacions corrents en l'exercici anterior.

Limitació de l'endeutament.

Posant en relació la Llei d'Hisendes Locals i la Llei orgànica 2/2012 s'estableixen uns criteris de limitació de l'endeutament dels ens locals:

- L'entitat ha de comptar amb estalvi net positiu, sent aquest un indicador de la capacitat d'endeutament futur de l'entitat. L'incompliment d'aquest requisit dona lloc a l'exigència d'autorització prèvia a l'operació de crèdit.
- Un nivell d'endeutament, inferior al 110 % dels ingressos corrents liquidats o reportats en l'exercici immediatament anterior. L'incompliment d'aquest requisit dona lloc a l'exigència d'autorització prèvia a l'operació de crèdit.
- Complir amb el requisit d'estabilitat pressupostària.

Les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat poden, anualment, fixar límits d'accés al crèdit de les entitats locals quan es donen circumstàncies que conjunturalment puguen aconsellar tal mesura per raons de política econòmica general. A aquest efecte la Resolució de 4 de juliol de 2017, de la Secretaria General del Tresor i Política Financera, per la qual es defineix el principi de prudència financera aplicable a les operacions d'endeutament i derivats de les comunitats autònomes i entitats locals, al que ací interessa, ha establert les següents condicions:

«Tercer. Condicions financeres de les operacions d'endeutament.

El cost total màxim de les operacions d'endeutament, incloent comissions i altres despeses, excepte les comissions citades en l'annex 3, no podrà superar el cost de finançament de l'Estat al termini mitjà de l'operació, incrementat en el diferencial que corresponga segons el que s'estableix en l'annex 3 d'aquesta Resolució.

Les Comunitats Autònomes i Entitats Locals que compten amb eines de valoració pròpies o un assessorament extern independent podran determinar en el moment de l'operació el cost de finançament del Tresor sobre la base de la metodologia continguda en l'annex 2 d'aquesta Resolució.

La resta d'Administracions, per a conèixer el cost de finançament de l'Estat a cada termini mitjà, empraran la taula de tipus fixos o els diferencials màxims aplicables sobre cada referència que publique mensualment, mitjançant Resolució, la Direcció General del Tresor. Els costos màxims publicats romandran en vigor mentre no es publiquen nous costos.

En el cas d'emissions de valors, l'Administració corresponent haurà d'establir el preu emprant l'annex 2 de la Resolució.

El compliment de la condició de cost màxim es considerarà en el moment d'obertura del procés de licitació en el cas de concursos públics o en el moment de presentació de les ofertes fermes per les entitats financeres en el cas de finançament a través d'una negociació bilateral. La Comunitat Autònoma haurà d'explicitar l'ús de l'annex 1 o 2 de forma prèvia tant en el concurs públic com en les negociacions bilaterals, havent de reflectir les ofertes presentades per les entitats financeres la metodologia triada per la Comunitat. En el cas de les emissions de valors, el compliment de la condició de cost màxim es considerarà en el moment predeterminat per a la fixació del preu el dia en què es llança l'emissió.

Les operacions susceptibles de ser cobertes pel Fons de Finançament a Entitats locals tindran un pla d'amortització en el qual les liquidacions d'interessos coincidiran amb les dates de venciments de principal.

Els preus públics

Les entitats locals podran establir preus públics per la prestació de serveis o realització d'activitats de la competència de l'Entitat Local, sempre que no haja de ser gravat amb taxes i que no es trobe entre els serveis exempts de la imposició de taxes.

L'import dels preus públics haurà de cobrir com a mínim el cost del servei prestat o de l'activitat realitzada.

CAPÍTOL V.

EL PERSONAL AL SERVEI DE LES CORPORACIONS LOCALS

CAPÍTOL V. EL PERSONAL AL SERVEI DE LES CORPORACIONS LOCALS

La gestió de recursos humans en les Administracions Públiques es fonamenta actualment en el Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Estatut de Bàsic de l'Ocupació Pública (d'ara en avant EBEP 2015).

L'article 3.1 del citat Reial decret estableix que el personal funcionari de les Entitats locals es regeix per la legislació estatal que resulte d'aplicació, de què forma part l'Estatut, i per la legislació de les Comunitats Autònomes, amb respecte a l'Autonomia Local.

Com a norma especial en l'àmbit local el Títol VII del Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, del text refós de Règim Local, estableix especialitats d'aplicació al personal de les CCLL. Per a casos de funcionaris d'Administració Local amb habilitació nacional, la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració Local, ha introduït modificacions aplicables a aquest personal.

La Comunitat Valenciana va aprovar la Llei 10/2010, de 9 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació i Gestió de la Funció Pública Valenciana, que en el seu article 3 estableix que serà aplicable entre altres al personal funcionari de les Administracions Locals situat en el territori de la Comunitat Valenciana.

En aplicació del principi de transparència previst en l'EL 2/2012, les comunitats autònomes i entitats locals han de remetre al Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, informació relativa les despeses de personal, amb esment als òrgans de dependència, retribucions, classes de personal, dotacions o plantilles entre una altra informació. El Ministeri determinarà reglamentàriament la forma, contingut, desglossament i periodicitat en què aquesta informació ha de ser remesa (RDL 20/2012 D.A.3a).

1. ACCÉS A LA FUNCIO PÚBLICA.

ÒRGANS DE SELECCIÓ

Les Administracions Públiques, de la Comunitat Valenciana així com les entitats de dret públic vinculades a elles, seleccionaran al seu personal funcionari i laboral mitjançant procediments en els quals es garantisquen els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, així com els següents:

- Mèrit, capacitat i igualtat.
- Publicitat de les convocatòries i de les seues bases.
- Transparència.
- Imparcialitat, especialització i professionalitat dels membres dels òrgans de selecció.
- Independència, confidencialitat i discrecionalitat tècnica en l'actuació dels òrgans de selecció.
- Adequació entre el contingut de les proves que formen part dels processos selectius i les funcions o tasques a desenvolupar.
- Agilitat, sense perjudici de l'objectivitat, en els processos de selecció.
- Eficàcia i eficiència.
- Igualtat d'oportunitats entre tots dos sexes.

Els òrgans de selecció són els òrgans col·legiats encarregats del desenvolupament i de la qualificació de les proves selectives, així com de la valoració dels mèrits de la fase de concurs.

Els òrgans de selecció han d'estar constituïts per un nombre imparell de membres, titulars i suplents, no inferior a cinc, tots ells personal funcionari de carrera o personal laboral fix de qualsevol Administració Pública i amb un nivell de titulació acadèmica igual o superior a l'exigit per a l'ingrés, procurant-se la seua especialització en funció del contingut dels corresponents programes.

La composició dels òrgans de selecció ha d'ajustar-se als principis d'imparcialitat, especialització i professionalitat dels seus membres, i es tendirà, així mateix, a la paritat entre dona i home.

En cap cas poden formar part dels òrgans de selecció:

- El personal d'elecció o de designació política.
- El personal funcionari interí o laboral temporal.

- El personal eventual.

Les persones que, en els cinc anys anteriors a la publicació de la convocatòria corresponent, hagen preparat a persones aspirants per a l'accés al cos, escala, especialitat o categoria professional objecte de la convocatòria. La pertinença als òrgans de selecció serà sempre a títol individual, no podent ostentar-se aquesta en representació o per compte de ningú.

BASES I CONVOCATÒRIES

L'Article 52 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la Funció Pública Valenciana, estableix que les convocatòries dels processos selectius de personal funcionari de carrera i de personal laboral fix, així com les seues bases, han de publicar-se en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* o butlletí oficial corresponent.

PROCEDIMENTS SELECTIUS

Els procediments de selecció cuidaran especialment la connexió entre el tipus de proves a superar i l'adequació a l'acompliment de les tasques dels llocs de treball convocats, incloent, si escau, les proves pràctiques que siguen precises.

Les proves podran consistir en la comprovació dels coneixements i la capacitat analítica dels aspirants, de forma oral o escrita, en la realització d'exercicis que demostrin la possessió d'habilitats i destreses, en la comprovació del domini del valencià i d'altres idiomes, i si escau, en la superació de proves físiques, que hauran de respectar especialment en la configuració dels seus barems, el principi de no discriminació per raó de sexe.

Els processos selectius que incloquen, a més de les preceptives proves de capacitat, la valoració de mèrits d'els/les aspirants, només podran atorgar a aquesta valoració una puntuació proporcionada que no determinarà, en cap cas per si mateixa, el resultat del procés selectiu.

Per a assegurar l'objectivitat i la racionalitat dels processos selectius, les proves podran completar-se amb la superació de cursos, de períodes de pràctiques, amb l'exposició curricular pels candidats, amb proves psicotècniques o amb la realització d'entrevistes. Igualment podran exigir-se reconeixements mèdics.

Els sistemes selectius del personal funcionari de carrera i del personal laboral fix són l'oposició i el concurs oposició. En l'article 100 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'Ordenació i Gestió de la Funció Pública Valenciana, estableix quan es podrà

seleccionar a aquest personal per concurs.

És atribució de l'alcaldia o presidència de la Corporació local l'aprovació de les bases i efectuar la convocatòria (articles 21.1.g) i 34.1.g) LBRL). Publicades les bases i la convocatòria, s'han de realitzar una sèrie de tràmits, que poden alguns d'ells realitzar-se en el mateix acte, i sense perjudici d'adequar-se al sistema selectiu triat:

- presentació de sol·licituds,
- relació d'admesos i exclosos (publicació),
- data i lloc començament exàmens (publicació),
- designació tribunal (publicació),
- desenvolupament de les proves selectives pel tribunal (acta de constitució i de cada sessió, publicitat dels resultats de cada exercici o prova),
- declaració d'aprovat,
- cursos selectius o de pràctiques,
- acreditació dels requisits,
- nomenament (notificació i publicació),
- acatament ordenament jurídic,
- presa de possessió,
- assignació inicial de llocs.

2. CLASSES D'EMPLEATS PÚBLICS

El personal al servei de les Entitats Locals estarà integrat pel funcionariat de carrera, personal en règim de Dret Laboral i personal eventual que exerceix llocs de confiança o assessorament especial.

FUNCIONARIS DE CARRERA.

Són funcionaris/àries de carrera els qui, en virtut de nomenament legal, estan vinculats a una Administració Pública per una relació estatutària regulada pel Dret Administratiu per a l'acompliment de serveis professionals retribuïts de caràcter permanent.

En tot cas, l'exercici de les funcions que impliquen la participació directa o indirecta en l'exercici de les potestats públiques o en la salvaguarda dels interessos generals de l'Estat i de les Administracions Públiques corresponen exclusivament al funcionariat públic, en els termes que en la llei de desenvolupament de cada Administració Pública s'establisca.

La classificació dels cossos i escales en cada subgrup professional s'atendrà el nivell de responsabilitat de les funcions a exercir i a les característiques de les proves d'accés.

Es garanteix, segons l'article 96 el dret a la mobilitat del personal funcionari de carrera inclòs en l'àmbit d'aplicació de la present llei, d'acord amb els sistemes previstos en aquesta. I de conformitat amb l'article 98, la provisió de llocs i mobilitat del personal laboral es realitzarà de conformitat amb el que establisquen els convenis col·lectius que siguen aplicable i, en defecte d'això, pel sistema de provisió de llocs i mobilitat del personal funcionari de carrera.

Fins que no es generalitze la implantació dels nous títols universitaris, per a l'accés a la funció pública continuaran sent vàlids els títols universitaris oficials vigents.

Transitòriament, els Grups de classificació existents s'integraran en els Grups de classificació professional de funcionaris d'acord amb les següents equivalències:

- Grup A: Subgrup A1
- Grup B: Subgrup A2
- Grup C: Subgrup C1
- Grup D: Subgrup C2
- Grup E: Agrupacions Professionals sense requisit de titulació previst en el sistema educatiu.

2.2 FUNCIONARIS INTERINS.

Són funcionaris/àries interins/es els qui, per raons expressament justificades de necessitat i urgència, són nomenats com a tals per a l'acompliment de funcions pròpies del funcionariat de carrera, quan es done alguna de les següents circumstàncies:

- L'existència de places vacants quan no siga possible la seua cobertura per funcionaris de carrera.
- La substitució transitòria dels titulars.
- L'execució de programes de caràcter temporal.
- L'excés o acumulació de tasques per termini màxim de sis mesos, dins d'un període de dotze mesos.

La selecció del funcionariat interí haurà de realitzar-se mitjançant procediments àgils que respectaran en tot cas els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

El cessament dels funcionaris interins es produirà, a més de per les causes previstes per als funcionaris de carrera, quan finalitze la causa que va donar lloc al seu nomenament.

En el cas que existisquen places vacants sense que siga possible la seua cobertura per funcionaris o funcionàries de carrera, les places vacants exercides per funcionaris

interins hauran d'incloure's en l'oferta d'ocupació corresponent a l'exercici en què es produeix el seu nomenament i, si no fora possible, en la següent, llevat que es decidisca la seua amortització.

Al funcionariat interí li serà aplicable, quan siga adequat a la naturalesa de la seua condició, el règim general del funcionariat de carrera.

PERSONAL LABORAL

És personal laboral el que, en virtut de contracte de treball formalitzat per escrit, en qualsevol de les modalitats de contractació de personal previstes en la legislació laboral, presta serveis retribuïts per les Administracions Públiques. En funció de la duració del contracte aquest podrà ser fix, per temps indefinit o temporal.

Aquest personal no podrà ocupar llocs de treball classificats per a personal funcionari. El trencament d'aquesta prohibició donarà lloc a la nul·litat de l'acte corresponent, amb la consegüent responsabilitat de la persona causant d'aquest, tot ells sense perjudici del que es disposa en la disposició addicional segona i transitòria cinquena de la Llei de la Funció Pública Valenciana.

PERSONAL EVENTUAL

És personal eventual aquell que, en virtut de nomenament i amb caràcter no permanent, només realitza funcions expressament qualificades com de confiança o assessorament especial, sent retribuït amb càrrec als crèdits pressupostaris consignats per a aquest fi.

La LBRL en el seu article 104 bis redactat conformement a la LRSAL de 27/2013 estableix els límits següents al número de personal eventual:

- Els municipis de població **entre 2.000 i 5.000 habitants** poden excepcionalment comptar amb 1 lloc de treball la cobertura del qual corresponga a personal eventual quan no hi haja membres de la corporació local amb dedicació exclusiva.
- Els ajuntaments de municipis amb població **superior a 5.000 i no superior a 10.000 habitants** poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre que no podrà excedir de 1.
- Els ajuntaments de municipis amb població **superior a 10.000 i no superior a 20.000 habitants** poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre que no podrà excedir de 2.
- Els ajuntaments de municipis amb població **superior a 20.000 i no superior a 50.000 habitants** poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre que no podrà excedir de 7.
- Els ajuntaments de municipis amb població **superior a 50.000 i no superior a**

75.000 habitants poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre que no podrà excedir de la meitat de regidors de la corporació local.

- Els Ajuntaments de municipis amb població **superior a 75.000 i no superior a 500.000 habitants** poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre que no podrà excedir del nombre de regidors de la corporació local.
- Els Ajuntaments de municipis amb població **superior a 500.000 habitants** poden incloure en les seues plantilles llocs de treball de personal eventual per un nombre no podrà excedir al 0,7% del nombre total de llocs de treball de la plantilla de les respectives entitats locals, considerant, a aquest efecte, els ens que tinguen la consideració d'Administració pública en el marc del Sistema Europeu de Comptes.

El seu **nombre, característiques i retribució** s'han de determinar al començament del mandat de cada corporació, o en el moment d'aprovació del pressupost anual, mitjançant la incorporació a la plantilla i relació o catàleg de llocs de treball. Prèviament ha d'existir la corresponent consignació pressupostària per a poder ser retribuit.

El procediment per a la **creació i modificació** del personal eventual comporta seguir els tràmits de la modificació del pressupost justificant la seua adequació als principis de racionalitat, economia i eficiència, atesos els antecedents, estudis i documents que l'acrediten. La seua **aprovació** per l'òrgan plenari, requereix la majoria simple dels membres presents de la corporació.

El nombre de llocs de treball la cobertura dels quals corresponga a personal eventual en les Diputacions Provincials és el mateix que el del tram corresponent a la corporació del municipi més poblat de la seua província. En el cas dels Consells i Capítols Insulars, no pot excedir d'aquell que resulte d'aplicar el següent criteri: -a les illes amb més de 800.000 habitants, es redueix en 2 respecte al nombre actual de membres de capítol; - en les de menys de 800.000 habitants, el 60% dels càrrecs electes en cada capítol o consell insular. La resta d'entitats locals o dels seus organismes dependents no podran incloure en les seues respectives plantilles, llocs de treball la cobertura dels quals corresponga a personal eventual. El personal eventual ha d'assignar-se sempre als serveis generals de les entitats locals en la plantilla de les quals aparega consignat. Només excepcionalment podran assignar-se, amb caràcter funcional, a uns altres dels serveis o departaments de l'estructura pròpia de l'entitat local, si així ho reflectira

expressament el seu reglament orgànic. 1) Les Corporacions locals han de publicar semestralment en la seua seu electrònica i en el butlletí oficial de la província o, si escau, de la comunitat autònoma uniprovincial, el número dels llocs de treball reservats a personal eventual. El president de l'entitat local ha d'informar el ple, amb caràcter trimestral del compliment d'aquestes previsions. 2) A les entitats locals que complisquen amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic, i a més el seu període mitjà de pagament als proveïdors no supere en més de 30 dies el termini màxim previst de la normativa de morositat, no els aplica, amb caràcter excepcional, els límits previstos en la LBRL l'article 104 bis, en la redacció donada per L 27/2013 fins al 30-6-2015. El compliment d'aquests requisits ha de ser verificat per la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, que, en virtut de la informació comunicada per les entitats locals a l'esmentat Ministeri, publicarà una llista de les entitats locals que els compleixen. En cap cas, aquestes entitats locals poden incrementar el nombre total de llocs de treball de personal eventual respecte al que ja tenien a 31-12-2012 (L 27/2013 disposició transitòria 10a).

La condició de personal eventual no podrà constituir mèrit per a l'accés a la Funció Pública o per a la promoció interna.

Al personal eventual li serà aplicable, en el que siga adequat a la naturalesa de la seua condició, el règim general del funcionariat de carrera.

FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL AMB HABILITACIÓ DE CARÀCTER NACIONAL.

A) Funcions i categories.

La LRSAL, de 27 de desembre de 2013 ha modificat la LBRL en el seu article 92.bis, que afecta el règim funcional dels habilitats, ara dits de caràcter nacional, i deroga la disposició addicional segona de l'EBEP del 2007, i per això «desplaça» a la normativa autonòmica aprovada amb fonament a aqueix precepte quan contradiga al nou règim dissenyat per la LRSAL.

Aquest article de la LRSAL s'ha desenvolupat reglamentàriament pel RD 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional.

En concret l'article 92.bis de la LRSAL estableix com a règim aplicable a aquests funcionaris en els següents termes:

- Són funcions públiques necessàries en totes les corporacions locals, la responsabilitat administrativa de les quals està reservada a funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional:
 - La de Secretaria, comprensiva de la fe pública i l'assessorament legal preceptiu.
 - El control i la fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària i la comptabilitat, tresoreria i recaptació.

- L'escala de funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional se subdivideix en les següents subescales:
 - Secretaria, a la qual corresponen les funcions contingudes en l'apartat 1.a) anterior.
 - Intervenció-Tresoreria, a la qual corresponen les funcions contingudes en l'apartat 1.b).
 - Secretaria-Intervenció a la qual corresponen les funcions contingudes en els apartats 1.a) i 1.b).

Els funcionaris de la subescala de secretaria s'han d'integrar en una d'aquestes tres categories: classe primera, classe segona i classe tercera.

Els llocs de treball d'intervenció en les entitats locals seran classificats per les comunitats autònomes, en algunes de les següents classes: classe primera o classe segona.

Existeixen funcions públiques necessàries en totes les Corporacions Locals, la responsabilitat administrativa de les quals està reservada a funcionariats d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional. Aquestes són:

- La de secretaria, comprensiva de la fe pública i l'assessorament legal preceptiu.
- El control i la fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària.
- La comptabilitat, tresoreria i recaptació.

L'escala del funcionariat amb habilitació de caràcter nacional se subdivideix en les següents subescales:

- Secretaria. Es distingeixen dues categories: entrada i superior.
- Intervenció-Tresoreria. Es distingeixen dues categories: entrada i superior.
- Secretaria-Intervenció.

La creació, classificació i supressió de llocs de treball reservats al funcionariat amb habilitació de caràcter estatal correspon a cada Comunitat Autònoma, d'acord amb els criteris bàsics que s'establisquen per llei. Amb el RD 128/2018 s'estableix, com a novetat en matèria de classificació de llocs, la possibilitat que s'efectuen agrupacions per a l'acompliment del lloc de tresoreria, i la possibilitat de classificar el lloc de secretaria en una classe inferior a la que correspondria, quan s'efectue una reducció de càrregues administratives, com a conseqüència de l'assumpció de la gestió de determinats serveis, per part de les diputacions provincials, capítols i consells insulars.

B) Selecció.

La convocatòria de l'oferta d'ocupació, amb l'objectiu de cobrir les vacants existents de les places corresponents al funcionariat amb funcions públiques necessàries en totes les Corporacions Locals la responsabilitat administrativa de les quals estiga reservada al funcionariat amb habilitació de caràcter estatal, correspon a l'Estat a través del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, conforme a les bases i programes aprovats reglamentàriament.

C) Provisió de destinacions.

Respecte a la provisió de llocs reservats al funcionariat amb habilitació de caràcter nacional, el concurs serà el sistema normal de provisió de llocs de treball i en ell es tindran en compte els mèrits generals, els mèrits corresponents al coneixement de les especialitats de l'organització territorial de cada Comunitat Autònoma i del dret propi d'aquesta, el coneixement de la llengua oficial en els termes previstos en la legislació autonòmica respectiva, i els mèrits específics directament relacionats amb les característiques del lloc.

Existiran dos concursos anuals:

- concurs ordinari
- concurs unitari.

Els presidents i les presidentes de les Corporacions Locals efectuaran les convocatòries del concurs ordinari i les remetran a la corresponent Comunitat Autònoma per a la seua publicació simultània. Les resolucions dels concursos s'efectuaran per les Corporacions Locals i les remetran a l'Estat qui, prèvia coordinació d'aquestes per a evitar la pluralitat simultània d'adjudicacions a favor d'un mateix concursant procedirà a la seua publicació en el *Boletín Oficial del Estado* i per a la seua inclusió en el registre de funcionaris i funcionàries amb habilitació de caràcter nacional.

L'Estat efectuarà, en funció dels mèrits generals i els de valoració autonòmica i d'acord amb el que s'estableix per les Comunitats Autònomes respecte del requisit de la llengua, la convocatòria anual d'un concurs unitari dels llocs de treball vacants, reservats al

funcionariat amb habilitació de caràcter nacional que hagen de proveir-se per concurs, en els termes que establisca reglamentàriament el Ministeri competent.

Els mèrits generals es determinaran per l'Administració General de l'Estat General de l'Estat i representaran un mínim del 80 % de total. Les Comunitats Autònomes en el seu àmbit territorial regularan el percentatge de puntuació de fins al 15%. Els mèrits de determinació per les CCLL podran arribar fins al 5% del total. (article 92 bis).

Excepcionalment, per als municipis de gran població, així com les Diputacions Provincials, Capítols i Consells Insulars, podran cobrir-se pel sistema de lliure designació, entre funcionaris i funcionàries amb habilitació de caràcter estatal de la subescala i categoria corresponents, els llocs a ells reservats que es determinen en les relacions de llocs de treball en els termes previstos en la legislació bàsica sobre funció pública.

Les Comunitats Autònomes efectuaran, d'acord amb la seua normativa, els nomenaments provisionals del funcionariat amb habilitació de caràcter estatal, així com les comissions de serveis, acumulacions, nomenaments de personal interí i de personal accidental. Finalment, destacar la profunda modificació operada per la Llei 27/2013 i el Reial decret 128/2018 sobre ell règim disciplinari d'aquests funcionaris.

2.6 PERSONAL DIRECTIU

Segons estableix l'article 13 de l'EBEP 2015, el Govern i Òrgans de Govern de les Comunitats Autònomes podran establir el règim jurídic específic del personal directiu, així com els criteris per a determinar la seua condició conformement a uns principis.

En l'àmbit municipal l'article 130 de la Llei 7/85, enumera com a òrgans directius en els municipis de gran població als següents:

- Els coordinadors generals de cada àrea
- Els directors generals dins de cadascuna de les grans Regidories.
- Titular de l'òrgan de suport a la Junta de Govern Local i regidor-secretari o regidora-secretària d'aquesta.
- Titular de l'Assessoria Jurídica.
- El/la secretari/ària general del Ple
- El/la interventor/a general municipal.
- Titular de l'òrgan de gestió tributària.
- Titulars dels màxims òrgans de direcció dels organismes autònoms i de les entitats públiques empresarials locals.

3. INSTRUMENTS ORDENACIÓ RECURSOS HUMANS.

PLANTILLA DE PERSONAL.

Correspon a cada Corporació Local aprovar anualment, a través del Pressupost, la plantilla, que haurà de comprendre tots els llocs de treball reservats al funcionariat, personal laboral i eventual.

Les plantilles hauran de respondre als principis de racionalitat, economia i eficiència i establir-se d'acord amb l'ordenació general de l'economia, sense que les despeses de personal puguen depassar els límits que es fixen amb caràcter general.

Les plantilles poden ampliar-se en els següents supòsits:

- Quan l'increment de la despesa quede compensat mitjançant la reducció d'altres unitats o capítols de despeses corrents no ampliables.
- Sempre que l'increment de les dotacions siga conseqüència de l'establiment o ampliació de serveis de caràcter obligatori que resulten imposats per disposicions legals.

L'enunciat anteriorment serà sense perjudici de les limitacions específiques contingudes en lleis especials o conjunturals.

RELACIÓ DE LLOCS DE TREBALL.

Les relacions de llocs de treball (d'ara en avant RLT) són instruments organitzatius que les Administracions Públiques han d'utilitzar per a estructurar la seua organització.

La RLT és pública i ha de comprendre, almenys, la denominació dels llocs, els grups de classificació professional, els cossos o escales, si escau, al fet que estiguen adscrits, els sistemes de provisió i les retribucions complementàries.

CATÀLEG DE LLOCS.

Les Corporacions Locals formaran la relació de tots els llocs de treball existents en la seua organització, en els termes previstos en la legislació bàsica sobre funció pública.

El catàleg de llocs de treball és un instrument de gestió de personal l'aparició del qual es va produir amb l'entrada en vigor de la Llei de Mesures provisionals per a la Reforma de la Funció Pública a fi d'aplicar el nou sistema retributiu, entretant siga confeccionada la preceptiva RLT.

El catàleg de llocs de treball no és una altra cosa que un llistat de llocs de treball, de caràcter transitori, la finalitat del qual és legalitzar la percepció del complement específic i fins que s'aprove la definitiva RLT.

OFERTA PÚBLICA D'OCUPACIÓ.

L'oferta d'ocupació pública és l'instrument de gestió de la provisió de necessitats de recursos humans, amb assignació pressupostària, que hagen de proveir-se mitjançant la incorporació de personal de nou ingrés.

Les places compromeses en l'oferta d'ocupació pública hauran de ser obligatòriament convocades mitjançant els corresponents processos selectius. En tot cas, l'execució de l'oferta d'ocupació pública haurà de desenvolupar-se dins del termini improrrogable de tres anys.

L'oferta d'ocupació pública, que s'aprovarà anualment pels òrgans de Govern de les Administracions Públiques, haurà de ser publicada en el Diari oficial corresponent.

CAPÍTOL VI.

LA CONTRACTACIÓ DE LES ENTITATS LOCALS

CAPÍTOL VI. LA CONTRACTACIÓ DE LES ENTITATS LOCALS

1. ELS CONTRACTES EN L'ESFERA LOCAL

El règim jurídic de la contractació de les Corporacions Locals es regeix per la normativa següent: Llei bàsica de l'Estat en matèria de règim local, legislació bàsica de l'estat en matèria de contractació administrativa, per la legislació en l'àmbit de les seues competències dicten les Comunitats autònomes, i a falta de la legislació prèvia, per la legislació no bàsica.

La normativa sobre contractació de les entitats locals està constituïda per:

- La Llei 9/2017, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/ UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. (LCSP);
- La Llei 31/2007, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals;
- L'RD 817/2009, que desenvolupa parcialment la L 30/2007, de contractes del sector públic.

Amb caràcter general les entitats locals tenen capacitat per a celebrar quants pactes, contractes o condicions consideren, sempre que no siga contrari a l'interés públic, a l'ordenament jurídic i als principis de bona administració. Però existeixen una sèrie d'acords als quals no els són aplicable les normes anteriorment citades, com són les relacions contractuals del personal, les relacions entre les entitats locals i el veïnat derivades de la prestació de serveis (Articles 5 al 11, de la LCSP).

TIPUS.

Els contractes de les administracions públiques, es poden dividir en els següents tipus:

- ❖ Contractes administratius típics que se subdivideixen en:
 - Contractes d'obres i de concessió d'obres públiques.
 - Contractes de concessió de serveis públics.
 - Contractes de subministraments.
 - Contractes de serveis.
 - Contractes menors (article 118).

- ❖ Contractes privats:
 - Contractes diferents dels enumerats en la Llei 9/2017, de contractes del sector públic llei de Contractes del sector públic.
 - Contractes que tenen per objecte els serveis compresos en els serveis financers.
 - Contractes que tinguen per objecte la creació i interpretació artística i literària o espectacles i la subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades.

PRINCIPIS I REQUISITS GENERALS DE CONTRACTACIÓ.

L'activitat que les entitats locals desenvolupen en el camp contractual està subjecta a certes regles d'actuació jurídic-públiques, això és un reflex de la submissió al principi de legalitat. Les administracions públiques, ha de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia i descentralització.

Alguna d'aquestes regles són les disposicions generals sobre la contractació del sector públic com són, necessitat, duració i contingut dels contractes, capacitat d'obrar del contractista, procediment de contractació, etc.

Necessitat, duració i contingut dels contractes públics.

D'acord amb l'article 28 de la Llei 9/2017, les entitats locals no poden celebrar altres contractes que aquells que siguen necessaris per al compliment i realització de les seues finalitats institucionals. Per a això la naturalesa i extensió de les necessitats hauran d'estar determinades amb precisió en la documentació preparatòria.

La duració dels contractes ha d'establir-se tenint en compte la naturalesa de les prestacions, les característiques del seu finançament i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència la realització d'aquest, sense perjudici de les normes especials aplicables.

En els contractes poden incloure's qualssevol pactes, clàusules i condicions, sempre que no siguen contraris a l'interés públic, a l'ordenament jurídic i als principis de bona administració.

L'article 35 de la LCSP, estableix el contingut mínim del contracte. El contracte ha de contindre els següents esments:

- La identificació de les parts.
- L'acreditació de la capacitat dels signants per a subscriure el contracte.
- Definició de l'objecte del contracte.
- Referència a la legislació aplicable al contracte.
- L'enumeració dels documents que integren el contracte. Si així s'expressa en el contracte, aquesta enumeració podrà estar jerarquizada, ordenant-se segons l'ordre de prioritats acordat per les parts, en el supòsit de les quals, i excepte cas d'error manifest, l'ordre pactat s'utilitzarà per a determinar la prevalença respectiva, en cas que existisquen contradiccions entre diversos documents.
- El preu cert, o la manera de determinar-lo.
- La duració del contracte o les dates estimades per al començament de la seua execució i per a la seua finalització, així com la de la pròrroga o pròrrogues, si estigueren previstes.
- Les condicions de recepció, lliurament o admissió de les prestacions.
- Les condicions de pagament.
- Els supòsits en què procedeix la modificació, i la resolució.
- El crèdit pressupostari o el programa o rúbrica comptable amb càrrec al qual s'abonarà el preu, si escau.
- L'extensió objectiva i temporal del deure de confidencialitat que, si escau, s'imposa al contractista.
- L'obligació de l'empresa contractista de complir durant el període d'execució de contracte les normes i condicions fixades en el conveni col·lectiu d'aplicació.

Òrgan competent per a la contractació.

Les competències en matèria de contractació en les Entitats locals corresponen:

A l'Alcaldia i Presidència de les entitats locals, respecte dels contractes d'obres, de subministraments, de serveis, de gestió de serveis públics, els contractes administratius especials, i els contractes administratius especials, i els contractes privats quan el seu import no supere el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni, en qualsevol cas, la quantia de sis milions d'euros., incloses les de caràcter pluriennal quan la seua duració no siga superior a quatre anys, sempre que l'import acumulat de totes les seues anualitats no supere ni el percentatge indicat, referit als recursos ordinaris del pressupost del primer exercici, ni la quantia assenyalada.

L'adjudicació de les concessions sobre els béns d'aquestes i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial quan el seu valor no supere el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni l'import de tres milions d'euros, així com l'alienació del patrimoni, quan el seu valor no supere el percentatge ni la quantia indicats.

Al Ple: les competències com a òrgan de contractació respecte dels contractes no esmentats anteriorment que celebre l'entitat local. L'adjudicació de les concessions sobre els béns de la corporació i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial, així com l'alienació del patrimoni quan no estiguen atribuïdes a l'Alcaldia o la Presidència, i dels béns declarats de valor històric o artístic qualsevol que siga el seu valor.

En els municipis de gran població, les competències en matèria de contractació, s'exerceixen per la **Junta de Govern Local**, qualsevol que siga l'import del contracte o la duració d'aquest.

En les entitats locals és potestativa la constitució de Juntes de Contractació, que actuaran com a òrgans de contractació en:

- Contractes d'obres que tinguen per objecte treballs de reparació simple, de conservació, i de manteniment.
- Contractes de subministrament que es referisquen a béns consumibles o de fàcil deterioració per l'ús.
- Contractes de serveis quan el seu import no supere el 10 % dels recursos ordinaris de l'entitat, o quan superen aquest import les accions estiguen previstes en el pressupost de l'exercici al fet que corresponga.

En els municipis de població inferior a 5.000 habitants les competències en matèria de contractació poden ser exercides pels òrgans que amb caràcter de centrals de contractació, que es constituïsquen mitjançant acords a aquest efecte. (Disposició addicional segona de la Llei de Contractes del Sector Públic).

Dins de la regulació dels òrgans de contractació dedica un apartat especial als òrgans d'assistència que són els següents:

- En les Entitats Locals serà potestativa la constitució de Juntes de Contractació que actuaran com a òrgans de contractació en els contractes d'obres que tinguen per objecte treballs de reparació simple, de conservació i de manteniment, en els contractes de subministrament que es referisquen a béns consumibles o de fàcil deterioració per l'ús, i en els contractes de serveis quan el seu valor estimat no supere el 10 per cent dels recursos ordinaris de l'Entitat, o quan superen aquest import les accions estiguen previstes en el pressupost de l'exercici al fet que corresponga i es realitzen d'acord amb el que es disposa en les bases d'execució d'aquest.

- Correspon al Ple acordar la constitució de les Juntes de Contractació i determinar la seua composició, havent de formar part de les mateixes necessàriament el Secretari o el titular de l'òrgan que tinga atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la Corporació, i l'Interventor d'aquesta. Els límits quantitius, que podran ser inferiors als assenyalats en el paràgraf anterior, o els referents a les característiques dels contractes en els quals intervindrà la Junta de Contractació com a òrgan de contractació, es determinaran, en els municipis de gran població per la Junta de Govern Local i en les restants entitats locals, pel Ple, a proposta de l'Alcalde o del President quan siga, l'òrgan que tinga atribuïda la competència sobre aquests contractes, d'acord amb l'apartat 2.
- En els casos d'actuació de les Juntes de Contractació es prescindirà de la intervenció de la Mesa de contractació.
- En els municipis de població inferior a 5.000 habitants les competències en matèria de contractació podran ser exercides pels òrgans que, amb caràcter de centrals de contractació, es constituïsquen en la forma prevista en l'article 228 de la present Llei, mitjançant acords a aquest efecte.
- Així mateix podran concertar-se convenis en virtut dels quals s'encomane la gestió del procediment de contractació a les Diputacions provincials o a les Comunitats Autònomes de caràcter uniprovincial.
- La Mesa de contractació estarà presidida per un membre de la Corporació o un funcionari d'aquesta, i formaran part d'ella, com a vocals, el Secretari o, si escau, el titular de l'òrgan que tinga atribuïda la funció d'assessorament jurídic, i l'Interventor, o, si escau, el titular de l'òrgan que tinga atribuïdes la funció de control econòmic-pressupostari, així com aquells altres que es designen per l'òrgan de contractació entre el personal funcionari de carrera o personal laboral al servei de la Corporació, o membres electes d'aquesta, sense que el seu número, en total, siga inferior a tres. Els membres electes que, si escau, formen part de la Mesa de contractació no podran suposar més d'un terç del total de membres d'aquesta . Actuarà com a Secretari un funcionari de la Corporació.
- En les Entitats locals municipals, mancomunitats i consorcis locals, podran integrar-se en la Mesa personal al servei de les corresponents Diputacions Provincials o Comunitats Autònomes uniprovincials.

- En cap cas podrà formar part de les Meses de contractació ni emetre informes de valoració de les ofertes, personal eventual. Podrà formar part de la Mesa personal funcionari interí únicament quan no existisquen funcionaris de carrera prou qualificats i així s'acredite en l'expedient.
- La composició de la Mesa es publicarà en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació corresponent. Es podran constituir Meses de contractació permanents.
- El comitè d'experts a què es refereix la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 146 de la present Llei, per a la valoració dels criteris que depenguen d'un judici de valor, podrà estar integrat en les Entitats locals per qualsevol personal funcionari de carrera o laboral fix amb qualificació apropiada que no haja participat en la redacció de la documentació tècnica del contracte de què es tracte. En tot cas, entre aquest personal haurà de formar part un tècnic jurista especialitzat en contractació pública.
- Jurado de concursos.

Capacitat del/de la contractista.

Serà la civil per a les persones físiques i la deguda inscripció en el registre corresponent per a les jurídiques. Haurà de tindre solvència econòmica que es determine per l'òrgan de contractació. L'article 67 LCSP 9/2017 es dedica a la capacitat de les empreses comunitàries per a contractar amb el sector públic. Els empresaris que concórreguen agrupats en unions temporals quedaran obligats solidàriament i hauran de nomenar un representant o apoderat únic de la unió amb poders bastants per a exercitar els drets i complir les obligacions que del contracte es deriven fins a l'extinció d'aquest. Igualment, el contractista no podrà tindre prohibida la contractació ni ser incompatible amb l'entitat local contractant. L'article 71 LCSP 9/2017 estableix les causes de prohibició, unificant-les per a totes les entitats del sector públic regulades en l'article 3 de la LCSP 9/2017.

Les prohibicions són: haver sigut condemnat per sentència ferma per associació il·lícita, finançament il·legal de partits polítics corrupció en transaccions econòmiques internacionals, tràfic d'influència, suborn frau i exaccions il·legals, delictes contra la Hisenda pública i la Seguretat Social, delictes contra els treballadors, malversació, encobriment i conductes afins, delictes contra la protecció del medi ambient. Haver sigut condemnat a pena d'inhabilitació especial. Els que han sol·licitat la declaració de concurs, haver sigut declarades insolvents. Haver sigut sancionat amb caràcter ferm d'infracció greu en matèria de disciplina de mercat o en matèria social. No trobar-se al corrent en el compliment d'obligacions tributàries o de Seguretat Social.

Estar incursa la persona física o els administradors o administradores de la persona jurídica en algun dels supòsits de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, de Regulació dels Conflictes d'Interessos dels Membres del Govern i dels Alts Càrrecs de l'Administració General de l'Estat, de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'Incompatibilitats del Personal al Servei de les Administracions públiques o tractar-se de qualsevol dels càrrecs electius regulats en la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General, en els termes establits en aquesta

CLASSES DE CONTRACTES ADMINISTRATIUS.

Una vegada vistos els principals tipus de contractes administratius, hem de diferenciar-los per a això utilitzarem tres criteris:

Contractes segons l'expedient de tramitació.

Poden ser de tramitació ordinària, urgent, i d'emergència. Així com tramitació simplificada dels contractes menors.

Perquè puga utilitzar-se el procediment **urgent**, és necessari que responga a una necessitat inajornable, que siga necessària accelerar per raons d'interés públic, l'expedient ha de contindre la declaració d'urgència feta per l'òrgan de contractació. Tenen una preferència en la tramitació i una reducció en els terminis. Per als de tramitació d'emergència, és necessari que l'administració haja d'actuar immediatament per una emergència com a esdeveniments catastròfics, de situacions de greu perill que afecten la defensa nacional.

Contractes segons l'elecció del procediment.

Procediment obert i restringit, que seran els que es realitzen ordinàriament, en aplicació del principi de concurrència que ha d'inspirar la contractació pública. Però també poden utilitzar-se el procediment amb negociació, en els casos que preveu la norma, el diàleg competitiu, així com el contracte menor.

Contractes segons la selecció de l'adjudicatari.

La regulació de la LCSP prescindeix de la denominació de les formes d'adjudicació. L'adjudicació dels contractes es realitzarà utilitzant una pluralitat de criteris d'adjudicació sobre la base de la millor relació qualitat-preu.

2. L'ADJUDICACIÓ DEL CONTRACTE.

EL PROCEDIMENT DE SELECCIÓ.

L'adjudicació dels contractes es realitzarà utilitzant una pluralitat de criteris d'adjudicació sobre la base de la millor relació qualitat-preu.

Prèvia justificació en l'expedient, els contractes es podran adjudicar conformement a criteris basats en un plantejament que atenga la millor relació cost-eficàcia, sobre la base del preu o cost, com el càlcul del cost del cicle de vida conformement a l'article 148.

L'adjudicació del contracte ha d'efectuar-se basant-se en criteris objectius que garantisquen el respecte dels principis de transparència, no discriminació i igualtat de tracte, així com l'avaluació de les ofertes en condicions de competència efectiva.

La millor relació qualitat-preu s'avaluarà conformement a criteris econòmics i qualitatius.

Els criteris qualitatius que establisca l'òrgan de contractació per a avaluar la millor relació qualitat-preu podran incloure aspectes mediambientals o socials, vinculats a l'objecte del contracte en la forma establida en l'apartat 6 d'aquest article, que podran ser, entre altres, els següents:

1r. La qualitat, inclòs el valor tècnic, les característiques estètiques i funcionals, l'accessibilitat, el disseny universal o disseny per a totes les persones usuàries, les característiques socials, mediambientals i innovadores, i la comercialització i les seues condicions.

Les característiques mediambientals podran referir-se, entre altres, a la reducció del nivell d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle; a l'ús de mesures d'estalvi i eficiència energètica i a la utilització d'energia procedents de fonts renovables durant l'execució del contracte; i al manteniment o millora dels recursos naturals que puguen veure's afectats per l'execució del contracte.

Les característiques socials del contracte es referiran, entre altres, a les següents finalitats: al foment de la integració social de persones amb discapacitat, persones desfavorides o membres de grups vulnerables entre les persones assignades a l'execució del contracte i, en general, la inserció soci laboral de persones amb

discapacitat o en situació o risc d'exclusió social; la subcontractació amb Centres Especials d'Ocupació o Empreses d'Inserció; els plans d'igualtat de gènere que s'apliquen en l'execució del contracte i, en general, la igualtat entre dones i homes; el foment de la contractació femenina; la conciliació de la vida laboral, personal i familiar; la millora de les condicions laborals i salarials; l'estabilitat en l'ocupació; la contractació d'un major nombre de persones per a l'execució del contracte; la formació i la protecció de la salut i la seguretat en el treball; l'aplicació de criteris ètics i de responsabilitat social a la prestació contractual; o els criteris referits al subministrament o a la utilització de productes basats en un comerç equitatiu durant l'execució del contracte.

2n. L'organització, qualificació i experiència del personal adscrit al contracte que vaja a executar aquest, sempre que la seua qualitat personal pugua afectar de manera significativa a la millor execució.

3r. El servei postvenda i l'assistència tècnica i condicions de lliurament tals com la data en què aquesta última ha de produir-se, el procés de lliurament, el termini de lliurament o execució i els compromisos relatius a recanvis i seguretat del subministrament.

Els criteris qualitatius hauran d'anar acompanyats d'un criteri relacionat amb els costos el qual, a elecció de l'òrgan de contractació, podrà ser el preu o un plantejament basat en la rendibilitat, com el cost del cicle de vida calculat de conformitat amb el que es disposa en l'article 148.

Criteri únic.

L'article 146 de la Llei estableix quan només s'utilitze un criteri d'adjudicació, aquest haurà d'estar relacionat amb els costos, podent ser el preu o un criteri basat en la rendibilitat, com el cost del cicle de vida calculat d'acord amb l'indicat en l'article 148 d'aquesta.

Elecció d'un o diversos criteris de valoració d'ofertes. Es permet que l'òrgan de contractació utilitze un o diversos criteris d'adjudicació havent de justificar en l'expedient l'elecció del mateix (Article 145). En l'expedient es justificarà adequadament l'elecció del procediment i la dels criteris que es tindran en consideració per a adjudicar el contracte (article 145).

Pluralitat de criteris d'adjudicació (article 145).

Quan s'utilitzen una pluralitat de criteris d'adjudicació, en la seua determinació, sempre que siga possible, es donarà preponderància a aquells que facen referència a

característiques de l'objecte del contracte que puguen valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de la mera aplicació de les fórmules establides en els plecs.

L'aplicació de més d'un criteri d'adjudicació procedirà, en tot cas, en l'adjudicació dels següents contractes:

- a)** Aquells els projectes del qual o pressupostos no hagen pogut ser establits prèviament i hagen de ser presentats pels candidats o licitadors.
- b)** Quan l'òrgan de contractació considere que la definició de la prestació és susceptible de ser millorada per altres solucions tècniques o per reduccions en el seu termini d'execució.
- c)** Aquells per a l'execució de la qual facilite l'òrgan, organisme o entitat contractant materials o mitjans auxiliars la bona utilització dels quals exigisca garanties especials per part dels contractistes.
- d)** Aquells que requerisquen l'ús de tecnologia especialment avançada o l'execució del qual siga particularment complexa.
- e)** Contractes de concessió d'obres i de concessió de serveis.
- f)** Contractes de subministraments, llevat que els productes a adquirir estiguen perfectament definits i no siga possible variar els terminis de lliurament ni introduir modificacions de cap classe en el contracte, sent per tant el preu l'únic factor determinant de l'adjudicació.
- g)** Contractes de serveis, llevat que les prestacions estiguen perfectament definides tècnicament i no siga possible variar els terminis de lliurament ni introduir modificacions de cap classe en el contracte, sent per tant el preu l'únic factor determinant de l'adjudicació.

En els contractes de serveis que tinguen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, com els serveis d'enginyeria i arquitectura, i en els contractes de prestació de serveis socials si fomenten la integració social de persones desfavorides o membres de grups vulnerables entre les persones assignades a l'execució del contracte, promouen l'ús de persones amb dificultats particulars d'inserció en el mercat laboral o quan es tracte dels contractes de serveis socials, sanitaris o educatius a què es refereix la Disposició addicional quaranta-huitena, o de serveis intensius en mà d'obra, el preu no podrà ser l'únic factor determinant de l'adjudicació. Igualment, en el cas dels contractes de serveis de seguretat privada haurà d'aplicar-se més d'un criteri d'adjudicació.

- h)** Contractes l'execució dels quals pugua tindre un impacte significatiu en el medi ambient, en l'adjudicació del qual es valoraran condicions ambientals mesurables, tals com el menor impacte ambiental, l'estalvi i l'ús eficient de l'aigua i l'energia i dels

materials, el cost ambiental del cicle de vida, els procediments i mètodes de producció ecològics, la generació i gestió de residus o l'ús de materials reciclats o reutilitzats o de materials ecològics.

4t. Els òrgans de contractació vetllaran per que s'establisquen criteris d'adjudicació que permeten obtindre obres, subministraments i serveis de gran qualitat que responguen tan bé com siga possible a les seues necessitats; i, especialment, en els procediments de contractes de serveis que tinguen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, com els serveis d'enginyeria i arquitectura. En els contractes de serveis de l'Annex IV, així com en els contractes que tinguen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, els criteris relacionats amb la qualitat hauran de representar, almenys, el 51 per cent de la puntuació assignable en la valoració de les ofertes, sense perjudici del que es disposa en l'apartat 2.a) de l'article 146.

5é. Els criteris a què es refereix l'apartat 1 que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte s'establiran en els plecs de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu, i haurà de figurar en l'anunci que servisca de convocatòria de la licitació, havent de complir els següents requisits:

- a)** En tot cas estaran vinculats a l'objecte del contracte, en el sentit expressat en l'apartat següent d'aquest article.
- b)** Hauran de ser formulats de manera objectiva, amb ple respecte als principis d'igualtat, no discriminació, transparència i proporcionalitat, i no conferiran a l'òrgan de contractació una llibertat de decisió il·limitada.
- c)** Hauran de garantir la possibilitat que les ofertes siguen avaluades en condicions de competència efectiva i aniran acompanyats d'especificacions que permeten comprovar de manera efectiva la informació facilitada pels licitadors amb la finalitat d'avaluar la mesura en què les ofertes compleixen els criteris d'adjudicació. En cas de dubte, haurà de comprovar-se de manera efectiva l'exactitud de la informació i les proves facilitades pels licitadors.

6é. Es considerarà que un criteri d'adjudicació està vinculat a l'objecte del contracte quan es referisca o integre les prestacions que hagen de realitzar-se en virtut d'aquest contracte, en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cicle de vida, inclosos els factors que intervenen en els següents processos:

- a)** en el procés específic de producció, prestació o comercialització de, si escau, les obres, els subministraments o els serveis, amb especial referència a formes de producció, prestació o comercialització mediambiental i socialment sostenibles i justes;

- b)** o en el procés específic d'una altra etapa del seu cicle de vida, fins i tot quan dits factors no formen part de la seua substància material.

7é. En el cas que s'establisquen les millores com a criteri d'adjudicació, aquestes hauran d'estar prou especificades. Es considerarà que es compleix aquesta exigència quan es fixen, de manera ponderada, amb concreció: els requisits, límits, modalitats i característiques d'aquestes, així com la seua necessària vinculació amb l'objecte del contracte.

En tot cas, en els supòsits en què la seua valoració s'efectue de conformitat amb el que s'estableix en l'apartat segon, lletra a) de l'article següent, no podrà assignar-se-li una valoració superior al 2,5 per cent.

S'entén per millores, a aquest efecte, les prestacions addicionals a les quals figuraven definides en el projecte i en el plec de prescripcions tècniques, sense que aquelles puguen alterar la naturalesa d'aquestes prestacions, ni de l'objecte del contracte.

Les millores proposades per l'adjudicatari passaran a formar part del contracte i no podran ser objecte de modificació. Contingut equivalent al regulat amb anterioritat en Article 150 d'RD Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic (*BOE* 16 novembre).

Contingut equivalent al regulat amb anterioritat en Disposició addicional quarta del RD Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic (*BOE* 16 novembre).

L'aplicació dels criteris d'adjudicació s'efectuarà pels següents òrgans:

- a)** En els procediments d'adjudicació, obert o restringit, celebrats pels òrgans de les Administracions Públiques, la valoració dels criteris la quantificació dels quals depenga d'un judici de valor correspondrà, en els casos en què procedisca per tindre atribuïda una ponderació major que la corresponent als criteris avaluable de forma automàtica, a un comitè format per experts amb qualificació apropiada, que compte amb un mínim de tres membres, que podran pertànyer als serveis dependents de l'òrgan de contractació, però en cap cas podran estar adscrits a l'òrgan proponent del contracte, al qual correspondrà realitzar l'avaluació de les ofertes; o encomanar aquesta a un organisme tècnic especialitzat, degudament identificat en els plecs.
- b)** En els restants supòsits, la valoració dels criteris la quantificació dels quals depenga d'un judici de valor, així com, en tot cas, la dels criteris avaluable

mitjançant la utilització de fórmules, s'efectuarà per la mesa de contractació, si intervé, o pels serveis dependents de l'òrgan de contractació en cas contrari, a l'efecte del qual es podran sol·licitar els informes tècnics que considere necessaris de conformitat amb el que es preveu en l'article 150.1 i 157.5 de la present Llei.

L'elecció de les fórmules s'haurà de justificar en l'expedient.

En tot cas, l'avaluació de les ofertes conforme als criteris quantificables mitjançant la mera aplicació de fórmules es realitzarà després d'efectuar prèviament la d'aquells altres criteris en què no concórrega aquesta circumstància, deixant-se constància documental d'això.

La citada avaluació prèvia es farà pública en l'acte en el qual es procedisca a l'obertura del sobre que continga els elements de l'oferta que es valoraren mitjançant la mera aplicació de fórmules.

Quan en els contractes de concessió d'obres o de concessió de serveis es preveja la possibilitat que s'efectuen aportacions públiques a la construcció o explotació així com qualsevol tipus de garanties, avals o un altre tipus d'ajudes a l'empresa, en tot cas figurarà com un criteri d'adjudicació avaluable de forma automàtica la quantia de la reducció que oferisquen els licitadors sobre les aportacions previstes en l'expedient de contractació.

Excepte quan es prenga en consideració el preu exclusivament, haurà de precisar-se en el plec de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu la ponderació relativa atribuïda a cadascun dels criteris de valoració, que podrà expressar-se fixant una banda de valors amb una amplitud màxima adequada.

En el cas que el procediment d'adjudicació s'articule en diverses fases, s'indicarà igualment en quals d'elles s'aniran aplicant els diferents criteris, establint un llindar mínim del 50 per cent de la puntuació en el conjunt dels criteris qualitius per a continuar en el procés selectiu.

Quan, per raons objectives degudament justificades no siga possible ponderar els criteris triats, aquests s'enumeraran per ordre decreixent d'importància.

PROCEDIMENT D'ADJUDICACION.

Les entitats locals tenen unes especialitats en aquesta matèria que cal tindre en compte:

L'aprovació de la despesa, en els municipis menors de 5.000 habitants ha de ser substituïda per una certificació d'existència de crèdit que s'expedirà per la secretaria-intervenció o la intervenció. (LCSP disposició addicional.3a.4).

Correspon a l'òrgan de contractació l'aprovació de l'expedient i obertura del procediment de contractació que pot ser de tramitació ordinària, tramitació urgent, tramitació d'emergència i contractes menors.

L'aprovació del **plec de clàusules administratives particulars** (LCSP article122), document bàsic del contracte en el qual s'estableixen els pactes i condicions definidores dels drets i obligacions que assumiran les parts, han d'anar precedides dels informes de secretaria, o si escau de l'òrgan que tinga atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la Corporació i de la intervenció, i s'aprovaren amb anterioritat a l'autorització de la despesa o conjuntament. Ha de tindre uns elements essencials, que no poden faltar en el plec, i altres elements que en cas de no tindre's, han de ser considerats com una mera irregularitat no invalidant.

No obstant això existeixen supòsits de contractació en els quals no és necessari el plec de clàusules administratives particulars: els contractes menors, els contractes d'emergència, els de col·laboració.

Els plecs de clàusules administratives hauran de tindre uns continguts específics segons el tipus de contractes: obres, gestió de serveis, contracte de subministraments, contracte de consultoria i assistència, contracte de serveis, contracte de concessió d'obres públiques, per a atendre les seues particulars necessitats.

L'òrgan de contractació ha d'aprovar els **plecs de prescripcions tècniques particulars** que hagen de regir la realització de la prestació i definisquen les seues qualitats, de conformitat amb els requisits que per a cada contracte estableix la llei.

Els informes que la llei assigna als serveis jurídics, s'han d'evacuar per la secretaria o l'òrgan que tinga atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació, així mateix els actes de fiscalització s'exerciran per la Intervenció o la Secretaria Intervenció.

S'utilitzarà el procediment establert, en *principi ordinàriament* mitjançant:

- a. **Procediment obert o procediment restringit, (LCSP article156 a 159) ja que en aplicació del principi de concurrència que ha d'inspirar la contractació pública els òrgans de contractació deuen normalment utilitzar aquests procediments.**

En el procediment obert s'admet que tot empresari interessat que reunisca els

requisits de capacitat, solvència i absència de prohibicions puga presentar proposició, quedant exclosa tota negociació dels termes del contracte amb els licitadors. (LCSP article 156 a 159) Aquest procediment és el més d'acord amb els principis de publicitat, concurrència, igualtat i no discriminació que presideixen la contractació administrativa.

En el procediment restringit (LCSP article 160 a 165) només podran presentar proposicions els empresaris seleccionats expressament per l'òrgan de contractació en atenció a la seua solvència, prèvia sol·licitud d'aquests. En aquest procediment, com en l'obert, es prohibeix tota negociació dels termes del contracte amb els sol·licitants o candidats.

Extraordinàriament es podran utilitzar altres tipus de procediments:

b. El procediment amb negociació (LCSP article 166 al 171).

El contracte s'adjudicarà a l'empresa justificadament triada per l'òrgan de contractació després d'efectuar consultes amb diverses candidates i negociar les condicions del contracte amb una o diverses d'elles.

Els òrgans de contractació poden adjudicar contractes utilitzant el procediment de licitació amb negociació en els contractes d'obres, subministraments, serveis, concessió d'obres i concessió de serveis quan es done alguna de les següents situacions:

- a) Quan la prestació objecte del contracte incloga un projecte o solucions innovadores.
- b) Quan el contracte no puga adjudicar-se sense negociacions prèvies a causa de circumstàncies específiques vinculades a la naturalesa, la complexitat o la configuració jurídica o financera de la prestació que constituïska el seu objecte, o pels riscos inherents a aquesta.
- c) Quan l'òrgan de contractació no puga establir amb la suficient precisió les especificacions tècniques per referència a una norma, avaluació tècnica europea, especificació tècnica comuna o referència tècnica.
- d) Quan en els procediments oberts o restringits seguits prèviament només s'hagueren presentat ofertes irregulars o inacceptables. Es consideren irregulars, en particular, les ofertes que no corresponguen als plecs de la contractació, que s'hagen rebut fora de termini, que mostren indicis de col·lusió o corrupció o que hagen sigut considerades anormalment baixes per l'òrgan de contractació. Es consideraran inacceptables, en particular, les ofertes presentades per licitadors que no posseïsqen la qualificació requerida i les ofertes el preu de les quals depasse el pressupost de l'òrgan de contractació tal com s'haja determinat i

documentat abans de l'inici del procediment de contractació.

e) Quan es tracte de contractes de serveis socials personalíssims que tinguen per una de les seues característiques determinants l'arrelament de la persona a l'entorn d'atenció social, sempre que l'objecte del contracte consistisca a dotar de continuïtat en l'atenció a les persones que ja eren beneficiàries d'aquest servei.

c. El procediment de diàleg competitiu.

Ha de seguir-se en els casos i termes previstos en LCSP article 172 a 176:

En el diàleg competitiu, la mesa especial de diàleg competitiu dirigeix un diàleg amb els candidats seleccionats, prèvia sol·licitud d'aquests, a fi de desenvolupar una o diverses solucions susceptibles de satisfer les seues necessitats i que serviran de base perquè els candidats triats presenten una oferta.

Amb l'objectiu de fomentar la participació de les empreses que puguen oferir les solucions més apropiades i innovadores, els òrgans de contractació poden establir en el document descriptiu primes o compensacions per a tots o alguns dels participants en el diàleg. Els òrgans de contractació han de donar a conèixer les seues necessitats i requisits en l'anunci de licitació i els definiran en aquest anunci o en un document descriptiu, que no podrà ser modificat posteriorment.

Haurà de deixar-se constància en l'expedient de contractació de la justificació adequada de l'elecció del procediment.

d. El Contracte menor. Es consideren contractes menors els contractes d'import inferior a 40.000 euros, quan es tracte de contractes d'obres, i inferior a 15.000 euros, quan es tracte d'altres contractes. Pot adjudicar-se directament a qualsevol empresari, només amb l'aprovació de la despesa i la incorporació de la factura corresponent. En el contracte d'obres haurà d'afegir-se, a més, el pressupost de les obres, sense perjudici que haja d'existir el corresponent projecte quan normes específiques així ho requerisquen. Haurà de sol·licitar-se igualment l'informe de supervisió quan el treball afecte l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra. Els contractes menors no poden tindre una duració superior a un any ni ser objecte de pròrroga.

La figura del contracte menor suposa una excepció a l'aplicació dels procediments d'adjudicació previstos amb caràcter general.

e. El concurs de projecte (articles 183 al 187). Són concursos de projectes els procediments encaminats a l'obtenció de plans o projectes, principalment en els camps d'arquitectura, urbanisme, enginyeria, i el processament de dades, a través d'una selecció que, després de la corresponent licitació, s'encomana a un jurat. Es troba regulat en els articles 183 al 187.

Es consideren subjectes a regulació harmonitzada els concursos de projectes el valor estimat dels quals siga igual o superior als llindars fixats en les lletres a) i b) de l'apartat 1 de l'article 22 en funció de l'òrgan que efectue la convocatòria.

La publicitat es realitza, segons el que s'estableix en la LCSP mitjançant anuncis:

- **Anunci previ.** Els òrgans de contractació poden publicar un anunci d'informació prèvia amb la finalitat de donar a conèixer aquells contractes d'obres, subministraments o serveis que, estant subjectes a regulació harmonitzada, tinguen projectat adjudicar en els següents 12 mesos.

Aquests anuncis es publiquen a elecció de l'òrgan de contractació, en el *Diari Oficial de la Unió Europea* (DOUE) o en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació allotjat en la Plataforma de Contractació del Sector Públic o servei d'informació equivalent a nivell autonòmic. En el cas que l'anunci d'informació prèvia es publique en el DOUE no es publicarà a nivell nacional abans d'aquella publicació.

- **Anunci de convocatòria de licitació** (article 135). El seu objecte és permetre la participació dels licitadors mitjançant la presentació de proposicions en el termini establert. No suposa una oferta incondicionada, a la manera que s'entén en l'àmbit privat, sinó una formal invitació als possibles interessats perquè presenten les vertaderes ofertes. L'anunci de licitació per a l'adjudicació de contractes de les Administracions Públiques, a excepció dels procediments negociats sense publicitat, es publicarà en el perfil de contractant. En els contractes celebrats per l'Administració General de l'Estat, o per les entitats vinculades a aquesta que gaudisquen de la naturalesa d'Administracions Públiques, l'anunci de licitació es publicarà a més en el *Boletín Oficial del Estado*.

Quan els contractes estiguen subjectes a regulació harmonitzada la licitació haurà de publicar-se, a més, en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, devent els poders adjudicadors poder demostrar la data d'enviament de l'anunci de licitació. L'Oficina de Publicacions de la Unió Europea confirmarà al poder adjudicador la recepció de l'anunci i la publicació de la informació enviada, indicant la data d'aquesta publicació. Aquesta confirmació constituirà prova de la publicació. En les corporacions locals la publicitat d'aquests procediments es farà, quan no hagen de publicar-se en el DOUE, ni en el BOE, en el *Butlletí oficial de la Província*, o de la Comunitat Autònoma.

Hauran també de ser objecte de publicació en el perfil de contractant:

- la decisió de no adjudicar o celebrar el contracte;
- el desistiment del procediment d'adjudicació;
- la declaració de desert;

- la interposició de recursos i l'eventual suspensió dels contractes amb motiu de la interposició de recursos;
 - els procediments anul·lats;
 - la composició de les meses de contractació que assistisquen als òrgans de contractació.
 - la designació dels membres del comitè d'experts o dels organismes tècnics especialitzats per a l'aplicació de criteris d'adjudicació que depenguen d'un judici de valor en els procediments en els quals siguen necessaris;
 - el càrrec dels membres de les meses de contractació i dels comitès d'experts, no permetent-se al·lusions genèriques o indeterminades o que es referisquen únicament a l'Administració, organisme o entitat a la qual representen o en la qual prestaren els seus serveis;
 - la formalització dels encàrrecs a mitjans propis l'import dels quals fora superior a 50.000 euros, IVA exclòs;
- **Adjudicació del contracte.** La resolució d'adjudicació ha de ser motivada, notificada als candidats i licitadors i publicada en el perfil de contractant en el termini de 15 dies. (LCSP article 151).

Els òrgans de contractació fixaran els terminis de presentació de les ofertes i sol·licituds de participació tenint en compte el temps que raonablement puga ser necessari per a preparar aquelles, atesa la complexitat del contracte, i respectant, en tot cas, els terminis mínims fixats en aquesta Llei.

Els òrgans de contractació hauran d'ampliar el termini inicial de presentació de les ofertes i sol·licituds de participació, de manera que tots els possibles interessats en la licitació puguen tindre accés a tota la informació necessària per a elaborar aquestes, quan per qualsevol raó els serveis dependents de l'òrgan de contractació no hagueren atés el requeriment d'informació que l'interessat haguera formulat amb la deguda antelació, en els termes assenyalats en l'apartat 3 de l'article 138.

Els òrgans de contractació oferiran accés als plecs i altra documentació complementària per mitjans electrònics a través del perfil de contractant, accés que serà lliure, directe, complet i gratuït, i que haurà de poder efectuar-se des de la data de la publicació de l'anunci de licitació o, si escau, de l'enviament de la invitació als candidats seleccionats.

Les proposicions dels interessats hauran d'ajustar-se als plecs i documentació que regeixen la licitació, i la seua presentació suposa l'acceptació incondicionada per l'empresari del contingut de la totalitat de les seues clàusules o condicions, sense excepció o cap reserva, així com l'autorització a la taula i a l'òrgan de contractació per a consultar les dades recollides en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses

Classificades del Sector Públic o en les llistes oficials d'operadors econòmics d'un Estat membre de la Unió Europea.

Les proposicions seran secretes i s'arbitraran els mitjans que garantisquen tal caràcter fins al moment d'obertura de les proposicions, sense perjudici del que es disposa en els articles 143, 175 i 179 quant a la informació que ha de facilitar-se als participants en una subhasta electrònica, en un diàleg competitiu, o en un procediment d'associació per a la innovació.

Cada licitador no podrà presentar més d'una proposició, sense perjudici del que es disposa en l'article 142 sobre admissibilitat de variants i en l'article 143 sobre presentació de nous preus o valors en el si d'una subhasta electrònica. No podrà subscriure tampoc cap proposta en unió temporal amb uns altres si ho ha fet individualment o figurar en més d'una unió temporal. La infracció d'aquestes normes donarà lloc a la no admissió de totes les propostes per ell subscrietes.

En la proposició haurà d'indicar-se, com a partida independent, l'import de l'Impost sobre el Valor Afegit que haja de ser repercutit.

La llei LCSP, estableix una sèrie de normes procedimentals prèvies a l'adjudicació, que venen establides en els respectius procediments, obert i restringit, relatives a les propostes d'adjudicació, per part de l'òrgan competent per a la valoració de les proposicions (mesa de contractació, etc.).

La mesa de contractació o, en defecte d'això, l'òrgan de contractació classificarà, per ordre decreixent, les proposicions presentades per a posteriorment elevar la corresponent proposta a l'òrgan de contractació, en el cas que la classificació es realitze per la mesa de contractació.

Una vegada acceptada la proposta de la taula per l'òrgan de contractació, els serveis corresponents requeriran al licitador que haja presentat la millor oferta, de conformitat amb el que es disposa en l'article 145 perquè, dins del termini de deu dies hàbils, a comptar des del següent a aquell en què haguera rebut el requeriment, present la documentació justificativa de les circumstàncies a les quals es refereixen les lletres a) a c) de l'apartat 1 de l'article 140 si no s'haguera aportat amb anterioritat, tant del licitador com d'aquelles altres empreses a les capacitats de les quals es recórrega, sense perjudici del que s'estableix en el segon paràgraf de l'apartat 3 del citat article; de disposar efectivament dels mitjans que s'haguera compromés a dedicar o adscriure a l'execució del contracte conforme a l'article 76.2; i d'haver constituït la garantia definitiva que siga procedent. Els corresponents certificats podran ser expedits per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, llevat que s'establisca una altra cosa en els plecs.

De no emplenar-se adequadament el requeriment en el termini assenyalat,

s'entendrà que el licitador ha retirat la seua oferta, procedint-se a exigir-li l'import del 3 per cent del pressupost base de licitació, IVA exclòs, en concepte de penalitat, que es farà efectiu en primer lloc contra la garantia provisional, si s'haguera constituït, sense perjudici del que s'estableix en la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 71.

L'òrgan de contractació adjudicarà el contracte dins dels cinc dies hàbils següents a la recepció de la documentació. En els procediments negociats, de diàleg competitiu i d'associació per a la innovació, l'adjudicació concretarà i fixarà els termes definitius del contracte.

FORMALITZACIÓ DEL CONTRACTE

Els contractes que celebren les Administracions Públiques hauran de formalitzar-se en document administratiu que s'ajuste amb exactitud a les condicions de la licitació, constituint aquest document títol suficient per a accedir a qualsevol registre públic. No obstant això, el contractista podrà sol·licitar que el contracte s'eleve a escriptura pública, corrent del seu càrrec les corresponents despeses. No es podran incloure en cap cas en el document en què es formalitze el contracte clàusules que impliquen alteració dels termes de l'adjudicació.

En el cas dels contractes menors definits en l'article 118 s'acreditarà la seua existència amb els documents als quals es refereix aquest article.

Si el contracte és susceptible de recurs especial en matèria de contractació conforme a l'article 44, la formalització no podrà efectuar-se abans que transcorreguen quinze dies hàbils des que es remeta la notificació de l'adjudicació als licitadors i candidats. Les Comunitats Autònomes podran incrementar aquest termini, sense que excedisca d'un mes.

Els serveis dependents de l'òrgan de contractació requeriran a l'adjudicatari perquè formalitze el contracte en termini no superior a cinc dies a comptar des del següent a aquell en què haguera rebut el requeriment, una vegada transcorregut el termini previst en el paràgraf anterior sense que s'haguera interposat recurs que porte aparellada la suspensió de la formalització del contracte. D'igual forma procedirà quan l'òrgan competent per a la resolució del recurs haguera alçat la suspensió.

En els restants casos, la formalització del contracte haurà d'efectuar-se no més tard dels quinze dies hàbils següents a aquell en què es realitze la notificació de l'adjudicació als licitadors i candidats en la forma prevista en l'article 151.

4. EXTINCIÓ. Els contractes administratius s'extingiran per compliment o per resolució.

PER COMPLIMENT DEL CONTRACTE

El contracte s'entendrà compliment pel contractista quan aquest haja realitzat, d'acord amb els termes d'aquest i a satisfacció de l'administració, la totalitat de la prestació.

En tot cas, la seua constatació exigirà per part de l'Administració un acte formal i positiu de recepció o conformitat dins del mes següent al lliurament o realització de l'objecte del contracte, o en el termini que es determine en el plec de clàusules administratives particulars per raó de les seues característiques. A la Intervenció de l'Administració corresponent li serà comunicat, quan això siga preceptiu, la data i lloc de l'acte, per a la seua eventual assistència en exercici de les seues funcions de comprovació de la inversió.

Dins dels terminis establits per als diferents tipus de contractes, haurà d'acordar-se i notificar-se al contractista, la liquidació corresponent del contracte.

La recepció a satisfacció de l'administració no exonera de responsabilitat al contractista pels possibles defectes de l'objecte de contracte. Aquesta perdura durant el termini de garantia, que com a norma general es fixa en els contractes.

RESOLUCIÓ

Són causes de resolució del contracte:

- a) La mort o incapacitat sobrevinguda del contractista individual o l'extinció de la personalitat jurídica de la societat contractista, sense perjudici del que es preveu en l'article 98 relatiu a la successió del contractista.
- b) La declaració de concurs o la declaració d'insolvència en qualsevol altre procediment.
- c) El mutu acord entre l'Administració i el contractista.
- d) La demora en el compliment dels terminis per part del contractista. En tot cas el retard injustificat sobre el pla de treballs establert en el plec o en el contracte, en qualsevol activitat, per un termini superior a un terç del termini de duració inicial del contracte, incloses les possibles pròrrogues.
- e) La demora en el pagament per part de l'Administració per termini superior a l'establert en l'apartat 6 de l'article 198 o l'inferior que s'haguera fixat a l'empara del seu apartat 8.
- f) L'incompliment de l'obligació principal del contracte. Seran, així mateix causes de resolució del contracte, l'incompliment de les restants obligacions essencials sempre que aquestes últimes hagueren sigut qualificades com a tals en els plecs o en el corresponent document descriptiu, quan concórreguen els dos requisits següents:

- I. Que les mateixes respecten els límits que l'apartat 1 de l'article 34 estableix per a la llibertat de pactes.
 - II. Que figuren enumerades de manera precisa, clara i inequívoca en els plecs o en el document descriptiu, no sent admissibles clàusules de tipus general.
- g)** La impossibilitat d'executar la prestació en els termes inicialment pactats, quan no siga possible modificar el contracte conforme als articles 204 i 205; o quan donant-se les circumstàncies establides en l'article 205, les modificacions impliquen, aïllada o conjuntament, alteracions del preu d'aquest, en quantia superior, en més o en menys, al 20 per cent del preu inicial del contracte, a exclusió de l'Impost sobre el Valor Afegit.
- h)** Les que s'assenyalen específicament per a cada categoria de contracte en aquesta Llei.
- i)** L'impagament, durant l'execució del contracte, dels salaris per part del contractista als treballadors que estigueren participant en aquesta, o l'incompliment de les condicions establides en els Convenis col·lectius en vigor per a aquests treballadors també durant l'execució del contracte. En els casos en què concórreguen diverses causes de resolució del contracte amb diferents efectes quant a les conseqüències econòmiques de l'extinció, haurà d'atendre's a la qual haja aparegut amb prioritat en el temps.

CAPÍTOL VII.

BÉNS.

CAPÍTOL VII. BÉNS.

1. CLASSES DE BÉNS DELS MUNICIPIS.

Els ajuntaments, igual que les persones físiques, necessiten, per al compliment de les seues finalitats i per a atendre les seues necessitats, d'un conjunt de béns i drets, que constitueixen el seu patrimoni.

Amb caràcter general formen part d'aquest patrimoni tots els béns, drets i accions que els pertanguen amb independència de la manera en què hagen sigut adquirits per l'Ajuntament.

No s'entendran inclosos en aquest patrimoni els diners, els valors, els crèdits i els altres recursos financers.

Tipus de béns dels municipis: Els béns dels municipis es classifiquen en béns de domini públic o demaniais i de domini privat, o patrimonials. A més, existeix un tercer tipus de béns amb uns caràcters específics que són els béns comunals.

Béns demaniais. Són aquells que es troben destinats a l'ús general o al servei públic. Són béns d'ús públic local, els camins i carreteres, places, carrers, passejos, parcs, aigües, fonts, canals, ponts i altres obres públiques d'aprofitament o utilització generals la conservació i cura dels quals siga obligació del municipi.

Són béns de servei públic local, els destinats directament al compliment de finalitats públiques de responsabilitat dels municipis, tals com les cases consistorials, escorxadors, mercats, llotges, hospitals, hospicis, museus, muntanyes catalogades, escoles, cementeris, elements de transport, piscines i camps d'esport i, en general, qualssevol altres béns directament destinats a la prestació de serveis públics o administratius.

Béns comunals. Són aquells l'aprofitament dels quals correspon al comú dels veïns. Tenen consideració de béns de domini públic i només poden pertànyer als municipis o les entitats locals menors (les denominades tradicionalment pedanies).

Béns patrimonials. Són la resta de béns, és a dir, aquells que no estiguen destinats a un ús públic ni afectats a algun servei públic i que puguen constituir font d'ingressos per a l'Entitat Local. Dins d'aquests es troben, amb característiques específiques, les

parcel·les sobrants (porcions de terreny no susceptibles d'un ús adequat) i els efectes no utilitzables (béns deteriorats, deprecials o en deficient estat de conservació).

2. INVENTARI DE BÉNS.

És el catàleg o relació de tots els béns i drets de qualsevol classe que pertanguen al municipi. En ell es faran constar els detalls o circumstàncies d'aquests, com a classe, forma d'adquisició, superfície, utilització, etc.

Els ajuntaments, igual que la resta de les administracions públiques, estan obligades a inventariar els béns i drets que integren el seu patrimoni, fent constar, amb el suficient detall, els esments necessaris per a la seua identificació i les que resulten precises per a reflectir la seua situació jurídica i la destinació o ús al fet que estan sent dedicades.

La importància d'aquest document és doble. D'una banda, serveix de mitjà de defensa enfront d'atacs a béns municipals, perquè serveix d'element de prova de la propietat municipal d'aquest bé. D'altra banda, per a dur a terme determinats negocis que afecten béns municipals, com per exemple la venda d'un bé patrimonial, és requisit indispensable que el mateix es trobe inclòs en l'inventari municipal.

Els béns es ressenyen en l'inventari per separat agrupant-los en els següents epígrafs:

- 1. immobles
- 2. drets reals
- 3. mobles de caràcter històric, artístic o de considerable valor econòmic
- 4. valors mobiliaris, crèdits i drets, de caràcter personal de la Corporació
- 5. vehicles
- 6. semovents (animals)
- 7. mobles (no inclosos en els grups anteriors)
- 8. béns i drets revertibles (béns que pertanyeran a l'Ajuntament tot passat cert termini o complida certa condició).

3. APROVACIÓ DE L'INVENTARI DE BÉNS I REMISSIÓ A ALTRES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES.

El Ple és l'òrgan competent per a aprovar l'inventari ja format, la seua rectificació i comprovació. La rectificació es verificarà anualment, reflectint-se les circumstàncies produïdes que afecten en alguna mesura als béns i drets. La comprovació s'efectuarà

sempre que es renove l'Ajuntament, estenen-se acta d'aquesta. Podran incloure's en l'inventari, mitjançant aprovació pel Ple, béns amb caràcter puntual sense haver d'esperar a la rectificació anual. S'exigeix que l'inventari siga autoritzat pel secretari de l'Ajuntament, amb el vistiplau de l'alcalde i una còpia d'aquest i de les seues rectificacions es remetrà a l'Administració General de l'Estat i a la Comunitat Autònoma corresponent.

4. OBLIGACIÓ D'INSCRIPCIÓ EN EL REGISTRE DE LA PROPIETAT DELS BÉNS INVENTARIATS.

Els ajuntaments tenen el deure de conservar i protegir els seus béns i d'això deriva l'obligatorietat d'inscriure els seus béns immobles i drets reals sobre aquests en el Registre de la Propietat, com a mitjà d'identificació i defensa enfront de tercers. Els béns s'inscriuen mitjançant el corresponent títol inscripible (normalment escriptura pública o títol judicial) i quan aquest falte serà suficient a aquest efecte, certificació que, en relació amb l'inventari de béns aprovat per la respectiva corporació, expedisca el secretari amb el vistiplau de l'alcalde.

Respecte a quins béns immobles són inscripibles, ho són tots i per tant els béns patrimonials i els drets reals sobre aquests, i també els de domini públic i els comunals.

5. BÉNS DE DOMINI PÚBLIC: AFECTACIÓ, DESAFECTACIÓ I MUTUACIONS DEMANIALS.

Conceptes. Tant l'afectació com la desafectació són alteracions de la qualificació jurídica dels béns locals.

L'afectació consisteix a donar a un bé patrimonial la naturalesa i règim jurídic de bé de domini públic o comunal, tot això sobre la base del canvi de destinació i ús que experimenta.

La desafectació consisteix a desproveir al bé de la naturalesa demanial, per canvi igualment de destinació o ús. Seria la situació inversa a l'afectació.

La mutació demanial, consisteix en el canvi d'ús o destinació donada a un bé de domini públic, és a dir, canvia l'ús, però continua sent demanial. Per exemple, a un edifici destinat a casa de cultura se li canvia l'ús i es comença a utilitzar com a consultori mèdic.

L'alteració de la qualificació jurídica d'un bé, és a dir, que un bé passe de ser bé

patrimonial a bé de domini públic o viceversa, pot fer-se de diverses maneres que s'exposen a continuació:

A) Alteració expressa:

1. **Supòsit general.** Es requereix tramitar un expedient en el qual s'acredite la seua oportunitat i legalitat. Per oportunitat hem d'entendre el que és adequat al Municipi, sent útil i profitós per a aquest. Acreditar la legalitat és tant com seguir el procediment adequat. Es requereix informació pública durant un mes a través d'anunci en el "Butlletí Oficial de la Província" i en el tauler d'edictes, i acord adoptat per la majoria absoluta del nombre legal de membres del Ple de l'Ajuntament.

2.- **Supòsit específic:**

Declaració d'un terreny parcel·la sobrant. - Són aquells terrenys que per la seua reduïda extensió, forma irregular o emplaçament no foren susceptibles d'un ús adequat. Requereix expedient en el qual s'acredite l'oportunitat i legalitat, informació pública durant un mes ("Butlletí Oficial de la Província" i tauler d'edictes de l'Ajuntament) i acord de Ple adoptat per la majoria absoluta del nombre legal de membres d'aquest.

Autorització prèvia per a la desafectació d'edificis escolars de titularitat municipal. Els immobles i edificis públics educatius que siguen propietat municipal només podran ser desafectats, totalment o parcialment, prèvia autorització expressa de l'administració educativa.

Desafectació de béns comunals: Procedeix la desafectació d'aquest tipus de béns quan per la seua naturalesa o altres causes no hagen sigut objecte de gaudi com ben comunal durant més de deu anys, encara que en algun d'ells s'haja produït acte aïllat d'aprofitament. Es requereix informació pública durant un mes, aprovació en Ple per majoria absoluta del nombre legal de membres i aprovació per la Comunitat Autònoma o Diputació Provincial.

B) Alteració automàtica.

L'alteració es produeix automàticament en els següents suposats:

- Aprovació definitiva dels plans d'ordenació urbana i dels projectes d'obres i serveis.
- Dedicació de béns patrimonials per més de vint-i-cinc anys a un ús o servei públic o comunal.
- L'adquisició per part de l'Entitat Local per usucapió, és a dir, per ús

continuat en concepte d'amo, d'un bé que vinguera estant destinat a un ús o servei públic o comunal.

6. BÉNS DE DOMINI PÚBLIC: ÚS I APROFITAMENT.

L'ús i aprofitament dels béns demaniais amb caràcter general estarà subjecte a les següents normes:

- Han de ser adequats i suficients per a servir a l'ús general o al servei públic a què estiguen destinats.
- Han d'aplicar-se efectivament a l'ús general o al servei públic, sense més excepcions que les derivades de raons d'interés públic degudament justificades.
- Han de dedicar-se preferentment a l'ús comú enfront del seu ús privatiu.

TIPUS D'ÚS:

Ús comú: que correspon per igual a tots els ciutadans, de manera que l'ús d'uns no impedisca el dels altres, i s'estimarà:

- **General:** quan no concórreguen circumstàncies singulars (per exemple, l'ús que fan els ciutadans d'un carrer al circular per aquest).
- **Especial:** si concorregueren circumstàncies especials per la perillositat, intensitat d'ús o qualsevol altra semblant (per exemple, un gual d'aparcament).

Ús privatiu: el constituït per l'ocupació d'una porció del domini públic, de manera que limite o excloga la utilització pels altres interessats (per exemple, la instal·lació d'un quiosc en la via pública).

Ús normal: el que fora conforme amb la seua destinació principal.

Ús anormal: si no fora conforme amb aquesta destinació.

7. BÉNS PATRIMONIALS: ADQUISICIÓ, ÚS I APROFITAMENT.

Adquisició: Els ajuntaments tenen capacitat plena per a adquirir i posseir béns de totes classes. Les maneres d'adquirir poden ser variades i així poden fer-ho mitjançant preu, mitjançant expropiació, sent beneficiàries d'una herència o donació, i per qualsevol altre mitjà legalment previst.

Ús i aprofitament: L'ús i aprofitament dels béns patrimonials amb caràcter general estarà subjecte a les següents normes:

- La gestió i administració d'aquests béns s'ajustarà als principis d'eficiència i economia.
- Eficàcia i rendibilitat en l'explotació.

L'Ajuntament titular d'aquests béns i drets pot destinar-los a la satisfacció de les seues pròpies necessitats a través de la utilització directa d'aquests.

L'explotació i utilització dels béns o drets patrimonials podrà efectuar-se per terceres persones a través de qualsevol negoci jurídic.

Els contractes per a l'explotació dels béns i drets patrimonials s'adjudicaran per concurs, és a dir tenint en compte no solament el preu ofert sinó també altres condicions determinades prèviament per l'Ajuntament. Quan el bé tinga peculiaritats, o existisca limitació de la demanda, o urgència resultant d'esdeveniments imprevisibles o singularitat de l'operació, es pot acudir a l'adjudicació directa. Les circumstàncies determinants de l'adjudicació directa hauran d'estar prou justificades.

8. BÉNS PATRIMONIALS: ALIENACIÓ, PARCEL·LES SOBRRANTS, EL PATRIMONI MUNICIPAL DEL SÒL.

ALIENACIÓ

Mitjançant l'alienació es transfereix la propietat d'un bé i aquest ix del patrimoni del municipi. Els béns qualificats com a patrimonials poden en principi ser alienats, si bé és necessari el compliment de determinats requisits, per a garantir la protecció del patrimoni del municipi, i a l'efecte de que els béns siguen transmesos amb les majors garanties possibles.

Amb caràcter general i abans de conducta a l'alienació ha d'estar perfectament delimitada la situació física i jurídica del bé, aquesta última mitjançant la inscripció en l'inventari de béns i en el Registre de la Propietat. Ha d'estar determinat, mitjançant informe pericial, el preu del bé.

De tota alienació que es produïska haurà de donar-se compte a la Diputació Provincial i, en alguns supòsits, serà precisa la seua autorització, actuant la Diputació en aquests supòsits en exercici de facultats delegades per la Comunitat Autònoma. Quan l'alienació afecte monuments, edificis i objectes artístics, històrics o culturals serà necessari informe previ de l'òrgan competent la Comunitat Autònoma o de l'Estat en matèria de Patrimoni Històric. L'òrgan competent municipal per a acordar l'alienació serà l'Alcalde o el Ple depenent del valor del bé.

Modalitats.

Venda. Es tracta d'una alienació mitjançant preu. S'haurà de dur a terme amb caràcter general a través de subhasta en la qual resultarà adjudicatari el que millor preu oferisca.

Permuta. Consisteix en el canvi d'un bé municipal de naturalesa patrimonial per un altre i constitueix una excepció al criteri general de la necessitat de la subhasta per a les alienacions de béns patrimonials. Aquesta figura pot ser un instrument de gran utilitat per als ajuntaments quan necessiten un concret bé immoble per a les seues necessitats i hi ha la possibilitat de permutar-lo per un altre al qual no se li estiga donant ús. Són requisits específics per a poder dur a terme la permuta els següents:

- Que en l'expedient quede acreditada la necessitat d'efectuar la permuta.
- Que la diferència del valor entre els béns que es tracta de permutar no siga superior al 40% del qual el tinga major.

Cessió gratuïta. Els municipis poden cedir gratuïtament a entitats privades sense ànim de lucre o a Institucions Públiques, béns immobles patrimonials per a finalitats d'utilitat pública o d'interés social que redunden en benefici dels habitants del terme municipal, havent de quedar justificat aquest extrem. Si en l'acord de cessió no s'estableix cap altra cosa, s'entén que la fi pel qual ha sigut atorgat el bé ha de complir-se en el terme màxim de cinc anys, i s'ha de mantindre la seua destinació en els trenta anys següents. En cas d'incompliment el bé tornaria a l'Entitat Local

PARCEL·LES SOBRANTS

Són una categoria específica de béns patrimonials, definides com aquelles porcions de terrenys que no són susceptibles d'un ús adequat per la seua reduïda extensió, forma irregular o emplaçament. Requereixen expedient per a declarar-les com a tals en el qual s'acrediten aquestes circumstàncies i en el qual haurà d'existir una exposició pública d'un mes i acord favorable adoptat per la majoria absoluta del nombre legal de membres de la Corporació.

Dins de les parcel·les sobrants ens trobem amb una modalitat que es denomina sobrants de via pública, que són porcions de terreny que no són susceptibles d'ús adequat com a carrer per la seua forma irregular, extensió o emplaçament. En aquest cas, a través dels tràmits abans descrits, es desafecta aquesta porció de via pública perdent la condició de bé demanial i es declara al seu torn parcel·la sobrant.

Les parcel·les sobrants tenen un règim peculiar quant a l'alienació perquè han de vendre's directament als propietaris confrontants o ser permutades amb terrenys d'aquests.

PATRIMONI MUNICIPAL DEL SÒL

És un patrimoni separat dels restants béns municipals mitjançant el qual els ajuntaments intervenen en el mercat del sòl. Està integrat per una sèrie d'elements variats com a immobles, aprofitaments urbanístics, fons i obligacions.

La seua constitució és obligatòria i automàtica per a tots els ajuntaments que disposen de planejament general, és a dir, de Pla General o Normes Urbanístiques Municipals. Per a la resta dels ajuntaments la seua constitució és voluntària.

Els béns integrants d'aquest patrimoni, inclosos els ingressos procedents de la seua venda, han de destinar-se a finalitats d'interés social previstos en el planejament municipal i en la pròpia normativa. Entre aquestes finalitats destaca la construcció d'habitatges de protecció pública.

Està permesa la transmissió a tercers d'aquest tipus de béns sempre que es respecten les finalitats socials al·ludides. Com a regla general haurà d'efectuar-se per preu mitjançant venda o permuta, utilitzant la forma del concurs. Només de manera excepcional es permet la cessió gratuïta o la venda o permuta de manera directa.

Excepcionalment els municipis que disposen d'aquest patrimoni, puguen destinar-lo a reduir deute comercial i financer, sempre que complisquen una sèrie de requisits, entre ells, que tinguen aprovat el Pressupost de l'exercici i liquidats els dels anteriors, i que existisca acord del Ple que justifique que aquestes quantitats es destinaran a la reducció del deute de la Corporació Local, sent necessària autorització prèvia de l'òrgan que exercisca la tutela financera. L'import haurà de ser reposat en un termini màxim de deu anys.

9. BÉNS COMUNALS.

Són aquells béns l'aprofitament dels quals correspon al comú dels veïns. Tenen consideració de béns de domini públic i només poden pertànyer als municipis o a les entitats locals menors (les denominades tradicionalment pedanies). Encara que tenen la consideració de béns de domini públic se subjecten a un règim peculiar.

Ús i aprofitament. S'estableix un ordre escalonat de les diferents formes d'aprofitament i gaudi de manera que la seua aplicació respectiva requereix que no siga possible acudir a l'anterior. Així es dona preferència al règim d'explotació comuna o cultiu col·lectiu dels veïns i solo quan el mateix fora impracticable es pot acudir a l'aprofitament peculiar, segons el costum o reglamentació local, i en defecte d'això s'efectuaran adjudicacions de lots o sorts als veïns. Si cap de les modalitats anteriors resulta possible s'acudirà a l'adjudicació mitjançant preu.

Si s'acudeix a l'aprofitament peculiar, ha d'entendre's que el costum té prioritat sobre l'ordenança local. Si la forma d'aprofitament és per lots o sorts es farà als veïns en proporció directa al nombre de persones que tinguen al seu càrrec i inversa a la seua situació econòmica. Finalment, l'adjudicació mitjançant preu ha de ser autoritzada per la Comunitat Autònoma efectuant-se mitjançant subhasta pública en la qual tenen preferència en igualtat de condicions els veïns sobre els no residents. Si no acudeixen licitadors a la subhasta l'adjudicació podrà fer-se de forma directa.

Desafectació dels béns comunals. Procedeix la desafectació d'aquest tipus de béns quan per la naturalesa o altres causes no hagen sigut objecte d'ús comunal durant més de deu anys, encara que en algun d'ells s'haja produït acte aïllat d'aprofitament. Es requereix informació pública durant un mes, aprovació en Ple per majoria absoluta del nombre legal de membres i aprovació per la Diputació Provincial, en actuar en aquests supòsits en exercici de facultats delegades per la Comunitat Autònoma. Una vegada desafectats, si són qualificats com a patrimonials, hauran de ser arrendats als qui es

comprometen al seu aprofitament agrícola, tenint preferència els veïns.

10. DEFENSA DELS MUNICIPIS RESPECTE DELS SEUS BÉNS.

Les entitats locals estan obligades a protegir i defensar el seu patrimoni. A tal fi, exerciran les potestats i accions judicials que siguen procedents per a això, per la qual cosa disposen de les facultats i prerrogatives que a continuació s'expliquen.

Investigació de béns. Els ajuntaments tenen la facultat d'investigar la situació dels béns i drets que presumiblement formen part del seu patrimoni, sempre que aquesta no conste, a fi de determinar la seua titularitat quan aquesta no els conste de manera certa. Es pretén esbrinar la situació d'aquells béns i drets la titularitat dels quals no consta amb certesa, però existeixen indicis que aquesta poguera correspondre al municipi. No es podrà exercir si el desconeixement no existeix, perquè es coneix el titular per existir constància d'això en un registre públic o en qualsevol document que obre en poder de l'Administració, ja que tal facultat no autoritza a pertorbar la possessió dels qui figuren com a titulars. Per a l'exercici d'aquesta facultat és necessari tramitar expedient administratiu amb els tràmits recollits en la normativa.

Partió. Els ajuntaments podran partionar els béns immobles del seu patrimoni d'altres pertanyents a tercers quan els límits entre ells siguen imprecisos o existisquen indicis d'usurpació. Consistirà a practicar les operacions tècniques de comprovació i, si escau, de rectificació per a delimitar la finca a què es referisquen i declarar provisionalment la possessió de fet sobre aquesta.

Recuperació d'ofici. Els ajuntaments, podran recuperar per si mateixos la possessió indegudament perduda sobre els béns i drets del seu patrimoni. Si els béns i drets la possessió dels quals es tracta de recuperar tenen la condició de demanials, la potestat de recuperació podrà exercitar-se en qualsevol temps. Si es tracta de béns i drets patrimonials la recuperació de la possessió en via administrativa requereix que la iniciació del procediment haja sigut notificada abans que transcórrega el termini d'un any, comptat des de l'endemà al de la usurpació. Passat aquest termini, per a recuperar la possessió d'aquests béns hauran d'exercitar-se les accions corresponents davant els jutjats de l'ordre civil.

Desnonament. Els ajuntaments podran recuperar en via administrativa la possessió dels seus béns de domini públic quan desapareguen el títol, les condicions o les circumstàncies que legitimaven la seua ocupació per tercers. Per a això, esgotat el termini per a desocupar el bé sense que s'efectuara, l'Ajuntament procedirà a executar el desnonament per via administrativa que portarà finalment al desallotjament de l'immoble si no es fera voluntàriament. A més, pot utilitzar-se la facultat de desnonament en aquests altres supòsits previstos en la normativa.

CAPÍTOL VIII.

LES DIPUTACIONS PROVINCIALS.

CAPÍTOL VIII. LES DIPUTACIONS PROVINCIALS.

Una de les pretensions inicials d'aquesta iniciativa legislativa que finalment ha acabat per convertir-se en la LRSAL va ser la d'enfortir les diputacions provincials, amb la idea que foren aquests nivells de govern local intermedis els que prestaren bona part dels serveis mínims obligatoris dels municipis de menys de 20.000 habitants. Aquesta pretensió inicial va ser arraconada pel dictamen de 26 de juny de 2013 del Consell d'Estat que considerava que tal translació de «competències municipals» a favor de les diputacions provincials implicava una afectació al principi d'autonomia municipal constitucionalment garantida.

En tot cas tant del preàmbul com de l'articulat de la Llei es pot extraure la idea que el nou paper institucional que tenen les diputacions provincials en el model dissenyat per la LRSAL està configurat més en el disseny de noves competències o atribucions que se'ls assignen, que pròpiament en el difús i complex rol de coordinar la prestació dels serveis mínims obligatoris dels municipis de menys de 20.000 habitants citats en l'article 26.2 LBRL.

D'acord amb aquesta nova tipologia competencial, la Província disposarà de competències pròpies, delegades i de competències «diferents de les pròpies».

Competències pròpies.

El primer apartat de l'article 36.1 LBRL, expressament indica que «són competències pròpies de la diputació o entitat equivalent les que li atribuïsquen en aquest concepte les lleis de l'Estat i de les Comunitats Autònomes (...)», i s'estableix després un llarg llistat que té la funció de mínim garantit pel legislador bàsic.

Per tant, no hi ha cap mena de dubte que qualsevol atribució competencial que duga a terme la legislació sectorial a favor de les diputacions provincials tindria la consideració de «competència pròpia» als efectes previstos en l'article 7 LBRL.

Les competències pròpies són determinades per Llei, tant estatal com autonòmica. El legislador bàsic estableix un mínim competencial en l'article 36 del que han de ser considerades com a competències pròpies de les diputacions provincials o entitats equivalents, però aqueix quàntum competencial pot ser ampliat (no reduït, en principi) pel legislador estatal o autonòmic.

També convé constatar que les competències de la província no es limiten a les establides en aqueix article 36, perquè al llarg de la LRSAL apareixen atribucions puntuals que han de ser tingudes així mateix en compte per a identificar quins són aqueixos àmbits de competències provincials.

Les competències pròpies de l'article 36 són les següents:

- a) La coordinació dels serveis municipals entre si per a la garantia de la prestació integral i adequada a què es refereix l'apartat a) del número 2 de l'article 31.
- b) L'assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis, especialment els de menor capacitat econòmica i de gestió. En tot cas garantirà en els municipis de menys de 1000 habitants la prestació dels serveis de secretaria i intervenció.

Podria dir-se que aquesta competència constitueix el gènere o gran marc de les competències pròpies atribuïdes a les Diputacions provincials en relació als ajuntaments, i que la resta són meres concrecions o especificacions de la mateixa idea d'assistència tècnica, jurídica i econòmica als municipis. A més, ha de recalcar-se que la legislació bàsica sobre règim local, i la sectorial, estenen aquestes competències d'assistència als municipis per les Diputacions a tots els ajuntaments sense límit per raó de la població dels municipis. Mereix un comentari més detingut el nou incís final del precepte quant als serveis de secretaria i intervenció, que ha sigut objecte de més d'un comentari, i ha d'interpretar-se en el sentit que cada Diputació ha de tindre previst un procediment coherent i sostenible d'assistència als municipis, no tant com l'assumpció en la seua integritat del servei i el seu cost, entre altres raons perquè tots els ajuntaments continuen estant obligats per la llei a mantindre en les seues RPT els corresponents llocs de treball (de conformitat amb el que es disposa en l'article 92 bis LRBRL, incorporat per la LRSAL, i pel Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional).

- c) La prestació de serveis públics de caràcter supramunicipal i, si escau, supracomarcal i el foment o, si escau, coordinació de la prestació unificada de serveis dels municipis del seu respectiu àmbit territorial. En particular, assumirà la prestació dels serveis de tractament de residus en els municipis de menys de 5.000 habitants, i de prevenció i extinció d'incendis en els de menys de 20.000 habitants, quan aquests no procedisquen a la seua prestació.

Si les anteriors són «competències funcionals», aquest apartat c es refereix a una competència material. Quant al tractament de residus, la qüestió s'aclareix amb l'article 12.5 de la Llei de Residus 22/2011, que atribueix a tots els municipis, per si

o associats, entre altres, la prestació obligatòria dels serveis, la recollida, el transport i el tractament dels residus domèstics generats en les llars, comerços i serveis. I aqueixa norma es va establir pel legislador a pesar que el tractament ja era un servei mínim obligatori en els municipis de més de 5000 habitants des de 1985. Aquest és, en opinió de la Doctrina, *«el context normatiu adequat per a entendre el que es disposa en l'article 36.1.c): les Diputacions hauran de prestar aquest servei de tractament subsidiàriament, això és, si no ho presta l'ajuntament, encara que tinga menys de 5000 habitants. Per això també s'incorpora aquest servei entre els quals són susceptibles de coordinació provincial en l'article 26.2 introduït per la LRSAL en la LRBRL»*.

- d) La cooperació en el foment del desenvolupament econòmic i social i en la planificació en el territori provincial, d'acord amb les competències de les altres Administracions Públiques en aquest àmbit.
- e) L'exercici de funcions de coordinació en els casos previstos en l'article 116 bis.
«La diputació provincial o entitat equivalent assistirà a la resta de corporacions locals i col·laborarà amb l'Administració que exercisca la tutela financera, segons corresponga, en l'elaboració i el seguiment de l'aplicació de les mesures contingudes en els plans econòmics financer. La diputació o entitat equivalent proposarà i coordinarà les mesures recollides en l'apartat anterior quan tinguen caràcter supramunicipal, que seran valorades abans d'aprovar-se el pla economicofinancer, així com altres mesures supramunicipals diferents que s'hagueren previst, inclòs el seguiment de la fusió d'Entitats Locals que s'haguera acordat». Aquesta és una novetat de la LRSAL, que implica l'exercici de competències transversals, encara que implica una concreció del genèric deure d'assistència tècnica als municipis. La intervenció de la diputació es concretarà en tres fases:
- Anterior en l'elaboració dels plans. Assessorament.
 - D'altra banda, en la pròpia elaboració Dins de les seues funcions de proposta i coordinació del contingut del pla en relació de prestació de serveis mínims (article 26.2).
 - Posterior. En el seguiment de l'execució dels referits plans.
- f) Assistència en la prestació dels serveis de gestió de la recaptació tributària, en període voluntari i executiu, i de serveis de suport a la gestió financera dels municipis amb població inferior a 20.000 habitants.
- g) La prestació dels serveis d'administració electrònica i la contractació centralitzada en els municipis amb població inferior a 20.000 habitants.
- h) El seguiment dels costos efectius dels serveis prestats pels municipis de la seua província. Quan la diputació detecte que aquests costos són superiors als dels

serveis coordinats o prestats per ella, oferirà als municipis la seua col·laboració per a una gestió coordinada més eficient dels serveis que permeta reduir aquests costos.

- i) La coordinació mitjançant conveni, amb la Comunitat Autònoma respectiva, de la prestació del servei de manteniment i neteja dels consultoris mèdics en els municipis amb població inferior a 5000 habitants.

A l'efecte del que es disposa en l'article 36.2 en les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior, la diputació o entitat equivalent:

- a) Aprova anualment un pla provincial de cooperació a les obres i serveis de competència municipal, en l'elaboració de la qual han de participar els Municipis de la Província. El pla, que haurà de contindre una memòria justificativa dels seus objectius i dels criteris de distribució dels fons, criteris que en tot cas han de ser objectius i equitatius i entre els quals estarà l'anàlisi dels costos efectius dels serveis dels municipis, podrà finançar-se amb mitjans propis de la Diputació o entitat equivalent, les aportacions municipals i les subvencions que acorden la Comunitat Autònoma i l'Estat amb càrrec als seus respectius pressupostos. Sense perjudici de les competències reconegudes en els Estatuts d'Autonomia i de les anteriorment assumides i ratificades per aquests, la Comunitat Autònoma assegura, en el seu territori, la coordinació dels diversos plans provincials, d'acord amb el que es preveu en l'article 59 d'aquesta Llei.

Quan la Diputació detecte que els costos efectius dels serveis prestats pels municipis són superiors als dels serveis coordinats o prestats per ella, inclourà en el pla provincial fórmules de prestació unificada o supramunicipal per a reduir els seus costos efectius.

L'Estat i la Comunitat Autònoma, si escau, poden subjectar les seues subvencions a determinats criteris i condicions en la seua utilització o ocupació i tindran en compte l'anàlisi dels costos efectius dels serveis dels municipis.

- b) Assegura l'accés de la població de la província al conjunt dels serveis mínims de competència municipal i a la major eficàcia i economia en la prestació d'aquests mitjançant qualssevol fórmules d'assistència i cooperació municipal. Amb aquesta finalitat, les diputacions o entitats equivalents podran atorgar subvencions i ajudes amb càrrec als seus recursos propis per a la realització i el manteniment d'obres i serveis municipals, que s'instrumentaran a través de plans especials o altres instruments específics.

- c) Garanteix l'acompliment de les funcions públiques necessàries als Ajuntaments i els dona suport en la selecció i formació del seu personal sense perjudici de l'activitat desenvolupada en aquestes matèries per l'Administració de l'Estat i la de les Comunitats Autònomes.
- d) Dona suport als ajuntaments per a la tramitació de procediments administratius i realització d'activitats materials i de gestió, assumint-les quan aquells li les encomanen.

Però a més del 36, la LRSAL determina altres competències pròpies de les diputacions:

- Article 13.5 La coordinació i supervisió de la integració dels serveis resultants dels processos de fusió de municipis.
- Article 27.2.- Quan l'Estat o les Comunitats Autònomes deleguen en dues o més municipis de la mateixa província una o diverses competències comunes, aquesta delegació haurà de realitzar-se seguint criteris homogenis. L'Administració delegant podrà sol·licitar l'assistència de les Diputacions provincials o entitats equivalents per a la coordinació i seguiment de les delegacions previstes en aquest apartat.